## ወደ "ሙቪ"

*"ሲኒማ ትልቅ ጥበብ ነው። በአጭር ጊዜ ውስጥ ብዙ ዕውቀት ልትገበይበት ትችላለህ። ያወቀበት ይጠበብበታል"*
*ስብሐት ገብረእግዚአብሔር*

ነህ ሲቀድ ወፎች ሲዘምሩ ለመስማት ስንናፍቅ ያደርነው ልጆች ሲነጋጋ እንቅልፍ ሊጥለን ይችላል። ቀጢሳው ከሁላችንም ንቁ ስለነበር በማለዳ ተነስቶ በፉጨት ይቀሰቅሰን ጀመር "ፊፍቲ ፊፍቲ' ብሰን ርዕስ በለጠነው ፊልም ውስጥ እንዳደመጥነው አይነት ፉጨት ያሰማል። መንደርተኛው ሳያውቅም መልዕክቱ ለእያንዳንዳችን እንቅልፍ ላልጣለን የሰፈር ልጆች ይደርሰናል።

ከአልጋዬ ላይ ነጥሬ ተነሳሁ። ቁምጣዬን ታጠቅኩ። ሹራ ቤን ለብሼ በረባሶዬን አጠለኩ። "ወዴት ነው?" አለች እማዬ። በማለዳ ተነስታ የዕለት ሥራዋን ጀምራለች።

"ራስ ብሩ ሜዳ ሄደን ስፖርት ልንሠራ።"

"ቁርስህን ሳትበላ?"

"በቃኝ!"

ቀልባችን አረፈበት ሲኒማ ቤት እስከምደርስ በፍፁም በመ ንፈሴ የማይመጣ ነገር ቢኖር ምግብ ነው። አሰብነው ሲኒማ ቤት ደርሰን ለመግባት ስንወሰን ሁለት ፓስቴ የምገዛበት ትርፍ ዲናሬ አለች።

ቀጢሳው ቆፈን ያቆረፈዳቸው እጆቹን ለማሞቅ ሹራቡን ጎትቶ እንደ ጓንት እጆቹን አልብሶ በአራቱም አቅጣጫ እየተ ዘዋወረ ያፏጫል። ከእኔ ቤት እቅጣጫ ፑሱቶ፣ አብነት ባሪ ያው፣ ተረፈ ገልጆ መጡ።

በሌላው በኩል ኃይሉ ዶሮ፣ ሴምላል፣ ባረኾ፣ ውሮ፣ ሲሳይ ጎቢጥ... በረባሶአቸውን እያጠለቁ ማንገቻቸውን ወይም ቀበቶአቸውን እያጠባበቁ ብቅ ብቅ አሉ። ማናችንም እንቅልፍ አልጠገብንም። እንጨናበሰለን።

"አንድያሞ!" አስ ቀጢሳው።

ተክተልነው።

ለማስመሰያ እንዲሆነን የጨርቅ ኳስ ይዘናል። በከረጢቱ ውስጥ የተያዘው ግን ሙልሙል ዳቦ ነበር። ወሬው እንደልብ ነው። መንገድ መሪያችን አብነት ባሪያው ትንሽ ከሁላችንም ከፍ ስለሚል የትራፊክ ደንቡን ሁሉ አሳምሮ ስለሚያውቅ የእሱን መመሪያ እናከብራለን። በአቋራጭ መንገድ ይዞን ስለሄደ በሚከ ሲከ አደባባይ አሸርግን፣ በአምስተኛ ሥ'ሊስ ጣቢያ በኩል ሽቅብ



ወጥተን በፔፕሲኮላ ፋብሪካ ጉራንጉሩን ሽቅብ እቋርጠን ሲኒማ አዲስ ክተማ ደረስን። ሬክላሞቹን አየን።

በዚያን ጊዜ ወሬ የሚበዛበትን ፊልም ማየት አንወድም ነበር። ምንጊዜም የሚማርከን ድርጊት ነበር። ወይም በእኛ ቋንቋ 'ክትክት' ያለበት ፊልም መሆን አለበት። ስለዚህ የአዲስ ክተማን ሬክላሞች አይተን ለመምረጥ እንዲመቸን ወደ ሲኒማ ራስ አዘ ገምን። ብዙውን ጊዜ የእኛን ፍላጐት የሚያሟሉልን ሲኒማ ራስና ሲኒማ አዲስ ክተማ ናቸው። አሪፍ ክትክት ያለበት የቴክስ ፊልም፣ አሪፍ ግላድያተር፣ አሪፍ ዲቴክቲቭና የሕንድ ፊልም ያቀርቡልናል። ወረፋ አስጠባቂ ዘበኞቹም ይመስሙናል፣ ሽጉጥ የላቸውም እንጂ አለባበላቸው፣ ኬፕ እደራረጋቸው፣ አኳኋናቸው፣ አነጋገራቸው በጠቅላላው እንደ ሲኒማ አክተሮች ነበር።

ብዙውን ጊዜ ሬክላሙ አካባቢ በረንዳ አዳሪ ልጆች አይ ጠፉም። ሳንጠይቃቸው ጠጋ ይሉንና ሲኒማ ልንገባ መምጣታ ችንን ጠይቀውን ካረጋገጡ በኋላ ስለፊልሙ ጥራትና ብቃት ለእኛ ባዕድም፣ ግልፅም በሆነ ቋንቋ ይተርኩልናል። ከሲኒማ ራስ ጋር ምንም አይነት ስምምነት ሳይኖራቸው በነፃ ማስታወቂያ ይሠሩለታል። አክተሮቹን በተደጋጋሚ ፊልሞች ስላዩዋቸው የቤተዘመድን ያህል ያውቋቸዋል። አንዳንዴም ሲጠሩዋቸው ራሳ ቸው ባወጡላቸው ሰያሜ ነው። ትክክለኛ ስማቸውን አያውቁ ትም። ባያውቁትም እኛ ይህንን እንደ ጉድለት አንቆጥረውም።

"ይሄ ችስታው ነው። ይሄኛው ፈርናንዶ ሳንቾ፣ ማማ ሚያ! ማየት ማለት ይሄኛውን ፊልም ነው! አቤት ሲሸዋ ወዱ! ከትክት ደግሞ እንደልብ!" ይልና እንደኛው ትረካውን ይጀ ምራል። ጭቅቅት የወረሰውን አናቱን ፎክቶ ሲቀጥል "ይሄኛው 'ማዘር ኢንዲያ' ላይ የተጫወተው ራጂሽ ካፑር ነው። እዚህ ላይ ከሂማማሲን ጋር ይጫወታል። እ! ዘፈናቸው ልብ ያጠፋል!" እንደማንራጎር ይቃጣዋል። ድምፁ ሌላ ትልቅ ሰው ሆዱ ውስጥ ተቀምጠ የሚዘፍን ይመስላል።

አካላቸው ውሃ በዘረበት ዞሮ አያውቅም። ፀጉራቸው በጭቅቅት ተፈታትሎ ድብዳብ ሆኗል። ዓይኖቻቸው ድፍርስ ናቸው። ጥርሳቸው በሲጋራ ጢስ በልሟል። ድምፃቸውም እንደዕድ ሜያቸው ሳይሆን በጣም ጐርናና ነው።

"እዚህ ብትገቡ ጥሩ ነው። እኔ ዲናሬ ጎደሰኝ እንጂ የሚ ሞላልኝ ባገኝ እደግመው ነበር። እናቴ ትሙት እሪፍ ፊልም ነው! እስኪ በናታችሁ ከቻላችሁ ዲናሬ፣ ከሌላችሁ ድንቡሎም ቢሆን ሙሉልኝ?!"

እኔ ገንዘብ እንደልቤ ኖሮኝ የሰጠሁበት ጊዜ ትውስ አይ ለኝም። 'እጀ ወርቅ' ጓደኞቼ ቁልጭ፣ ወይም ባሪኾ ምንም ሳይመለሳቸው እስከ ክርክ ይሞሉላቸዋል። በየቀኑ ሬክላም ተመ ልክቶ ሲኒማ የሚገባ አዲስ ልጅ በመጣ ቁጥር እየቀፈፉ ከአንድ

ብር በላይ ይሸቅላሉ። ይህ የማስተዋወቅ ሥራቸው መጥዳደሪ ያቸውም ነበር።

አድፋሙ ልጅ ትረካውን ይቀጥላል። "ሦስተኛው ፊልም የሚወድ ልጅ ቢያየው በጣም የሚያስደስተው ነው። 'ውመንስ ግላዲያተር' ነው ርዕሱ። ወንዶችና ሴቶች ግላዲያተሮች ይጣሉና ወንዶቹም ሌላ ሰፈር ሴቶቹም ሌላ ሰፈር መኖር ይጀምራሉ። ትንሽ ቆይቶ ወንዶቹ እየሸወዱ ሽል እያሉ ሴቶቹን ማፈን ይጀምራሉ። በዚህ ምክንያት ሴቶቹ ተናደው የወንዶቹን ሰፈር ድምጥ ማጡን ለማጥፋት ይዘምታሉ።

"ሴቶቹ?!"

"ታዲያስ! ግላዲያተር እኮ ናቸው። አክተሯ በጫማ ጥፊ የወንዶቹን አለቃ ስትለጋው ጉንጩ ላይ የጫማዋ ቁጥር ይታተማል። አቤት ክትክታቸው! ወንዶቹን ድምጥማጣቸውን ያጠፏቸዋል። የተማረኩትን ወንዶች ሴቶቹ ሲከፋፈሉአቸው፤ ስታርዋ ሁስት ደስ ደስ የሚሉ ወንድ ወጣቶችን በግራና በቀኝ ወገብ ወገባቸውን አቅፋ ስትሄድ፤ እነሱ ሲፈራገጡ 'ዘ ኢንድ' ይላል።"

ጓጓሁ። 'እዚህ እንግባ' ማለት ግን አልችልም። ምክንያቱም በሕጋችን መሰረት ሁሉንም ሲኒማ ቤቶች ዞረን ሬክላሞቹን ማየት አለብን።

አንዲህ አይነት አጓጊ ፊልም የወጣ ዕለት ዱርዬ ልጆች 'ፎርጅድ' ትኬት የሚሸጡበት ዕለት ይሆናል። ረጂም ሰልፍ ኖሮ ግፊያ በሚበዛበት ወቅት 'ሠርግና ምላሽ' ይሆንላቸዋል። አቅመ ደካማ ልጅ ፈንጠር ብሎ ቆሞ ሲያዩት ጠጋ ብለው "ትኬት ትገዛለህ?" ይሉታል። ልጁም አረፉ ፊልም ሳያየው እንዳያመልጠው በመጓጓት "አዎን!" ይልና በሽልንግ ይገዛቸዋል።

'ሃቲ ሚሪ ሳቲ' የተባለው ተወዳጁ የሕንድ ፊልም ለመጨረሻ ጊዜ እንደሚታይ በሬዲዮ ይለፈፋል። ይህንን ልፈፋ የእኛ ሰፈር ልጅ ስዩም ሞራ ይሰማል። ሞራ የዚያን ዕለት ሚኒስትሪ ይፈተናል። ሲያስበው በፈተናው ምክንያት ይህ ፊልም ሳያየው ሲያመለጠው ነው።

"በሚቀጥለው ዓመት ሚኒስትሪ እፈተናለሁ" አለ በዚያ ጎርናና ድምፁ። ቅፅል ስሙም ሞራ የሆነው በዚህ ድምፁ ነው። ጉሮሮውን ሞራ ደፍኖታል ብለን እናምናለን።

ውሳኔውን አክብሮ ሃቲ ሚሪ ሳቲን ሊመለከት ሲኒማ ራስ ተገኘ። ትኬት ለመግዛት ግፊያው ከአቅሙ በላይ ሆነበት። ፈንጠር ብሎ በቆመበት አንድ ልጅ መጣና፤

"ትኬት ትገዛለህ?"

"አዎን። ስንት ነው?"

*"ቼላ"

---

*ቼላ፣ ሃምላ ሚንቲም።



ከፈለ። የገዛውን ትኬት በር ላይ ለትኬት ቆራጩ አሳይቶ ሊገባ ሲል ተያዘ፤ ሲጣራ ትኬቱ የሐሰት ነው። ሞራ በዚያ ሙት ቀስቃሽ ድምፁ አላጓራም። የቀረቀራትን ሽልንግ አውጥቶ ሌላ ትኬት ተጋፍቶ ገዛና "ወይኔ! ፋራ ብሆን ይቆጨኝ ነበር!" አለ በዚያ ጉርናና ድምፁ።

በዚያን ወቅት ከጎብረተሰባችንና ከሰፈር ልጆች የውግዘት መዓት ወረደበት። አናቱ እማማ ዘመናይ የፊጢኝ አስረው፤ በርበሬ አጥነው ዘወገራ ፈሱን አስጨረሱት።

ስዩም ሞራ ጉርምስና ሲጀግምረን ታሞ ሞተ። ይህንን መርዶ የሰማሁ ዕለት በዚህች አጭር ዕድሜው ቶሎ ተሸቀዳድሞ ሃቲሜሪ ሳቲን ዓይቶ ማለፉ አስገረመኝ።

ይህች የምንኖርባት ዓለም እንደ ሆቴል ቤት ብንመስላት፤ ባለሆቴሉ አንድዬ ነው። ያሰኘንን አዘን ልባችን የፈቀደውን ከውነን እንደሰታለን። በመጨረሻም ሒሳብ ስንል (ባንልም ጭምር) አስተናጋጁ መላክ ሞት ፀአዳ ልብሱን ተጉናፅፎ ነጭ ጓንቱን አጥልቆ በትሪ የያዘውን ደረሰኝ ያሳየናል። ደረሰኝዋም "እባክዎትን ሕይወትዎትን ይክፈሉ" ትላለች። ሞራም በዚህች አጭር ዕድሜው ያሰኘውን አድርጉ ሕይወቱን ደስ ሳሰኘው ጉዳዩ ማዋሉን ሳስብ አበጀ ያልኩት አሁን ነው።

ከዚህ ከሞራ አሳዛኝ ገጠመኝ በኋላ የቂርቆስ ልጆች የንበዝ አለቃ መርጠን ወደ ሲኒማ ቤት የምንጓዝ በመሆናችን አንታለልም። አለቃችን አብነት ባራያው ረጋ ያለና ንቁ ነው። እሱ ካላዘዘን በምንም ተአምር ሽልንጋችንን *አንሸለቀቅም። የሌሎቹን ሲኒማ ቤቶች ሬክላም ሳናይ በአሻሻጮቹ መረጃ ሰጪነት ብቻ አንወስንም። ስለዚህ ወደ ፒያሳ ጉዞ ጀመርን።

ሲኒማ ዓድዋ ብዙ ጊዜ ለእኛ የሚስማማን ፊልሞችን ያወጣ ነበር። ፕሮጀክተራቸው ግን አሮጌ በመሆኑ ፊልሙ ብዙ ጊዜ እየተቆራረጠ ነው የሚታየው። ዝናብ ከዘነበ አዳራሹ በጉርፍ ስለሚሞላ እግርን ሽቅብ አንስቶ መከታተል የግድ ነው። በዚህና በሌሎች ችግሮች ዓድዋ ምርጫችን ባይሆንም ምን አይነት ፊልም እንዳወጡ ለማወቅ ሬክላሞቹን እናያለን።

የግላዲያተር ፊልም ሬክላም ቀልባችንን ሳበው። ስታሩ ደረቱን ነፍቶ አቀበት ላይ ቆሞ ይስተዋላል። የትክለ ሰውነቱ የተስተካከለ ሆኖ መታየት የልጅን ብቻ ሳይሆን የአዋቂንም ዓይን ይማርካል።

"ይህንን ሬክላም ከፈለጋችሁ *መቦከም ይቻላል። ግን የት እንሰቅለዋለን?" አለ ተረፈ ገልጆ።

አንዳንዶቻችን ሬክላሙን ወደነው፤ መስረቁን ከጃጅሉን

---

*መቦከም፣ መስረቅ።

*አንሸለቀቅም፣ አናወጣም፣ አንከፍልም።

ነበር። ሌሎቻችን መስቀያውን አላሰብነውም። ገልጆ ግን አስከ ጥግ ድረስ ማስቡ አስደነቀን። 'ከየት አመጣችሁት?' የሚለውን የወላጆቻችንን መስቀለኛ ጥያቄ መመለስ አንችልም። ስለዚህ በብ ልሁ ጓደኞችን አስታዋሽነት እጃችንንም ልባችንንም ሰበሰብን።

እዚያው ሲኒማ ዓድዋ ደጅ ላይ ቆመን ሬክላሞቹን ለን መለክት ድንገት አንድ ጎረምሳ አየሁ። መኩዬ ቀጫጭዋን ጎሸም አደረኩና ጠቆምኳት። በለመጀ እግሯ ፈትለክ አለች።

በዚያው በልጅነት ወቅት አንዱ ሲኒማ ቤት ገብተን ከምንቀመጥበት ሌላ ትርፍ ወንበር እንይዝና በስሙኒ በስሙኒ እንሸጠዋለን። ዕድሜ ለልጅነት፣ ገዢ ከመጣ የምንቀመጥበትንም ወንበር በክርክ እንሸጠዋለን። በዚህ መልኩ ንግዱ የቀናው ልጅ በስሙኒ ሦስት ፊልም አየ ማለት ነው። እንዳስብነው ራስ ሲኒማ ስንደርስ የመጀመሪያዎቹ ተሰላፊዎች ሆንን። የባጥ የቆጡን ስናወራ ለሳቱ ደርሶ ትኬት መቆረጥ ጀመረ።

አንዳንድ ወንበር ይዘን መደዳውን ተቀመጥን። ከእኔ አጠ ገብ ዳር ላይ መኩዬ ቀጫጯው አለች። ብዙ ሰው ገብቶ አዳራሹ ሞልቷል። እዚህም፣ እዚያም ግስላው፣ ኒያላው፣ ጉራዛው...ሲጋራ ተለኮሰ። አዳራሹ በጢስ መታፈን ጀመረ። ፊልሙ ከመጀመሩ በፊት አንዱ ጎረምሳ መጣና መኩዬን "ወንበርሽን ሽጪ ልኝ?!" አላት።

"እሺ *ከርክ" አለችው።

ምስጢር ኪሱ የሚገባ መስለና እሷ ተነስታ ስትቆም ገፍት ሯት ቁጭ አለ። ደነጥኩኝ። አጠገቤ ያሉት የሰፈር ልጆች ተን ጫጩ። ጎረምሳው "ፀጥ በሉ! አለበለዛ እያንዳንድሽን አጪፈል ቅሻለሁ።"

ፀጥ አልን። መኩዬን ሳያት ደሟ እየተንተከተከ ነው። አንድ ነገር እንደምታደርግ ገመትኩ። ፊልሙ ጀመረ። አሪፍ ክትክት ነበረበት። መኩዬን እየተቆጣጠርኩ ፊልሜንም አያለሁ። ፓስቴዋን እየበላች፣ እሷም ቆማ እያየች ነው።

መኩዬን ፈንግሎ የተቀመጠው ጎረምሳ ደረቱን ገልብጦ ተንጋሎ ፊልሙን ይመለከታል። አንዳንድ ሰዎች ለስላሳ መጠ ጣት ጀምረዋል። ከትንሽ ቆይታ በኋላ ጠርሙስ መሬት ሲን ከባለል ተሰማኝ። መኩዬ ጎንበስ ብላ ስታነሳ አየኋት።

የመጀመሪያው ዲክቴቲቭ ፊልም አለቀ። ሁለተኛው በሕንድ ኮሚኩ አክተር 'ማህሙዲ' ቀልድ ታጅቦ በዘፈን ደምቆ ዕልባቱ ላይ ደረሰ። ሦስተኛው ቴክስ ፊልም በመታየት ላይ እያለ ፀብ ተጀመረ። ትዕይንቱ የሁላችንንም ትኩረት አጥብቆ ያዘው።

---

*ከርክ፡ ሃያ አምስት ሳንቲም።



ከአጠገቤ "ክሽ!" የሚል የጠርሙስ ድምፅ ተሰማኝ። ዞሬ ላይ መኩዬ ጎረምሳውን ፈንክታው ቀድማ ባጠናችው መንገድ ከሲኒማ ቤቱ በርራ ወጣች። ጎረምሳውን ሳየው በጣም ደንግ ጧል። አልደማም። ተደነባብሮ ተኩተሳት። እኔም ከነበርኩበት ተንስቼ ቦታ ቀይሬ ሁለቱንም ትዕይንት መከታተል ጀመርኩ።

ብዙ ሰው የእነ መኩዬን ትርምስ ልብ አላለውም። ገና የሚተረከው የአቡጀዲው ግርግር የቤቱን ትኩረት ጨምዶ ይዞት ነበር። ከዚያን ዕለት ወዲህ መኩዬና ይህ ጎረምሳ ሲኒማ ዓድዋ ድንገት ሲገናኙ ዛሬ የመጀመሪያው ነው። ቀድሞ አይቷት ቢሆን ኖሮ ይዞ ይጪፈልቃት ነበር።

መኩዬ ራቅ ብላ ሲኒማ ኢትዮጵያ አጠገብ ሁሉን መቆ ጣጠር በምትችልበት ኩፍተኛ ቦታ ቆማ ጠበቀችን። አጠገቧ እንደ ደረስኩ እንደ ወሮታዬ ሳልለምናት በኪሷ ከያዘችው ቆሎ ጨብጣ ሰጠችኝ። ተቀብያት እየቃምኩ ሬክላሞቹን ማየት ጀመርን። በወ ቅቱ ሲኒማ ኢትዮጵያና አምፒር የመግቢያ ዋጋው አንድ ብር ስለነበር ወደ እዚያ ጎራ ማለት አይከጃጅለንም። ሁሉን ማወቅ በሚፈልገው ዓይናችን ሬክላሞቹን ማየታችን ግን የማይቀር ነው። ስናድግ የሲኒማ ቤቱ ደንበኛ እንደምንሆን ወስነን ወደ አገር ፍቅር ቴአትር እናዘግማለን። ከዚህ በኋላ ከአራቱ ሲኒማ ቤቶች የትኛው የእኛን ፍላጎት እንዳሚላ እንወያያለን። ከሁሉም ሲኒማ ራስ ላቀ። 'ውመንስ ግላዲያተርን' ልናየው ነው። ደስ አለን። በተረፈን ሣንቲም ፓስቴያችንን እንኚላለን። በተጪማሪ የሆያ ሆዬ ሙልሙልም አለን። ፊታችንን ወደ ሲኒማ ራስ መልሰን መራመድ ጀመርን። ምን መንገዱ ቢረዝም እንሸነፍም። ለምን ዓለም ዳር አይሆንም! ወደ ሲኒማ ቤት ስንሄድ አይደክመንምም፣ አይርበንምም፣ ዕድሜ ለልጅነት!!

## ተራኪው

*"አንደበተ ርቱእና ጪዋታ አዋቂ ሰዎች*
*የዓለምን ምሬት ማጣፈጫ ቅመም ናቸው"*
*(ስሙ ያልታወቀ ደራሲ)*

ሲኒማ ልንገባ ስንሄድ ተረፈ ገልጆ መርካቶም ሆነ ፒያሳ ድረስ አብሮን ይሄዳል፣ ሬክላም ያያል። የት እንደምንገባ ካረጋ ገጠ በኋላ ወደ ስፈር ይመለሳል። ፍራንክ እንደ ልብ ቢያገኝም

ሲኒማ አይገባም። አንዳንዴ ግን ስለ ሲኒማው ተጋኖ ሲወራ ነሸጥ ካደረገው ይገባና እንደኛው ይደሰታል።

በሌላ ጊዜ ግን ፍራንኩን ለአደይ ዝማም በቅድሚያ ይሰጣቸውና በቀን አንድ አምባሻ እየሰጡት ይመገባል። ከከፈላቸው በላይ ብዙ አምባሻ ይበላል። የአደይ ልጅ ጎይቶም "አሻሮ ጓደኛች ንም ቢሆን እንዲህ አይኔት ማጭበርበር በእናቱ ላይ ሲፈጸም ይናደዳል። አሻሮ ከእኛ ጋር ይሸቅላል። ድብ ድብ ይጫወታል። አሪፍ ዝማ ከዘጋ ሙቪ እንደልቡ ይገባል። በምንም ተአምር ከአደይ ላይ እንደማይበርቅ ይናገራል። እኔ ግን አላምነውም። ሙሉ በሙሉ ይበከ ግል እንዳልል አንዳንዴ ቸር ነገር ሲያደርግ አየዋለሁ። አንዴ ከዙረት ስንመለስ በጣም ራበን። አንድ አሮጊት ቆሎ ነጋዴ አግኝተን ሳህን ላይ ማሰፈር ጀመርን።

አሻሮ ይዤን ሲያይ በጣም እየጮኸ «አማማ! አማማ! መጀመሪያ ፍራንኩን ተቀበሏቸው! የያዙት ሶልዲ ነው!» ብሎ አጋለጠን። ብትን አልን። አሮጊቷም ከቁም እንቅልፋቸው ባንነው «በሉ ፍራንኩን መጀመሪያ ከፈሉኝ?» ብለው አጥፊው አጠገባቸው ያስቀመጡትን ጃንጥላ አንደ ብትር ቃጡብን።

ገልጆና ጐይቶም ይነታረካሉ። አደይ ዝማም በመሃል ገብ ተው ያስማሙዋቸዋል። "ጐይቶም ዝም በል፣ እኔ እሱ አው ቃለሁ። እየራበው ነው፣ እንጂ ገልጆ አታላይ አይደለም" ሲሉ ከልባቸው ይመሰክሩለታል።

ገልጆ ይህንን የአደይን ውለታ አይዘነጋም። አደይ ከወ ፍጮ ቤት ሲመለሱ ካገኛቸው አህሉን ቀበል አድርጎ ቤት ያደር ስላቸዋል። እንጨት ሲፈልጡ ካጋጠሙት መቶረቢያውን ተቀብሎ የልባቸውን ያደርስላቸዋል። ሲላላካቸውም ከተፎ ነው።

ገልጆ በአባት አልታደለም። በሠፈራችን አባቱን ማንም ሰው አይወዳቸውም። አባቴ እንኳ ስለገልጆ አባት ሲያነሳ "ይህ የአባት ውራጅ!" ይላቸዋል።

አባቱ ሞላላ ራስ፣ ዓይነ በርበሬ፣ አጭር ሰውዬ ናቸው። ሁለት አይነት ሥራ እንዳላቸው አዋቂ ሰዎች ሲያወሩ ሰምቻ ለሁ። ቀን ቀን ዱዳ ሆነው አፋቸውን አጣመው ለሃጫቸውን እያ ዝረበረቡ መርካቶ ሲለምኑ ይውላሉ። ማታ ደግሞ እጀ ጠባብ፣ ካኪ ኮትና ሱሪያቸውን ለብሰው ማሲንቋቸውን እየገዘገዙ በየጠጅ ቤቱ ይዘፍናሉ።

የገልጆ ታናሽ እህት አብራቸው ስትኖር፣ እናታቸው እኔ ነፍስ ከማወቄ በፊት ጥለዋቸው ሄደዋል። 'የዕለት ጉርሳቸውንና የዓመት ልብሳቸውን' አባት አያስቡም። ሁለቱም ሕፃናት ለመን ደርተኞቻችን ተላልከው ነው የሚበሉትን የሚያገኙት። እነዚህ ልጆች ያገኙትን በልተው፣ ካጡም ያማቸውን ማታ ኩራዝ አልባ ቤታቸው ውስጥ ይገናኛሉ። በጨለማው ውስጥ ስለ ዕለት ውሎ ዋቸው እያወጉ አባታቸውን ይጠብቃሉ። ወሬያቸው ብዙ ጊዜ



ስለ ምግብ ነው። ትዝታቸው ውስጥ አያሌ ጊዜያት የሚያነሱት በጣም የጠገቡበትን ዕለት ነው።

የአባትየው ድምፅ ከርቀት ሲሰማ ጠላት የደረሰባቸውን ያህል ፀጥ ረጭ ይላሉ። እየተሸበሩ የአባታቸውን ስድብና ቀረ ርቶ ያደምጣሉ። አባትየው ልጆቻቸውን ሲተው መረን የለቀቀ ነበር። በዚህም የገልጆ እህት ጆሮዋ ደንቁሯል። ልጆቹ አባታቸ ውን እንደ ወላጅ መውደድ ሳይሆን እንደ ጠላት በጣም ነው የሚ ፈሩት።

ከጓደኞቼ መካከል በጣም የሚራበው ገልጆ ነበር። የተ ቀረነው ልጆች ቤተሰቦቻችን ከሚሰጡን ቆሎም ሆነ ቂጣ ደብተን እናመጣለታለን። አንድ ቀን ለምሳዬ ከተሰጠኝ እንጀራ ቆርሼ በወጥ ጠቅልዬ ኪሴ ስከት እማዬ አየችኝና "የት ልትወስደው ነው?" ብላ አፈጠጠችብኝ። እውነቱን ነገርኳት። በጣም አዘነ ገልጆን ጠራችውና እስኪጠግብ እንጀራ በወጥ አበላችው። በዚህ ድርጊቷ ተደሰቼ እማዬን ሳም አደረኳት።

"ዘርበል! ፈሳም!" ብላኝ የሚጠጣውን ውሃ ሰጠችው።

ለእኛ ከምግብ የማይቆጠረው የጠላ ቂጣም ሆነ አሻሮ ገልጆ ካገኘው ጮማው እንደነበር አስታውሳለሁ። ገልጆ በባሕርዩ በጣም ጨዋ ልጅ ነው። ይሁን እንጂ ረሃብ ካየበት መስረቅ ይኖርበታል። የተሰጣ የሽሮ ክክ ተዘግኖ ኩተገኘ "ገልጆ በዚህ አልፎ ነበር?!" ሲሉ ወላጆቻችን ይጠይቃሉ።

ለመንደርተኛው በመላላክ ፍጥነቱና በልብ አድርስነቱ አንደኛ የሆነው ገልጆ፣ የላኩት ሰው በምርቃት ብቻ ሊሸኙት ከሆነ አይስማማም። የሚበላ እህል እስኪሰጡት ከበራቸው ላይ አይጠፋም። ከሰጡት ለማናችንም ሳያካፍል ለብቻው ይበላል።

ከእርሱና ከቀጢሳው በቀር ማንኛችንም ያልደረስንበት ልዩ የአመጋገብ ጥበብም ነበረው። ይኸውም፣ በኪሱ ቆሎ አጭቆ፣ አንዴ እንኳን ሲቅም ሳናየው በተሟሟፊ ጨዋታ ውስጥ አያለን በልቶ ይጨርሰዋል። ብዙ ጊዜ የያዛትን ቆሎ የሚቅመው አብ ሮት የሚጫወት ልጅ ብይዋን ሊመታ ሲያነጣጥስ ወይም ሙም ቹን አስተካክሎ ሲያነጣጥር ነበር። ከመካከላችን አንዱ ቀልጣፋ አይቶት "ስጠኝ!" ብሎ እጁን ቢዘረጋ፣ ከምሽቱ 12 ሰዓትም ቢሆን "ምሳዬ ነው!" ብሎ ርጋፊዋን ይቅማታል።

ገልጆ ጥርሶቹ ጠንካራ ናቸው። በዓመት በዓል ሰሞን የዶሮ፣ የበግ ወይም የበሬ አጥንት ካገኘን አምጥተን እንሰ ጠዋለን። ሲቆረጣጥመው፣ ተሰባስበን እንሰማለን። ልክ እንደ ድንጋይ ወፍጮ አፉ ውስጥ አጥንቷን ሲከካት በሳቅ እናውካ ካለን። እሱም አብሮን ይስቃል።

ገልጆ ይሞታታል እንጂ ከሰፈራችን ውጪ ዙረት ስንሄድ ከፊት ከፊታችን አይጓዝም። ችግሩ ብዙ ጊዜ ባቱ ላይ የኮሶ ትል እያየን ስንጠቁመው እየተሳቀቀ በስንጥር ሹጡን ያራግ ፋታል።

ከማንኛችንም ጋር አይጣላም። ስንጣላ ስማንም ሳያግዝ ይገላገልና ተለማምጠን ያስታርቀናል። ከእኛ መካከል አንዱ ነገር ቢፈልገው እንኳ፣ እሱ እንዳጠፋ ሁሉ ተለማምጦ ነገሩን ያበር ደዋል። አንድ ቀን "ስምን ኃይሉ ዶሮ ሲሰድብህ ዝም አልከው? አታሸንፈውም እንዴ?!" ብዬ ጠይቄው "ከእናንተ ጋር መጣላት የለብኝም። ከእናንተ ጋር ከተጣላሁ ማን ያበላኛል?" ብሎኛል።

ጢቢጢቢ ስንጫወት፤ ጢቢጢቢዋን የምናሥርበት ክር ካጣን ከገልጆ ሹራብ ላይ አንዷን ክር መዘን እናስርና ጨዋታችን ይቀጥላል። ቅንነቱና ትህትናው ልንደ ባህር ጥልቅ ነበር። ገልጆ በአንጋፋ ዝግ ግስት ይህ ቅፅል ስም ይውጣለት እንጂ፣ በእስ ተሳሰብ ከሁላችንም ይልቃል። ከሌላ ሰፈር ልጆች ጋር በቡድን ስንደባደብ ገልጆን ግንም አይችለውም። እንደ ፊጋ በሬ ሁለት ሦስቱን ሲያንከረባብት ማየቱ ራሱን የቻለ ተአምር ነበር። ሲመ ክትም ሆነ ሲሰነዘር እንደ ልጅ ሳይሆን እንደሠለጠነ በክሰኛ ቀልጣፋ ነበር። ለዚህ ቅልጥፍና የረዳው ስፖርት አዘውታሪነቱ ይመስለኛል። በጂምናስቲክ እንቅስቃሴ ሁላችንንም ይበልጣል። በእጅ መሄድ፣ መገለባበጥ፣ በአግጭ መቆም በጣም አሪፍ ነው። በኳስ ጨዋታ ንበዝ በረኛ ሲሆን፣ ሲያድግ የኢትዮጵያ ብሔራዊ ቡድን አንድ ቁጥር የሆነውን ጌታቸው ዱላን መብለጥ ትልቁ ህልሙ ነው።

ሩቅ አሳቢ ነው። አንድ ቀን ስለ ስፖርት ሞቅ ያለ ወሬ ይዘን ከካምቦሎጆ ስንመለስ ትከሻዬን ደገፍ ብሎኝ "ሩንጋይ፣ አሁን እያሰብኩ ያለውን ታውቃለህ? አባባ ጃንሆይን ማግኘት እፈልጋለሁ። እንዳገኘኋቸው የስፖርት ችሎታዬን አሳያቸዋለሁ። ከዚያም አይተውኝ ደስ ሲላቸው አባባ ጃንሆይ፣ አሳድጉኝ! እላቸዋለሁ!"

እኔም ነሸጥ አደረገኝና አምሮቴን ገለጥኩለት። "ሳድግ ምን ግድረግ እንደማስብ ታውቃለህ? ወርቄ ሻይ ቤት እባባና አንድ ቅርጫት ሙሉ ፓስቴና አንድ ማንቆርቆሪያ ሙሉ ሻይ አስቀርቤ ስብቻዬ ብልት ጥጥት አደርጋለሁ።"

በጣም ሳቀ።

ሲኒማ ገብተን በመጣን ማግሥት ማታ ያየነው ታሪክ በአ ንደበተ ርቱዕ ጓደኞቻችን ይተረካል። ሲኒማውን የማየት ዕድል ያልደረሳቸው ልጆች በምናባቸው እየሣሉ ሲደሰቱ፤ ያዩትን የመ ድገም ያክል ያዝናናቸዋል። በትረካው ውስጥ የተሳሳተ ቦታም ካስ ጣልቃ ገብተው ያርማሉ።

ሁሌም 'ድድ' የምናሰጣው በጎደቴ ጠጅ ቤት ውሃ ልክ ላይ ነበር። ተመልካቾች ድንጋዩ ላይ ስንቀመጥ፤ ተራኪው ግን ቆሞ የአክተሮቹን እንቅስቃሴ፣ የድብድቡን ስልት፤ ሽጥጥ አመዛዘኑን፣



በግከል ያወጋናል። የሕንድ ፊልም ከሆነ ዘፈኑ ከነ እንቅስቃሴው ይቀርብልናል።

ፊልሙ ውስጥ ክርክር ከተነሳ ተራኪው በራሱ ፈረንጅኛ ያወራልናል። እኛም ይህ በእንግሊዞች መዝገበ ቃላት ላይ የሌለ ቋንቋ ይገባናል። ጣሊያንኛውም፣ ሕንድኛውም እንዲሁ።

ተራኪው ሲነግረን የሳተውና ልናውቀው የሚገባ ነገር ካለ ሴምላል ንፍጡን ሽቅብ ስቦ ያርመዋል። ተራኪው ቀጢሳውም በፍጥነት እርምቱን ሲቀበል "አምን! አክተሩ ሽል አለና ግቢሽው! ግቢሽው! አድርጎ ሲተኩስ...!" ብሎ በወሽመጥ የገባችለትን ታሪክ ይቀጥላታል። ከፊልሙ በስተጀርባ የሚደመጠውን ሙዚቃ አስፈ ሪውንም፣ አደገኛውንም፣ ፀጥታ የተሞላበትን እንቅስቃሴ ይታከል በታል። በዚህ አተራረክ ተራኪው በሙዚቃ አጅቦ ሩጫውንም ግልቢያውንም ቁልጭ አድርጎ ያሳየናል።

በሲኒማ ቤት ውስጥ ተመልካቹ ለስላሳም፣ ሳንዲዊችም ገዝቶ እየተዝናና ፊልሙን እንደሚያይ፣ ሁሉ በመንደራችን የሲ ኒማ ትረካ ወቅትም የምንዝናናባቸው ልዩ ልዩ ሱሶች ነበሩ። ጉር ምስናው የጀግመራቸው ትንባሆ ያጤሳሉ። እነ አብነት ባሪያው፣ ባሪቾ፣ አመደ፣ ቦቸራና፣ ዶጅ ገማጣው አራምባ ይሰባሉ።

እኔ ሳድግ ታዋቂ ስፖርተኛ መሆን ስለምፈልግ ሲጋራ አልጠ ጣም። አራምባ መሳቡን አልፎ አልፎ እሳተፋለሁ። አራምባ የምናዘ ጋጀው ከቢንዝል ነው። ሱሱ ያለበት ልጅ ሁልቀን መሳብ ስለሚያ ስፈልገው ንፁህ ቁርጥራጭ ጨርቆች በላስቲክ ጠቅልሎ በኪሱ ይይዛል። እንደ ጂፕ አይነት መኪናዎች የቤንዝል ክዳናቸው በቀላሉ የሚከፈቱ ስለሆነ ከእዝህ ተሽከርካሪዎች ጨርቆቹን በቤንዝል ይነክራል። ጨር ቁም እንዳይነፍስበት በላስቲክ ይጠቀለላል። መሳብ በሚፈለግበት ጊዜ አንዷን ጨርቅ ነጥሎ በማውጣት በሁለት እጆቹ መዳፎች አፍኖ በአፉ የቤንዝሉን ጠረን ወደ ሆዱ ይስባል። አንዳንዴ በሾፈሮች ተይዞ ወገራም አለ። አራምባ ሲስቡት ዛና የማድረግ ስሜት ይፈጥራል። ከልክ በላይ ከሳቡት በጣም ያስከራል። ከቤተሰቦቻቸው ተጣልተው በረንዳ ለሚያድሩ ልጆች ጥሩ የብርድ ልብስ ነው። በሆድ ውስጥ የሚገኝ ተህዋስያንን በተለይ ወስፋትን በፍጥነት ያጠፋል። አራምባ ከፍተኛ የምግብ ፍላጉትን ይከፍታል። በዚህ ምክንያት ሱሱ ያለባቸው ጓደኞቼ ሁሉ በጣም ሆዳም ናቸው።

በአራፍ ጨዋታ መሳከል እያለን ከምንቅመው አሹቅ አንዷ ጥሬ ከአጃቸው ብትወድቅ ወሬው ተቋርጦ ጥሬዋ ትፈለጋለች። ያገኛት ለቀም አድርጉ ወደ አፉ ይወረውራታል።

የፈልሙ ርዕስ፣ ደራሲው፣ አዘጋጁ ለእኛ ምናችንም አይደ ሉም። እንዲህ አይነት ባለሙያዎች መኖራቸውንም በዚያን ወቅት አናውቅም። ጉዳያችን ከአከተሩ ጋር ነው። ስሙን ብና ውቀው ማለፊያ፣ ባናውቀው ራሳችን ስም እናወጣለታለን። በተደ ጋጋሚ ሲኒማ ስለምንገባ በዘመናችን የነበሩትን አክተሮች ከሞላ ጎደል እናውቃቸዋለን።

የዛሬው ተራኪያችን ተረፈ ገልጆ ነው። ፊልሙን አላ የውም። ሙሉውን ታሪክ ቀን ከቀጪሳው አድምጦ ስለነበር ፊል ሙን ያየውን ያክል መተረክ ይችልበታል።

"አክተሩ ጆንዌይ ነው። ከአንዲት ትንሽ ከተማ ቤተሰቡን ተሰናብቶ ወደ በረሃው መጋለብ ጀመረ- ደራራም!... ደራራም!..." ከሲኒማው ጀርባ የሚሰማ ሙዚቃ መሆኑ ነው።

ተመልካቾቹ ዘና ብለን እንስቃለን፣ ገልጆ ይቀጥላል "በጉ ዞው ላይ አክተሩ ውሃ ጠማው። ኦካባቢውን ሲመለከት ዛፍ ቢጤ አየ። እዚያ አጠገብ ምንጭ አይጠፋም ብሎ ተጠግቶ ሲያይ እንደ ገመተው ሆነ። ከፈረሱ ላይ ዱብ ብሎ በእፍኙ እየቀዳ ይጠጣ ጀመር። ጠላቶቹ ሊያፍኑት አድፍጠዋል።"

"ተበላህ! ተባላህ!" ተመልካቾቹ ተንጫጫን።

"ሽጉጡን መዞ ጠላቶቹን ግቢሽው! ሊያደርጋቸው ፋታ አላገኘም።" ሽጉጥ እንደያዘ ሁሉ ገልጆ እጁን ፊት ለፊት ደገነና "ተረባረቡበት። በቦክስ አናፈጡት። በመጨረሻ ሽጉጡንና ፈረሱን ነጥቀው በረሃው ላይ ጥለውት ሄዱ።"

"ጠላቶቹ ከተማ ደርሰው እየበሉና እየጠጡ በሙዚቃ ይደ ሰታሉ፣ ይደንሳሉ። አሪፍ አሪፍ ሴቶች ረጅም ቀሚሳቸውን በእ ጃቸው ሰብሰብ አድርገው በኃይል እየሳቁ አብረዋቸው ይጨ ፍራሉ።

ሁለት ወንዶች ጠረጴዛው ላይ ክርናቸውን ተክለው መዳፍ ለመዳፍ በኃይል መገፍተር ግብግብ ገጥመዋል። በግራና በቀኝ የበራ ሻማ ቆሞ፣ ያሸነፈው ተጋጣሚውን የእጁን እይበሉባህን በእሳቱ ቅጥል ያደርገዋል። በመጠጥ ደንበኛን ሙሉ ቢኖ መጨ ረስ አለመጨረስ የሚወዳደሩም አሉ... በዚህ መሃል የሴቦቹ አለቃ ትከሻውን መታ መታ ይደረጋል። አገር ሰላም ብሎ ዞር ሲል አገጩ በቦክስ ይነረታል። እንደኪስ ወደ ላይ ተለግቶ መሬት ይዘረራል። መቺው ጆንዌይ ነው።"

ጭብጨባውም ፉጨቱም ልክ እንደ ሲኒማ ቤቱ ይቀል ጣል።

"ጆንዌይ ቴክሱ በሽጉጥ ጠላቶቹን ይቆላቸው ጀመረ። ምድር ቁና ሆነች። ተንጫጩ ያ ሁሉ ጭፈራ ወደ ኡኡታና ጩኸት ተለወጠ። ጆንዌይ ማንም አያመልጠውም፣ ሀሏንም ቅልጥም ቅልጥሚን፣ ጭንቅል ጭንቅሏን እያለ ዋጋዋን ሰጣት።"

አሁንም ጭብጨባው፣ ፉጨቱ ቀጠለ።

"ጆንዌይ ጨርሷቸው ሽጉጡን ሽክርክር አድርጉ ወደ ሰገ ባው ይመልሳል።" አለና ገልጆ ደረቱን ነፍቶ እጆቹን መዳፍ በሰ ፊው ከፍቶ አስተዋለን። "አንድ በማጣጣር ላይ ያለ ጠላቱ ከወ ደቀበት በርሜል ስር እንደምንም ተጎትቶ ተነሳ። በእጁ መዋ ረቢያ ይዟል!...

"ተበላህ! ተበላህ!" ተመልካቾች ጮኸን።



"ሰምቷችኋል!! ድንገት ዞር አለና ሽጉጡን ላዋ አድርጎ ግቢሽው! አደረገው።"

"ወይኔ! ቹላ ከፍዬ ሲኒማ ቤት ከማይ ለገልጆ ክርክ ከፍዬ ባዳምጠው ይሻለኝ ነበር። እንካ ዲናሬ" አለና ቁልጭ ወረ ወረለት።

ገልጆ ቀለባትና "ቴንዮ!" ብሎ አምባሻውን ሊገዛ ወደ አደይ ዝማም ቤት በሶምሶማ ሩጫ ተንቀሳቀሰ። (ሲኒማውን ስናይ ቆይተን Tempo ብሎ ሲፃፍ መብራት ይበራል፣ እረፍት ነው። ይህንን ገልጆ በደንብ ያውቃል)

"ኖ! ኖ! አታቁም። አውራልን። ከጨረስክ በኋላ ወርቁ ሻይ ቤት ወስጂ '*አቦሲታ' እጋብዝሃለሁ!" አለው ቁልጭ።

ገልጆ ተመለሰ። "ጆንዌይ ሲጋራውን አወጣና ከብሪቱን በጠላቱ መላጣ ጭንቅላት ላይ ጭሮ ለኮሰ። ሲያፏጭ ፈረሱ ከች አለች! ዘሎ ጉብ! በፈጣን ሙዚቃ ታጅቦ ሽምጥ ሲጋልብ ይታ ያችሁ!

"አርሞኒካውን እየነፋ በረሃውን አቋርጦ ተራራና ተራራ መካከል ሲደርስ ሬድ ኢንዲያኖች ከበቡት። እሱ አስቀድሞ *ሾፎአቸዋል። በብልቅጤ ..." አለን ገልጆ፣ 'ብልቅጤ' በአይኑ ቂጥ ማየት መሆኑን ለመግለጽ በተቀደደ ሰሌን ኮፍያው እጮልቆ እያየን።

"ከፊት ለፊቱ ሽምጥ እየጋለቡ የሚመጡትን አንድ በአንድ ቀለባቸው። ጨኸታቸው ፀጥ አለ። ከፈረሱ ላይ ዱብ አለና ቸብ ሲያደርጋት ፈትለክ ብላ ከጦር ሜዳው ገለል አለች። ሽጉጡ እንደሆን ጥይት አያልቅበትም።"

በሳቅ ሆዳችን ፈረሰ።

"ጆንዌይ ማመን በሚያስቸግር ቅልጥፍና ተገለባብጦ፣ ከተ ራራ ተራራ ዘሎ፣ ገደሉን በሸርተቴ፣ ሃይቁን በዋና አቋርጦ፣ በኃይል ሲያፏጭ ፈረሱ ከች! ሰትል ጉብ ብሎባት ሲጋልብ ሙዚ ቃው ሲያጅበው ከሰማይ ጋር ከገጠመው መስክ ላይ ሲደርስ 'ዘ ኢንድ ሆነ!"

"አሆሆሆ!" ለገልጆ አድናቆት ጎረፈለት። አድናቆቱን በፍ ቅር ሲቀበሉ የነበሩት ዓይኖቹ አንድ ቦታ ላይ አፈጠጡ። ዞረን ስናይ፣ የመሸሻ ጊዜ ሳይኖረን ከጉደቴ ጠጅ ቤት ውስጥ የጠጅ አንቡላ ተደፋብን። ከምናብ ወደ ገሃዱ ዓለም በመመለስ ብትን አልን። ተመልሰን ግን እዚያው ነን። አሁን ወደ ሕንድ ፊልም... "ሻካር!"...

---

*አቦሲታ፣ በአሥራ አምስት ሣንቲም የሚሸጥ አንጀራ በወጥ።
*ሾፎአቸዋል፣ አይድቸዋል።

# የልደት ስጦታ

*ልጅህን በቀን አንዴ ግረፈው። አንተ ምን እንዳጠፋ ባታውቅም እሱ ያሰታውሰዋል።*
*የቻይና አባባል*

ማርም ሬትም በነበረው ጓልጅነታችን ወቅት እኔም ሆንኩ አብሮ አደጎቼ ብዙ ጊዜ እንገረፍ ነበር። ተረፈ ገልጆ ግን አብሮ አደጐቹን ሁሉ በመወገር ያስቸነዳን ነበር። የወገራው አይነት የተሰያየ ነበር። አባቱ ጭካኔ የተሞላበት ቅጣትን ያውቁበታል። በርበሬ አጥነው ይወግሩታል። ይህ መአት የልብ አላደርስ ሲላ ቸው አሩን አርቶ እንዲበላት ያስገድዱታል። ገልጆ ቁርስ ምግው ራቱ ዱላ ነበር። አባቱ ማታ በአንዳች ምክንያት ሲወግሩት ሲያላዝን አምሽቶ ጠዋት ቅቤ የጠጣ ይመስል እያብለጨለጨና በራሱ ጭንቅ እየሳቀ እንዴት አድርጎ ከወገራው ራሱን እንደ ተከላከለ ይተርክልናል። ጭንቁን የሳቅ ሽማ አልብሶ ስለሚ ያወጋን መራሩን ሕይወቱን አስቂኝ ያደርገዋል።

«የሚገርም ነው። እኔ ደግሞ እጅ መንሻ እንዲሆነኝ የሲጋራ ቁሬ ስለቃችም ዋልኩ። ምን ቀረኝ፣ ካሊም፣ ከራቫን፣ ቫይስሮይን ጨምሮ ፊሊተር የሌላቸውን ቅጠለ ወርቅና ግሥላ ጭምር እንድ ፓኮ ሙሉ ከካምቦሎጆ ለቃቅሜለት ደጅ ቆሜ፣ እህቴን ፊርፍራ ጠቅላ እንድታቀርብለት ስጠራት የጠበቅኩት እሷን ሆኖ እሱ በሩን በረገደና እንደ ድመት ዘሎ እላዬ ላይ ጉብ አለና አንቆኝ እቤት ገባ። ከዛማ ምን ይጠየቃል ወገራውን ጀመረው» አለና ተረፈ ገልጆ ከልቡ ከትከት ብሎ እየሳቀ እሳቀን።

አባቴ ሲኒማ የሚወድ ልጁ ዱርዬ ይሆናል ብሎ ያም ናል። እኔ ደግሞ ሲኒማ ነፍሴ ነው። ሲኒማ ገብቼ ስመጣ ከቲነ ቃብኝ መወገሬ ላይታለም የተፈታ ነበር። በዚህም የሰፈራችን ሰዎች እኔና አባቴን መገላገሉ ሰልችቷቸው፣ ገና ድምፃችንን ከሩቅ ሲሰሙ "ኤጭ! ጀመሩ ደግሞ"! እያሉ ያማርራሉ።

አንዳንዴ ውስጤን ሳያጣራ ወገራውን ይጀምራል። ድንገት አንድ እንግዳ ሰው ደርሶ ይገላግለናል። ጉዳዩ ተጣርቶ የጥፋት ቀስት አባቴ ላይ ሲያነጣጥር፣ ይገርፍበት የነበረውን ቀበቶ እየታ ጠቀ "ጋሼ አሁን አንድ ሁለቴ አሳርፌብሃለሁ። ምንም አይደ ለም። ሌላ ቀን አጥፍተህ ስትገኝ ከማሳርፍብህ አንድ አስር ጅራፍ፣ አሁን ያሳረፍኩብህን ሦስት ብትር እቀንስልሃለሁ።!"

"እ! *መጀመሪያ ላታጣራ ስምንድነው የምትመታኝ?*"

"ከጥፋት ስለማትርቅ ነዋ! አምላክ አንተን አጥፊ እኔን ደግሞ እረኛህ አድርጎ አጣምሮናል። እኔስ ምን ላርግ? ፈርዶብኝ



ነው።መጥፎ ከብት ቢሆን ታርዶ ይበላል፣ ወይ ይሸጣል። እንደ አንተ አይነት መጥፎ ልጅ ግን ምን ይደረጋል?"

"ለምን ዛሬ ተመታሁ?" በኃይለ ቃል እጠይቃለሁ።

"አንተ! እኔ ላይ ነው የምትጮኸው!? ይሔ ራሱ ሊያስ ቀጣህ ይችላል። የቅድሙን ምህረቴን ሰርዤዋለሁ። በል ቶሎ ውሃ ቅዳና በብርጭቆ አምጣልኝ ጠምቶኛል!" ይጮኻል።

"እንሰራው ውስጥ ያለው ውሃ ክፍት ያደረ ነው"

"ገፈርሳን ማን ከደነው?!" ይጠይቀኛል በኃይለ ቃል። ያዘዘኝን ተግባራዊ አደርጋለሁ።

እኔም ሲኒማ ከመተው ሞቴን መርጫለሁ። አባቴም ሲኒማ በዞረበት ዳግም እንዳልዞር ስማድረግ በቀበቶ፣ በአርጩሜና በክ ርን እያፈራረቀ ይነርተኛል።

ፊረንጆች "ድልድዩን ስንደርስበት እንሻገረዋለን" እንዲሉ፣ እኔም ዛሬ ለወገራው እንደምደርስበት ተማምኜ ከጓደኞቼ ጋር እያወጋሁ ደስ ብሎኝ ወደ ሠፈር ጉዞ ጀመርን።

መርካቶ ውስጥ የሚተራመሰውን ሕዝብ አየሁና "ወይኔ ሽጉጥ በኖረኝ!" ስል በስሆሳስ ተናገርኩኝ።

ቀጪላው ሰምቶኛል።"ላጥ ታደርግና ግምሽው! ግምሽው! እያደረከ ታተራምሰዋለህ። ይታይህ ያን የተሸከመውን ሰውዬ ከአናቱ ላይ ቅርጫቷን ስትቦድሳት እንዴት እንደሚሮጥ!"

በጣም ሳቅን።

"ልክ ስታፏጭ ነጭዋ ፊረስህ ከች! ትላለች። እላይዋ ላይ ዘለህ ጉብ ብለህ በጭድ ተራ በኩል ወደ ሰፈራችን ቁርቆስ ሽው! ማማሚያ! ላንታ ግሪያ!"

አነጋገራችንም፣ አኳኋናችንም ተለውጧል። ምኞታችን እን ዳለች አክተሮቹን መሆን ነበር። በእንዲህ አይነት ስሜት ውስጥ ካለን ወሬው አያልቅም፣ አካላችንም አይዝልም። አይደክመ ንም። ሆዳችንን በልዩ ቀዶ ሕክምና ያወጡት ይመስል አይር በንም።

የካራቴው አክተር ዋንጊዩ፣ የቴክሱ ፊልም ኮከብ በርትራን ካስተር፣ ከሊንት ኢስትውድ የሕንዶቹ ራጂሽ ኩማር፣ ሐሚትሃብ፣ ሂማማሊን፣ ሌሎቹም የጓደኞቻችንን ያህል የምናው ቃቸው ናቸው። አሁን ደግሞ ሻካር ስለተባለው የህንድ ፊልም ወሬ ጀመርን።

በተክለሃይማኖት አርነን በልዑል መኮንን ሆስፒታል አቋር ጠን፣ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ቴአትር አልፈን፣ ለገሀር ደረስን። አሁንም እየተከራከርንና ጮክ ብለን እያወራን ነው። ድልድዩን አለፍ እንዳልን "ያ ፉንጌ አይደለም? ባለቀዩ ሹራብ" ጮክ ብላ ስትናገር ገነትን ሰማኋት።

ከእኔ ጓላ መኩዩ ቀጫጫው፣ ሲሳይ ጎቢጥ፣ ቀጪላው፣ ሴምላል፣ ቦቸራ፣ ዶጅ ገማጣው፣ አብነት ባሪያው፣ ኃይሉ ዶሮ፣ ሻቃ፣ ይጥና... እየተግተለተሉ ነበር።

በዕለቱ ሰፈራችን በጠላት እንደተወረረ ፀጥ ብሏል። ሲኒማ ለማየት መሄዳችን ታውቋል። ይህንን ሁሉ ጥበብ ስናይ የዋልን ሕፃናት አንዱም ምትሃተ ጥበብ ሳይረዳን ታፍሰን ሃምሳ አለቃ አርአያ ቤት ለምርመራ ገባን። ተመስገን አልኩኝ። ወገራው በጎብረት ከሆነ ቀለል እንደሚልልኝ እርግጠኛ ነበርኩ።

ብልሁና ሩህሩሁ አባባ አርአያ ምርመራውን ጀመሩ። ከመ ካከላችን በጣም ፈሪ የሆነውን ፍቀጢሳውን ጠሩት። እውነቷን መናዘዝ ጀመረ። ንፍጡና እንባው እየተዝረከረከ፣ አሰር አሰር ጊዜ እየማነለት፣ ወንጀል ወንጀላቸንን አከፋፈለን።

ጡረተኛው አባባ አጋፋሪ ሲኒማ የገባነውን ልጆች ቆጥ ረውን፣ በነፍስ ወከፍ ያጠፋነውን ሽልንግ ደመሩትና በሀይል ጮኸው "አምስት ብር እኮ ለእኔ የወር ቀለቤ ነው! 25 ኪሎ ጤፍ ወርቅ አድርጎ ይሸምትልኛል። ያውም የኩሊውን ወጪ ችሎ። ቆዳ መልስ በግ ልረድ ብል ተንቀባርሬ ፍሪዳውን የምጥ ልበትን ገንዘብ ነው ያጠፉት። ሃምሳ አለቃ፣ እነዚህን ፍጀቸው!"

አባባ አርአያ ፈገግ ብለው አጋፋሪን እየተመለከቱ "ረጋ በል አጋፋሪ! ለፍርድ አትቸኩል!" አሉና ወደ ቀጢሳው ዞረው ሲያዩት "ሲኒማ የገባነው ሆያሆዬ በጨፈርንበት ገንዘብ ነው። ሲኒማ ቤቶቹን ያሳየን አብነት ነው" አለና ታላቅ ወንድሙን አጋፈጠ።

የአብነት እናት እማማ ልኬለሽ ከጓላው ቆመው ለለነበር በጥፊ ልጃቸውን አጮሉት። አብነት ጮኸ፣ እያጉረመረመ ወንድሙ ላይ አፈ ጠጠ።

"ተዉ መማታት ክልክል ነው። የዱርዬው ልጅ ማንነት ሥረ መሠረቱ ከተጣራ በኋላ ጠባይ ማረሚያ እንልከዋለን። ከዱርዬ ልጅ ጋር እዚህ ማን ይዳረቅል? ዕድሜ ለተፈረ! ጠባይ ማረሚያ ገብቶ ረቂቅ ልጅ ሆኖ ይመጣል።" አሉ ሃምሳ አለቃ አርአያ የላይ የከንፈራቸውን ጢም እያፍተለተሉ። እንደገና ወደ ቀጢሳው ዞሩና በጥያቄ ያጣድፉት ጀመር። "ምን በልታችሁ ዋላችሁ?"

"ሆያሆዬ ጨፍረን ያገኘነውን ዳቦ።"

"ወይኔ ሙልሙሌ! ወይኔ ሙልሙሌ! ለእነዚህ ዱርዬ ዎች ነው ያንን ትልቅ ሙልሙሉ የሰጠኋቸው"! እማማ በለጡ ገጠ በንዴት ተናገሩ።

"ዝም በሉ!" ተቆጡ ሃምሳ አለቃ አርአያ። "የነገሩን ውል ለማጥፋት ነው የምትሽቀዳደሙት?!" ብለው ወደ ምርመራቸው ተመለሱ።

"ፉንጌ፣ ና!" አሉኝ አባባ አርአያ።

አባቴ እቤቱ ውስጥ አንዱ ጥግ ቆሟል። ንዴቱን መቆጣጠር አቅቶታል። በጎብረት የሚደረገው ምርመራ ስላላረካው በግሉ ቤት መስዶ ሊመረምረኝ ጐረቤቶቻችንን ጠየቀ። አባባ



አርአያ አልፈቀዱለትም። አንዴ ጮኸና ላብ አድርጎኝ፣ ገላጋይ መሐላችን ከመግባቱ በፊት አንድ ሁለት ጊዜ ደህና አድርጎ ጀር ባዬን ደለቀው። እኔም የድረሱልኝ ጩኸት ሳሰማ እንደተለመ ደው ስላልሆነ መንደርተኛው ግር አለው። በጭንቅ ላይ የነበሩት አብሮ አደጐቼ የማንን የአጯጯህ ስልት እንደተጠቀምኩ ለለገባ ቸው ሳቁ። እንደ ዋንጊዩ ነበር። የጀግንነት ስሜት ተሰማኝ። ቀጢሳውን ገላመጥኩት።

"ተቃጠልኩ! ተቃጠልኩ! ምኑን ልጅ አለኝ እላለሁ?! ምኑን ዘር እፈራሁ እላለሁ?! አገር አሸባሪ ዱርዬ ወልጄ" አባቴ ለገላጋይ አስቸገሩ። እኔ ግን እንደ ልብ በተትረፈረፉ ገላጋዮች መካከል ስለነበርኩ ምንም አልፈራሁም።

የተሸበረው እንዲረጋጋ፣ የተቅለበለበውም እንዲያስተውል አባባ አርአያ ምክር ለገሱ። ልጆቹን መደብደብ ማደደብ እንጂ እርባና እንደሌለው ገልጸው፣ በጥፋተኝነታችን ይቅርታ እንድን ጠይቅና የወላጆቻችንን እግር እንድንስም ተደርጎ እርቀ ሰላም ወረደ።

ሁለተኛ በሲኒማ ቤት ደጃፍ ዝር አንልም ብለን ማልን። ይሁን እንጂ መሐላችንን ችላ ብለን በተናጠልና ከሚግባቡን ልጆች ጋር እየተሻረክን በስውር መዝናናቱን ተያያዝነው።

በልጅነቴ የመገረፍ ልምዴ በጣም እየዳበረ በመምጣቱ፣ በምገረፍበት ወቅት ምን አይነት ብልሃት ብጠቀም ከዱላው ውር ጅብኝ ራሴን ማዳን እንደምችል አሳምሬ አውቅ ነበር። ይሁን እንጂ አንዳንዴ ውጥኔ ከሽፎ ከማልወጣበት ወጥመድ ውስጥ እገባለሁ።

አንድ ጥፋት አጥፍቼ አባቴ ቀበቶውን መፍታት ሲጀምር እኔ እየጮኽኩ እወተውታለሁ። ይህ ውትወታዬ ትኩረቱን ስለሚ ያበላሽበት "መቼ ነካሁህ? ገና ሳላሳርፍብህ? እንዳሳረርከኝ ሳላሳ ርርህ!"

"ሁለተኛ አይለምደኝም! በጎብርኤል" እያልኩ በመለኮት የሚያልፍ መንደርተኛ አስተውሳለሁ።

አባቴ እያላጋጠብኝ "አሄሄ! ዛሬስ ተይዘሃል! የአባቴ አምላክ አይለመነኝ ልክ ሳላስገባህ አታመልጠኝም" ብሎ ሊያባር ፍብኝ ሲቃጣ፣ ቀበቶውን ለቀም አድርጌ ያዝኩና "ወይኔ ሊገ ድለኝ ነው!"

"ድብን በላት!" ነጥቆኝ አሳረፈብኝ "ዛሬስ ተገኝተሃል። ማንም ከእጄ አያወጣህም። ድብን እንዳደረከኝ እርር ድብን ሳላደረግህ!?" ብሎ ድጋሚ ሲቃጣ የክርስትና አባቴ አባባ ኃይሌ ከኋላ ቀበቶውን ለቀም አደረጉት። "ምንድነው?!" በጎርናና ድምፅ ጠየቁት። የተለኩሰ ግለላ ሲጋራቸውን በግራ እጃቸው ይዘዋል።

"ምን፣ ከእነዚህ ዱርዬ ልጆች ጋር አትግጠም ብለው እምቢ ብሎ" ብዙ ምዕራፍ እንደ ሮጠ ሁሉ ሜን ሜን እየተነፈሰ ወንጀሌን ይዘረዝራል።

"ኤድያ! አንተ ደግሞ! ትናንት አጥፍተው ተገርፈዋል። ከልጅ አትግጠም ብትለው እሺ ይልሃል? በል ተወው!" ብለው ገስጠውት ወደእኔ ዞረው፣ ደም የጎረሰ አይናቸውን አፍጥጠውብኝ እያዩኝ "ፉንጋ! የሚነገርህን አልሰማ ብለሃል? ዋ! ብታርፍ ይሻል ሃል።" በማለት ያስጠነቅቁኛል።

እንዳንዴ ገላጋይ ይጠፋል። አባቴ አንገቴን በጭኑና ጭኑ መካከል ይይዝና ቂጤን የበላ የጠጣውን ያህል ያሳርፍበታል።

እጁ እስከሚዝል ይነርተኛል። "ልክ ፖስቴ ስትበላ ደስ እንደሚልህ ሁን፣ ያኔ አያምህም" የሚለኝ የገልጆ ምክር ይኼን ጊዜ ዘጣም ጠቃሚ ነበር። በጣም ከፉሁኩኝ ስታዬን ቀለል ያደ ርገዋል። አንዳንድ ሩህሩህ ጎረቤትም ጩኸቴን ሰምተው በፍጥነት ይታደጉኛል። እንዲህ በጥድፊያ የሚካሄድ ፋታ አልባ ወገራ ውስጥ ብሆንም ከውጪ የሰዎችን ድምፅ ከሰማሁ አለያቸዋለሁ።

"እማማ በለጡ!" ትንፋሽ አጠረኝ።

"ምን ነካችሁ?" ይጠይቃሉ።

በሩ ተቀርቅሯል።

"አሄሄ! ዛሬስ ተገኝተሃል!"

"ወይኔ! ተቃጠልኩ!"

"ተቃጠል እንዳቃጠልከኝ!"

"ገደለኝ ኡ! ኡ! ኡ! ኡ!"

"እሰይ! አንጀቴ ቅቤ ጠጣ!።"

"ኡ! ኡ" በሕማ አምላክ!"

"ጉሽ! ጋሼ! ፖሊስ ጠራህ?" ብሎ በአዲስ ጉልበት የበትሩን መአት ማውረድ ይቀጥላል።

"ወይኔ ቆለጤን! ወይኔ ቆለጤን!" ፊቴ በላብና በንፍጥ ተለውሷል። እንዲያምነኝ በኃይል ተፈራገጥኩ።

አባቴ "ፀጥ በል! አሁን መቼ ነካሁህና ነው?" ብሎ ጮኸ ብኝ። ደንግጠ መጋረፉን አቆመ።

የመሸበር ገጽታ በፍፁም ሳያሳየኝ "እንኳን ቆለጥህ ለምን ነፍስህ አትፈርጥም!?" ብሎ ቀበቶውን አልጋ ላይ ጣለ። በጭኖቹ ያነቀኝን አንገቴን ለቆ "እግርህን ክፈት!" አለ፣ ሕክምና ሊጀ ምር። "ፀጥ በል! አሁን መቼ ነካሁህና ነው?"

"ዜራሞ፣ ክፈት ብዬሃለሁ!!" እማማ በለጡ በሩን የመስበር ያክል እየጮኑት ነው።

አባቴ "ፀጥ በል! ትንፋሽህን ዋጥ! አፍህን ያዝ! አትተ ንፍስ! ዋጥ! ትንፍሽ እንዳትል!" ሲለኝ፤

በቅልጥፍና ትእዛዙን ፈጸምኩ፣ ሳግ ግን አለቀቀኝም።



"አሄሄ! ይህቺ እልህ መጥፊያህ ነች። ትንፋሽህን ዋጥ ብዬሃለሁ!"

"ይሄ ጋንድያ ዶርዜ ልጁን ሊገለው ነው እንዴ? ክፈት ብዬሃለሁ፣ ዜራሞ!"

አባቴ በሩን ከፈተ። እናቴ ትንሽዋን እህቴን ታቅፋ እያባ በለቻት ወደ ጓዳው መተላለፊያ በር ላይ ኩርምት ብላ ተቀምጣ ታስተውለናለች። እንዲህ አይነቱ ስሜት የሚታይባት አላግባብ ስገረፍ ነው። አባቴን ላለመቃወም ያክል "እሱ ተው ሲሉት እይሰማ። እኔ ታዲያ ምን ላድርግ? ይበለው!" ትላለች። አጥፌ ሆኜ ከተገኘሁ ግን በቅርብ ርቀት ቆማ ወይም ተቀምጣ እያንዳንዷ የምታርፍብኝ ብትር የቱጋ መሆን እንዳለበት ታመክ ራለች። "በለው! የታባቱ! ተው እንደሱ አይደለም! ቂጥ ቂጡን! ተው ከፍ አልክ! ምን አይነት የጅል ቅጣት ነው?! ዓይኑን መትተኸው ነበር! ቂጡን እያልኩህ!"

በጥቆማዋ መሠረት "ወይኔ ዓይኔን!" ብዬ ጩኸቴን ሳቀል ጠው አባቴ መግረፉን ያቆምና ሁለቱም የመጀመሪያ ዕርዳታ ሰጪዬ እንዲሆን አደርጋለሁ።

የአባቴ አቀጣጥ ውርጅብኝ የበዛበት ቢሆንም ከእማዬ አነ ራረፍ ሺ ጊዜ እመርጠዋለሁ። እሷ ለመማታት በፍፁም አት ቸኩልም። "ተው!" እያለች ታስጠነቅቀኛለች። እጥፊነቴን ከቀ ጠልኩ እሁንም ዕርጋታ ሳይለያት በማስጠንቀቂያ ታልፈኛለች። አሻፈረኝ ካልኩ አስገራሚ በሆነ ቅልጥፍና ማማሰያዋን ሳብ አድ ርጋ ጣቶቿ ላይ፣ ወይም ቁርጭምጭሚቴ ላይ ቂ! ስታደርገኝ ነፍስና ሥጋዬ ይላቀቃሉ። ትንፋሼ አጥሮ በረጅሙ ስቤ ጩኸ ቴን በኃይል እለቀዋለሁ። ድጋሚ ሳታሳርፍብኝ ታላግጥብኛለች። እርር ድብን አድርጎኝ መሬት ላይ እንፈራገጣለሁ። በዚያ በማ ውቀው ፍጥነትዋ አንዴ ቂጤን ዝለጥ ስታደርገኝ መጮኼን አቁሜ መከላከል እጀምራለሁ።

አሰፈሪ በሆነ ግርማ "ተነስ! አትበሳበስ! ማን መሰልኩህ? እኔ ባሎቴ ነኝ እኮ!" ስትለኝ፣ ነጥሬ ቀጥ ብዬ እቆምና አመቺ የማልቀሻ ቦታ እፈልጋለሁ ...

...ዛሬ ስገረፍ ግን እሷ ከፍቷት ኩርምት እንዳለች ተቀ ምጣ ታያኛለች።

"ልትገለው ነው እንዴ!?" እያሉ እማማ በለጡ በሩን ከፍ ቶላቸው ገቡ።

አካላቴን እየደባበሱ ያባብሉኝ ጀመር።

"የታባቱ ይኼ ምናምንቴ! አቃጠለኝ! ተቃጠልኩልሽ በለጡ!" ብሎ አቤቱታውን አሰማና "ቆይ! የቀረኝ አንድ ነገር ነው። እንደ ተረፈ ገልጆ አርሀን ባላበላህ! እኔ ዜራሞ አይ ደለሁም!"

በፍርሀት ጮኹኩኝ።

"ፀጥ በል!" አለና አፈጠጠብኝ።

ትንፋሼን ዋጥኩኝ::
"ተወው በቃህ!" አሉ እማማ በስሙ::

...ተረፈ ገልጆ የደረሰበት መአት በሃሳቤ መጣ:: ገልጆ አንድ ቀን ረሃብ ከፉኛ ጠናበት:: ከሰፈራችን ልጆችም የሚሰጠው ጠፋ:: በዚህ መሃል ይጥና መጣና ዲናራ ሰጥቶት እንቁል ልጮ እያሰን ለመግመጥ ቅስቴ ከወርቄ ሻይ ቤት ገዝቶ እን ዲመጣ ገልጆን ላከው:: ከታርዉ ገልጆ በርሮ ሁሰቱን ፓስቴ ገዝቶ መጣ:: ይጥና "ለትል!" አለና ቆንጥሮ ጣለስት:: (በዚያ በልጅነታችን ዕድሜ አንድ ፓስቴ ሰብቻው መብላት የፈለገ ልጅ፣ አፍጠን የምናየውን ልጆች ዓይኖች ቅልውጥና መቀልበሻ "ለትል" ብሎ ቆንጥሮ ይጥልና የተቀረውን ያጨረግዳል:: ዝም ብሎ የበላ ግን ሆዱን ያመዋል ብለን እናምናለን::) ገልጆ ተወርውሮ ብጣቂዋን ፓስቴ ቀለባትና አፉ ውስጥ ወረወራት:: ይጥና ዓይናችን እያየ ዝም ብሎ መግመጥ ጀመረ:: ገልጆ ረሃቤን ቢያስታግስልኝ ብሎ እነ ዶሮ ጊቢ ውሃ ሊጠጣ ሄደ::

ይጥና ሰሁስተኛ ጊዜ ፓስቴውን ገመጠ:: ለአፉ አልከብድ አሰው:: ገርሞት ፓስቴውን ከፍቶ አየ:: ገልጆ እንቡጠቹን ከፓስ ቲዎቹ ውስጥ ፈልፍሎ በልቷቸዋል:: ነገር ግን በጥንቃቄ መልሶ ስሰገጠመው ፓስቴው ሲያዩት መሰንጠቁ አይታወቅም:: ይጥና እንደነቃ ደንግጦ ገልጆ ውሃ ጠጥቶ ሲመጣ ጮኸበት::

"አንተ ክላስኝ በኋላ ቆንጥረህ እንደማትሰጠኝ ሰለማውቅ የተላኩበትን ነው ዕምቡጡን አውጥቼ የበላሁት::" አለና ተረፈ ገልጆ አፈጠጠበት:: ይጥናም የጉልበቱን ልክ ያውቃልና አጉረምርሞ ዝም አለ:: የዚያን ዕለት መንደርተኛው ገልጆን ምንም ሳይል ከው ዋለ:: የተሰጣ ክክም አልነበረም:: በመንደራችን የሚገኙ ማድቤቶችን በፍጥነት አሰሳቸው:: የሚመነተፍ አልተገኘም::

ትዝ ሲለው አባቱ መሬት ቆፍረው ገንዘብ የሚቀብሩበት ጉድጓድ አለ:: ከዚያ ላይ ለረሃብ ማስታገሻ የሚሆነውን ያህል ገንዘብ ለመመንተፍ ወሰነ:: ጉድጓዷን ምሶ እጁን ሰደድ ሲያ ደርግ ድፍን 20 ብር አጁ ገባ:: መልሶ ሌላ ፈስገ:: አስር ብር አገኘ:: ጉርጓዷን በጥንቃቄ እንደነበረች ደፈናት::

የሰፈር ልጆችን በሙሉ አስከትሎን ወደ ወርቄ ሻይ ቤት ሄድን:: ሁለት እንጀራ በወጥ አንድ ላይ አስቀረበና በላ:: አንድ ሳህን ድንች፣ ሁለት ፓስቴ ጨመረበት:: አንድ በራድ ሻይ እዘ ዘና እስኪቀርብለት፣ አንድ ሲሮኮ አስከፍቶ ጠጣ:: አስገሳው:: በራዱ ሻይ እንደቀረበ አንድ ቡሽ ሰራሱ አስቀድቶ እኛንም ጋበዘን:: ስእሁቱ ሦስት ፓስቴ በቀጢሳው ላክላት:: ለሱም "እየጨረገድክ ሂድ!" ብሎ ሁለት ፓስቴ ገዛለት:: ቁጭ ብለን ለምናየው ሁለት ሁለት ፓስቴና ሻይ ጋበዘንና "ከዛሬ ጀምሮ ከአባቴ ጋር አልኖርም:: ካምቦሎጆ በረንዳ አዳሪ ሆኜ እኖራለሁ:: ትንሽ እንግሊዘኛ ብችል



ሰፈረንጆች እየተላላኩ አድጋለሁ:: ከዚያም ስፖርተኛ እሆናለሁ:: ዛሬ ፓስቴ እንደገዛሁላቸሁ ሰማንም እንዳትናገሩ" አለንና ገልጆ ከሻይ ቤቱ ስንወጣ ተሰነባብተን ወደ ካምቦሎጆ መንገድ ጀመረ:: እኛ ወደ ሠፈራችን ተመለስን::

ትንሽ እንደተራራቅን ተመልሶ "ከእናንተ ጋር ትንሽ አውርቼ ብሔድ ይሻለኛል፤ ሰፈራችን ሄደን ትንሽ እንጨዋወት:: ካምቦሎጆ ብኖርም ቀን ቀን እናንተጋ እየመጣሁ እጫወታለሁ:: እህቴንም እጠይቃታለሁ:: አባቴን ግን በቃ፤ ሁለተኛ ላገኘው አልፈልግም::" እያለን ሠፈራችን ደረስን::

አዘውትረን ድድ በምናሰጣበት በእማማ ጎደቴ ጠጅ ቤት በረንዳ ውሃ ልክ ላይ ተኮለኮልን:: የውሃ ልኩ ቀን ፀሐይ ሲመታው ስለሚውል ማታ ሲቀመጡበት ይሞቃል:: ቁልሞ፣ አመደ፣ ላሪቾ፣ አብነት፣... ተሰባሰብን በጠፈ ወሬያችን መሐል አንድ አይነት እሩምታ ከጠጅ ቤቱ ውስጥ ተሰማ:: ተደናግጠን ተነሳን:: አንዱ ገልጆን አንቆት መሬት ወድቋል:: ስናስተውል አባቱ ናቸው:: ተነስተው ገልጆን መሬት ስመሬት እየጎተቱ ወደ ቤታቸው ወሰዱት::

እቤት እንደገቡ ጠልፈው ጣሉት:: ከጣራው ማገር ጋር ቀድመው ባዘጋጁት ገመድ ጠፍረው እሥረው ቁልቁል ሰቀሉት:: እህቱ ሠናይት ከሰል እያቀጣጠለች ነበር:: አባትየው ታላቅ ተግ ባር እንዳከናወኑ ሁሉ ግዳያቸውን ቆመው ቁልቁል አዩትና ከት ከት ብለው ሳቁ:: ገልጆ የግልብጥ አባቱን ሽቅብ እያየ እንዲ ምሩት ይወተውታል:: ጉማሬ አንስተው ቅጣቱን ጀመሩ:: የገልጆ ሕመም ተጋብቶብን ጮኸን:: አባትየው ዞረው ሲያዩን በሩን የሕፃናት ጭንቅላት ሞልቶት አስተዋሉ::

"ዞር በሉ ከዚህ እናንት ሌቦች!" ብለው በአውሬ ድምፅ ገስጠውን በሩን ዘጉት:: በጭራሮ የተሠራ ይመስል በሩ ብዙ ቀዳዳ ነበረው:: በዚያ አንዳችን በሌላው ላይ ተደራርበን እናያለን:: ወከክ ባለው የከሰል ፍም ላይ በርበሬ ተጨመረበትና ገልጆን አጠኑት:: በኃይል እየሳለ ውተወተ:: አንድም የቀረው የቅዱሳን ስም አልነበረም::

"የወሰድከውን አንድ ባውንድ ምን አደረክበት?"
"እርቦኝ ወስጃለሁ!"
"ምን አደረክበት?"
"እርቦኝ ፓስቴ በላሁበት"
"ፓስቴ በላህበት?!"
"አዎን ፓስቴ በላሁብት!"
"በሁሉም ብር?"
"አይ! በሦስት ብር ብቻ::"
"የሶስት ብር ፓስቴ ጨረስክ?!" ድምፃቸው በድፍን ቂርቆስ አስተጋባ "ከነማን ጋር?"
"ለብቻዬ!"

ከስቀለበት አወረዱት። እዚያው ማጅራቱ ላይ ቆመው "አርህን እራ!" አሉ። እንዳሉት አደረገ። አይነ ምድሩ በኩሶ ትል ተጊጣለች። እንፋሎቱ አወዳቸው።

በርበሬ ዓይናቸውን እያጉረጠረጡ "አንሳና ብላት!"

ተግደረደረ። ጉማሬያቸውን ጀርባው ላይ እሳረሱበት። ጮኽ ተነሳ። አንቀው ቁልቁል ደፍተውት "አንሳና ብላ!"

"እሺ! እሺ! እበላለሁ!"

"አንሳና ብላት! አንትሥምናምንቱ! ብላት!"

ዓይነ ምድሩን አነሳ።

"ብላት!"

የእኛ ዓይን በንዴት ተንልጉሎ ወጣ። አላስቻለንም። በኃይል እየጮኽን በሩን በድንጋይ መምታት ጀመርን።

"አትበላትም!?!" አሉና በጉማሬው ገረፉት። ዓይነ ምድሩን እንደጨበጠ ተንሰቀሰቀ።

"ብላት ብዬሃለሁ! ብላት!"

አባትየው ጩኸታችን ስላም ስለነሳቸው በሩን ከፈቱ። ብትን አልን። በሩ ተመልሶ ተዘጋ።

በዚህ መሐል አባባ አጋፋሪ መጡ። በቅዱሳን ስም መማፀን ጀመሩ። ለምላሻቸው ገልጆ አካል ላይ አለንጋ ሲያርፍ በኃይል ሲጮኽ ተሰማን። አባባ አጋፋሪ ልክ ራሳቸው አካል ላይ እንዳረፈ ሁሉ ስቅጥጥ ብሏቸው "ኧረ! በመብርሃን በወላዲቷ ይገር ሃለሁ! የተረፈ አባት፣ ተው ግፍ ነው!"

ክውስጥ "ጥፋ ከዚህ አንተ መላጣ!" አሉ የገልጆ አባት።

አጋፋሪ መለማመጣቸውን ትተው "ማንን ነው መላጣ ያልከው? አንተ ድጥ ራስ! ልመለጥም ልላጥም፣ እኔስ ለሀገሬ የሚገባኝን አከናውኜ እንጂ እንዳንተ ለሃጩን እያዝረበረብኩ..." ሲሉ በሩ ተበረገደ። ቀድሞ መቀርቀሪያ ብቅ ብሎ ታየ። መኩዬ ቀጫጫው እንደ ወፍ ቱር ብላ ጄዳ በቅርብ ካለው አባባ አጋፋሪ ቤት ገባችና ከስሩ ድቡልቡል ብረት ያለውን ከዘራቸውን ይዛ መጥታ አቀበለቻቸው። ቦቸራና ዶጅ ገማጣው ትልልቅ ድንጋይ አነሱ። የገልጆ አባት ዘው ብለው ከቤታቸው ሲወጡ የቦቸራ ድንጋይ ደረታቸው ላይ ነጠረ። አባባ አጋፋሪ የገልጆን አባት በከዘራቸው ሲገርልጡዋቸው ተዘረሩ። ገልጆ ዓይነምድሩን እንደ ጨበጠ ፈትለክ አለና ክሲኦሉ ወጣ። ዳግም ወደ እዚህ ቤት አልተመለሰም። እንደወሰነው ከካምቦሎጆ በረንዳ አዳሪዎች አንዱ ሆነ...

...ከሃሳቤ ተመለስኩ። የቆጠቆጠኝን ሰንበር እያስታመምኩ አማማ በለጡ "ፋንጋይ፣ ጥፋተኛ ነህ። አንተ ድውር ካላዳወርክ እሱ ሽማ ካልሠራ ምን ይበላል?" ብለው ወደ አባቴ ተመልሰው "አንተም ሥራን ቀስ በቀስ እንጂ በአንዴ ልመድ አትበለው። የልጅ መንፈስ መሆኑን አትርሳ!" አሉና አግባቡን።



ቀጣዮቹ ዕለታት ለእኔ የኩርፊያ ጊዜያት ናቸው። አባቴ ግን በባሕርዩው መኳረፍን አይወድም። እኔ ደግሞ ከጠላሁ ገለል ማለቱ ሰላም ይሰጠኛል። በዚህ ገለልተኝነቴ የተናደደው አባቴ አንድ ቀን ሞቅ ብሎት መጣ። ያለፈና እርቀ ሰላም የወረደበት፣ ይቅር ለእግዜሃር የተባባልንበትን ጉዳይ አንስቶ ነገር መፈለግ ጀመረ።

ይሄን ጊዜ እናቴ ከእኔ ጎን ቆመች። ፀቡን አክርሮት ሲገርፈኝ ሲል ጮክ ብላ "ተወው ባክህ! ዛሬ የተወለደበት ቀን ነው።" አለችው። ቀበቶውን እያጉረመረመ ታጠቀ። በዚያን ዘመን የነበሩ ሰዎች ልጅ በተወለደበት ቀን ከተገረፈ ዓመቱን ሙሉ ያለቅሳል ብለው ስለሚያምኑ በልደታችን ቀን አንገርፍም።

ወላጆቼ እገረፍበት የነበረውን ምክንያት አሁን ቢጠየቁ አንዱንም አያስታውሱ ይሆናል። እኔ ግን ቻይናውያን እንዳሉት በየቀኑ የተገረፍኩበትን ምክንያት እነሆ! እንዲሁም ምርጧን የልደት ስጦታዬን እስካሁን አልረሳኋትም።

## ሌባና ፖሊስ

*እኔ ትንሽ ልጅ ነኝ*
*ሰው ሁሉ የሚያውቀኝ*
*የምወደው ሰሺር ነው*
*ማነው የሚሰጠኝ?*
*ሰሙ እላችኋለሁ*
*ሰሙ እላችኋለሁ*
*ትምህርቴን እማራለሁ*
*ልጅ ሁሉ ያጠፋል*
*በአለንጋ ይገረፋል*
*አንዱ ሲለበልብ አንዱ ይጣፍጣል*
*ሁለቱም ያስፈልጋል ልጅንም ያሳድጋል*

የሰፈሬ ልጆች እያዜሙ ሲጫወቱ ቤት ውስጥ ሆኜ ይሰማኛል። እኔ ባለፈው ስሞን ሦስት ስሙኒ ሠርቄ በመያዜ ክፉኛ ተገረፍኩ። በዚህ መዘዝም የአልጋ ቁራኛ ሆኛለሁ። ለዚህ ሁሉ ሥቃይ የዳረገኝ አብሮ አደጌ ባሪቾ ነበር። ባሪቾ 'እጀ ወርቅ' ነው። ባለፈው ሳምንት መጀመሪያ ላይ ሲኒማ ልንገባ ራስ ቴያትር ሄድን። ትኬት የሚቆረጥበትን ሰዓት ስንጠባበቅ ባሪቾ በጆሮዬ "ተስፍሽ ልጋብዝሽ?"

"እሺ!"

አብረውን ከሰፈር ሲኒማ ለመግባት የመጡትን ጓደኞቻችንን 'ሽውደን' ባለሦስት ፎቅ ወደ ሆነው አንበሳ ሻይ ቤት ሄድን።

"ፉል በአራት ዳቦ!" አለ ባሪቾ፣ ሞባሸሩ እንደመጣ ወደ እኔ ዞረና "ሻይ ወይስ ቡና በወተት ይሻልሃል?"

ምርጫዬን ነገርኩት።

"ስማ፣ አንድ ቡና በወተትና አንድ ሻይ ጨምርበት" ብሎ አዘዘ። የተቀመጥነው መስኮቱ አጠገብ ስለነበር የጫት ተራው ትርምስ ከታች ይታየናል። ትኩሱ ፉል ከዳቦ ጋር ቀረበልን። እየተጨዋወትን ሻይና ወተታችንን ፉት እያልን ተመገብን።

ባሪቾ የመጨረሻውን የፉል ጥራጊ ጎረሰና "እንድገም?" አለኝ።

እንደጠገብኩ ነገርኩት። ቀደም ብዬ ከቤት ጎዝጉዤ ነበር የወጣሁት። አንዴ ተንጠራራና "በል እዚህ ቁጭ ብለህ ጠብቀኝ። እኔ ሽቃቅዬ ልምጣ..." ሲለኝ ዓይኖቼ ፈጠጡ።

"ፈራህ እንዴ? 'ቡካታም' አትሁን! *ሹፈኝ በመስኮት!" አለና ጥሎኝ ሽው አለ።

ጣፍጦኝ ፉት እለው የነበረው ቡና በወተት ሬት ሬት ብሎኝ መጠጣቱን ተውኩት። ቁልቁል በመውጫው በር ብቅ እስከሚል አፍጥጬ በመስኮት ስጠብቅ በጣም ቆየ። ግራ ገባኝ። የሻይ ቤቱን ሂሳብ ማስላስል ጀመርኩ። 85 ሣንቲም ዕዳ አለ ብኝ። ያለኝ ቼላ ብቻ ነበር። እርሱንም አሻሮ *ዲናሬ ሞልቶልኝ ነው እንጂ መጀመሪያ የነበረኝ 40 ሣንቲም ብቻ ነበር። ሂሳብ ለመክፈል 35 ሣንቲም ይጎድለኛል። ከየት አመጣለሁ? ተበላሁ!።

ከሃሳቤ ባንኜ ቁልቁል ሳይ ባሪቾ ብቅ አለ፤ ኪሱ ውስጥ አጣጥፎ የያዛትን ባርኔጣ አወጣና አደረገ። ወደ ሱቅ ተጠጋ። ከአንድ ሼህ ጋላ ቆሟል። እሳቸው ከባለሱቁ ጋር ይከራከራሉ። ባሪቾ ኮታቸውን ገልቦ የጋላ ኪሳቸውን በዝግታ ይበረብራል። ትንፋሼን ዋጥኩ። አንድ መላጣ ሰውዬ በጥድፊያ መጣና ከባለ ሱቁ ጋር ማውራት ጀመረ። ባሪቾ አንድ ጥቁር ቦርሳ ከሼሂው ኪስ አወጣና በሆዱና በሱሪው መካከል ቁልቁል ከተተ። አላባቢውን በፍጥነት ለቃኝ ማንም አላየውም። ወደ እኔ ዞር ሽቅብ አይቶኝ ጠቀሰኝና ወደ ሻይ ቤቱ መራመድ ጀመረ።

ፎቁን ወጥቶ እኔ ወደ ተቀመጥኩበት መጣ። ቦርሳውን አውጥቶ ከጠረጴዛው ስር መበርበር ጀመረ። ብዙ ብሮች አወጣ። ቦርሳውን እዚያው ጠረጴዛ ስር ጣለው። ባርኔጣውን አውልቆ አጣጥፎ ኪሱ ከተተ። ሒሳቡን ከፈለ። ሻይ ቤቱ ታችኛው

---

ሹፈኝ፡ ተመልከተኝ።
ዲናሬ፡ አስር ሣንቲም።



ወለል ስንደርስ ሱቁ አካባቢ የተሰረቁት ሰውዬ ሲጮኹ ሰዎችተሰብስበው ያዳምቃሉ። በትርምሱ መካከል በፍጥነት ወጥተን ታጠፍን።

በፍጥነት ሲኒማ ቤቱ ደረስን። ትኬት መቆረጥ ጀምሯል። ከጓደኞቻችን ጋር ተቀላቀልን። ፍርሃትና መደነቅ የሠራ አካላቴን ወሮታል። ባሪቾ ቀልጠፍ ብሎ ለሁለታችንም ትኬት ቆርጦ አንዷን ሰጠኝ።

ከማድነቅም በላይ ቀናሁበት። "ምነው እግዚአብሔር እኔንም እንደ ባሪቾ አራፍ ሌባ ቢያደርጎኝ? 'ሙቪ' እንደ ልቤ እገባ ነበር?!" የዚያን ዕለት ለመጀመሪያ ጊዜ ሲኒማ ቤቱ ውስጥ ለስላሳ መጠጥ ጠጣሁ።

ሦስት ፊልሞች አይተን ብንወጣም አንዱንም አላስ ታውስም። የባሪቾ ድርጊት ግን አብሮኝ ወደ ቤቴ ዘለቀ። ውለ ታውን ሳልውል ሳላድር መክፈል እንዳለብኝ ወሰንኩ።

ገንዘብ የማገኝበት ምንም ዘዴ የለኝም። ቀላሉ መፍትሔ ከቤተሰቦቼ መስረቅ እንደሆነ ገባኝ። ብዙ ብዙ አብሰለሰልኩ። በቅርቡ ከባላገር የመጣችው ዘመዳችን ሙቀዴ ገንዘቧን የምታስቀምጥበትን ቦታ አውቃለሁ። ትራሱን ገለጥ ሳረገው መሐረቧ በሣንቲም ታጭቆ ተቋጥሯል። ሦስት ስሙኒ ወሰድኩ።

የዚያን ዕለት ችሰታ ስለነበር ባሪቾን ደረስኩላት። እግረ መንገዴንም የባሪቾን ውለታ ከፈልኩ፣ ራሴንም ከእኩያዬ እኩል አዋል ኩና ተደሰትኩ። ነገር ግን እቤት ስመጣ የጠበቀኝ አሣር ነበር። አባቴ ወደ ቤት እንደገባሁ ሊወግረኝ እንደ አንበሳ አግስቶ ተወረወረ። የከርስትና አባቴ መሀል ገብተው በአየር ላይ ቀልበው እነበረበት አስቀመጡት። ሙቀዴ በጋሞ ቋንቋ ኃጢአቴን ትለፈልፋለች።

"ጮጋ!" አሏት አባባ ኃይሌ በሚችሏት ጥቂት የጋሞ ቃል። "ዘም በይ!" ማለታቸው ነበር። በእርጋታ ምርመራቸውን ጀመሩ። "ፉንጋይ!"

"አቤት!"

"ሦስት ስሙኒ ጠፋባት!" ወደ ሙቀዴ እየጠቆሙኝ አረዱኝ።

"እኔ!..." ብዬ 'ዓይኔን ግንባር ያርገው!' ልል ስል፣ አባቴ ጮኽ ሊያንቀኝ ሲወረወር፤ በድጋሚ ቀልበውት ወደ ተነሳበት መለሱት። "ባንተ ቤት መቅጣትህ ነው። አሁን ነገር እያበላሸህ መሆኑን ልብ በል" አሉትና "አንተ!?" አሉኝ አፍጠው፤ "እውነቱን ካወጣህ ማንም አይነካህም። ብቻ እውነቷን አውጣ!" በዝግታ ከግስላ ሲጋራ ፓኮ ውስጥ አንዷን መዘው ለኮሱ። ሁለቴ በኃይል ማጉላት። በረጅሙ ተነፈሱ። ጢሱ ከአፋቸው እየተዝለገለገ እየ ወጣ ቤቱን ቢያጥነውም በጉሙ ውስጥ በድፍርስ ዓይኖቻቸው በጥን ቃቄ ያስተውሉኛል። ፊታቸው እንደተገተርኩ ሽንቴን ጭርቅ አደረኩት። ፀጥ ታው የዘለዓለምን ያህል ረዘመብኝ።

"ሦስቱን ስሙኒ ምን አደረከው?"

"አትመልስም?" አባቴ ጮኸብኝ።

"እኔ ግን አንተን ኮረንቲ ይዞህ ጮኬ አባባ ኃይሌ ባል ቦላውን ነቅለው አላዳንኩህም?!" አልኩት።

"ኮረንቲ ይዞኝ ያዳንከኝ ሌባ ለመሆን ነው እንዴ? አንተ ሌባ እንድትሆን አምላክ ከሞት ያተረፈኝ ከሆነ እኔ ሞቴን እመርጣለሁ" አለና ማልቀስ ጀመረ።

ትላልቅ ሰዎች ሲያወሩ እንደሰማሁት በኮረንቲው ውስጥ ያለው ጋኔን ደም ይመጣል። አባቴም የዚያን ዕለት ደሙን ጋኔን እንደመጠጠው ገባኝ። በዕለቱ ለጎረቤቶቻችን ሁሉ እኔ ዓብይ ዜና ሆኜ ዋልኩ። "ዜራሞን ተስፋዬ ከሞት አተረፈው!" ተብሎ ዝናዬ በድፍን ቂርቆስ ተናኘ። የሰማው ላልሰማው ሲያወራ የራሱን ሃሳብ ስለሚጨምርበት ከፍተኛ ግነት ተፈጠረ። ከአባባ ኃይሌ ቤት በርጩማ በፍጥነት አውጥቼ ላዩ ላይ በመቆም ባልቦላውን እንዳጠፋሁ ያወሩ ጀመር። የዚያን ዕለቱ ተአምረኛ ጀግና ዛሬ ጊዜ ከድቶኝ ሌባ ተብዬ ብይኔን እየተጠባበኩ ነው። ጀግና ሆኖ የሚገኘውን ማኅበራዊ ሞገስና ሌባ ተብሎ የሚመጣውም መዘዝ ከማለዳው ተገለጠልኝ።

"ዝም በል አንተ!" አሉትና አባቴን "ፋንጋይ፣ መልስልኝ እንጂ!" አሉኝ። ጠጅ ጠጅ የሚሸተው ትንፋሻቸው ከሲጋራው ጢስ ጋር ተዋህዶ ተነፈገኝ።

ሽንቴ ሞርቅ ብላ ቁምጣዬን አርሳ በሞኒ ላይ መንቆርቆር ጀምራለች። የነበረኝ ራሴን የምከላከልበት አቅም ከዳኝ። በልቅሶ ዜማ "ይሄ ባሪቾ..."

በጥፊ አጮሉኝ። ትንሿ ፊቴ ከትከሻዬ ጋር ተላትማ ተመለሰች። የሚያሰክር መጠጥ እንደጠጣሁ ሁሉ ሰማይ ምድሩ ዞረብኝ። የክበቡኝ ሰዎች ብዙ ሆነው ታዩኝ።

"ፍራንኩን ምን አደረከው ነው የምልህ?!" ግስላዋን ስምጥ ጠው መሬት አወደሚት።

"ፓስቴ..."

"በላችሁበት?" በጎልያድ ድምፅ።

"አ- አዎን!"

ከዚህ በኋላ የሆነውን የማስታውሰው በወገራው የማርያም ጠላት መሆኔን ብቻ ነው ... ከአንድ ቀን በኋላ ራሴን ታጣፊ አልጋዬ ላይ ተጋድሞ አገኘሁት። አካላቴ ክፉኛ ጎዳኋል። ከሕመሜ ሁሉ የከበደኝ ግን የቤተሰቤ ነቀፋ ነበር። ከዚህ ሁሉ ውርጅብኝ በኋላም የአባቴ የአጠቃቅ ስልት ክፉኛ የሚያምመኝ ነበር። እኛ ቤት ስሚገቡ ዘመዶቻችን ሁሉ ወንጀሌን ያወራላቸዋል።...

እናቴ ኮስተር ብላ አንዲት ቃል ደጋግማ ትናገር ነበር። "በዚህ ድህነት ላይ ሌብነት! እኔ ባሎቴ የምትረባኝ መስሎኝ ነው



ደፋ ቀና የምለው ልጁ። እኔ መቼ በእንቅርት ላይ ጆሮ ደግፍ አማረኝ? የማትረባ! ሌባ!" ብላኝ የምበላውን እንደውሻ ጥላልኝ ትሄዳለች። ፍቅሯን ያልነፈገችኝ ውሻዬ ቲቲ ብቻ ነበረች። ይሁን እንጂ ከሰው ልጅ ያጣሁትን ፍቅር ሙሉ በሙሉ ልት ሞላልኝ አልቻለችም።...

ውጪ የሚዘምሩት የሰፈር ልጆች ጨዋታ ቀይረዋል። "ሌባና ፖሊስ የሚጫወት! ሌባና ፖሊስ የሚጫወት!" በተጋደም ኩበት በመንፈሴ ተከተልኳቸው።

ከሰማይ የወረደ ያህል ኃይሉ ዶሮ ሊጠይቀኝ ከተፍ አለ። አባቴ ሌሎች ጓደኞቼ ሁሉ እንዳይጠይቁኝ ከልክለውቸዋል። ከዶሮ ቤተሰብ ጋር ግን በጣም ይዋደዳሉ። የከት ልብሱንና ጎንዝ ቡን የሚያስቀምጥበት ሳጥኑን በአደራ የሚያኖረው እነዶሮ ቤት ነው። በዚህ ቤተሰባዊ ወዳጅነት ዶሮ እንዳሰኘው እኛ ቤት መውጣት መግባት ይችላል።

በዚህ ሌብነቴ መዘዝ አባቴ ከባሪቾ አባት ጋር ተጣል ቷል። በሰፈራችን ልጆች አስተሳሰብ መስረቅ ነውር አልነበረም። በሌብነት ተይዞ መጋለጥ ግን ትልቅ ውርደት ነው። ወላጆቻችንን ከሌባው ልጅ ጋር ልጆቻቸው እንዳንገዋኘም በዓይነ ቁራኛ ስለሚከታተሉን ቅስማችን ይሰበራል። "የሰፈር ሰዎች ስለ እኔ ምን ይላሉ?"

"ያንተ መስረቅ ተረስቷል!"

ተገርሜ "እንዴት?" አልኩት ቀና ለማለት እየሞከርኩ።

"መኩዬ ቀጫጫዋ ትናንትና ሦስት ብር ሰርቃ ተያዘች።"

"ሦስት! ብር! ከማን ላይ?!"

"ከእናቷ ላይ። አንባሻ ሸጠው ከቀረቀሩበት ቦክሰች!"

"እንዴት?"

"እነዚያ የጠመንጃ ያዥ ሰፈር ልጆችን ታውቃቸዋለህ አይደል?"

"አዎን እነሁሴን ጂቦ ሰፈር!"

"አዎን! እነሱ ፍራንክ ካልገበርሽ በሰፈራችን ወደ ትም ህርት ቤትሽ አናሳልፍሽም አሏት፣ ኧረ እንዲያውም ወገሯት። ስለዚህ ከእናቷ ሦስት ብር ሠርቃ አንዱን ሰጠቻቸው። ሁለቱን ብር ሙቪ ገባችበት። ማታ ስትመለስ በወገራ ሲያጣድፏት ለፈለፈች። በገመድ አስረው አልጋ ስር አሳደሯት። አባ ዘለቀ ቤቱን ጠበል እንዲረጩላቸው ጠዋት ቀወሮ ነበራቸው። አባ መጡ። ቀጫጫዋ አልጋ ስር ተኝታ ትስላስት፣ ጉንፋን ይዟት ነበር። አባ ግር እንዳላቸው ዳዊታቸውን ይደግማሉ። አሁንም ስትሰል አባ እናቷን 'ምንድነው?' ብለው ጠየቁ። እናትየው የቀ ጫጫዋን ሌብነት ነገሯቸው። አባም 'በስማም ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ...' ብለው አማተቡና እናቷን ገዝተው አስፈቷት። ከዚያም መኩዬን መክረው ሁለተኛ እንዳትሰርቅ አስምለው ለቀቁዋት" ብሎ ድምፁን ዝቅ አድርጎ ነገረኝ።

አባቴ ድር ሊያደራ ወደ ወጪ ችካሎቹን ይዞ ወጣ። አድፍጠ ይጠብቅ የነበረው ሲሳይ ዝቺጥ ዘው ብሎ ገባ። የእኔን ደህንነት ሳይጠይቀኝ "ሰማችሁ?"

"ምኑን?!" አልነው እኔና ዶሮ በአንድነት።

"ሴምላል ያንን መኪና ሰፌ ደባላቸውን መነተፈው" ጉቢጥ ብሎ አስደነቀን። ሲሳይ ሲራመድ፣ ሲናገር፣ ሲያስብም ፈጣን ነው። ሲያወራም አንደበቱን ያዝ አያደርገውም። "መኪና ሰፈው ቀን ቀን ቡትቶ ልብስ ሲጥፉይውላል። ማታ የሸቀሰውን ከርከ፣ ዲናሬ፣ ዱንቡሉ ባንኩ ውስጥ ክቶ ሣጥኑን ይቆልፋል። ሴምላል ሁልቀን አድፍጠ ይጠብቃል። ዛሬ ጠዋት መኪና ሰፈው ሣጥኑን ከፍቶ የዘጋ መስሎት ሳይቆልፈው ሄደ። ሴምላል ከሣጥኑ ውስጥ ባንኩን አወጣና በሹራቡ ሸፍኖ ይዞ ወደ ውጪ ወጣ። ቀጢሳውን ደጅ አገኘው። ከእማማ *ጎደቴ ጠጅ ቤት ግርግዳ ላይ ኪሱን እየለጋ ብቻውን እየተጫወተ ነበር። ባንኩን አሳየው።"

"ከዚያስ?" አልኩ ቸኩዬ።

"ፏፏቴ ሄደው ባንኩን በድንጋይ ሰብረው ፍራንክ በኪ ሳቸው አጨቁ። የተረፈውን አሸዋ አልብሰውት ወደ ሲኒማ ራስ ደየሙ።"

"ሰውዬው አልነቃም?"

."ትንሽ ዘግይቶ ነቃ እንጂ! ሥራ ላይ ሆኖ ቅር ቅር ሲለው ቤት መጣ። ሣጥኑን ሲያይ ተከፍቷል። ባንኩ የለም። ጮኸ! ሰዎች ሲጠይቁት የተሠራውን ጉድ ተናገረ።

"ጥርጣሬው ሴምላል ላይ አረፈ። ቢፈለግ የውሃ ሽታ ሆነ። ሌሎች የሰፈር ልጆች ሁሉ ተሰብስበን ስንጠየቅ ሴምላል ከወሰደ ሲኒማ ራስ እንደሚገኝ ጠቆምን። እዋቂዎቹ በአምስቱም ሲኒማ ቤቶች እንዳንደ ሰው ዘብ እንዲቆም ተመዳድበው ሄዱ። አሁን መኪና ሰፈው ራሱ ፈይሳ ከሲኒማ ራስ ይዘዋቸው መጡ። ቢፈተሹ ኪሳቸው በፍራንክ ታጭቋል። ሃምሳ አለቃ እርአያ ቤት ገብተው ሲመረመሩ ያጡት ፍራንክ ሁለት ብር ብቻ ነው። የተ ቀረውን አስረክቡ። ዛሬ ታስረው እነዶሮ ቤት ያድሩና ነገ ባን ኩን የሰበሩበትን ቦታ ይመራሉ።" ይህን ነግሮን ሲያበቃ ጎቢጥ የሚቀጥለውን ትዕይንት ለመጨለፍ ፈትለክ አለ። ዶሮም ተከ ተለው።

እኔ ግን ለመውጣት አካሌም አይችልም፣ ቤተሰቤም እይ ፈቅድም፣ በተጋደምኩበት ሳብለለስል የሕፃናቱ ድምፅ ተሰማኝ። ጨዋታው ወደ ኩኩሉ ተሰውጧል።

"ኩኩሉ!" የፋንቲሽ ድምፅ ነው።

"አልነቃም" እቴቴ ትመልሳለች። በየስርቻው ለመደበቅ ሲሮጡ የምድር ድምድምታ ይሰማኛል። ልቤ ቆመ። እንደ ምንም በር ድረስ ሄጂ የጓደኞቼን መጨረሻ ለማየት ተነሳሁ። እማዬ ከማዕድቤት ስትመጣ አየችኝና "አርፈሀ ተኛ፣ ያንተ ቢጤ

*ጎደቴ፣ በወላይቲኛ እጌቴ ማለት ነው።



ዎች እየተገረፉ ነው" ብላኝ መወዘቻ ውስጥ ውሃ ሞልታ ወደ ግዕድ ቤት ተመለሰች። ተመልሼ ተጋደምኩ። እንዳሰችውም ፈሪው ቀጢሳው ሲጮህና "ሁለተኛ አይለምደንም!" እያለ ሲወ ተውት ይሰማኛል። ሴምላልም በጎርናና ድምፅ አጅቦታል። እር ጥበት የማያጣው አፍንጫው ሁሌም የሚንጠለጠለውን ንፍጡን ሽቅብ ሲምገው በሃሳቤ ታየኝ...

...ከዕለታት በኋላ ጤንነቴ ተስተካከለ፣ የሌብነት ታሪኬም ተረሳ። ከቤተሰቦቼም ጋር እንደ ድሮአችን በፍቅርና በሰላም መኖር ጀመርን። ይሁን እንጂ ፓስቴው ሱስ ሆኖብኝ አሳቻ ጊዜ እየጠበኩ ፍራንክ መመንተፌን አልተውኩም። አባቴ ልብ ባይ ልም እናቴ ግን ሁሌም በንቃት ትከታተለኛለች። እጅ ክፍንጅ ሰመያዝ የተሰያዩ ወጥመዶችን አዘጋጀች።

አንድ ቀን ከመርካቶ እህል ሸምታ እንደተመለሰች ሽክሟን አወረደችና መሐረሟን አልጋ ላይ ጣል አድርጋ ደጅ ወጣች። እኔ ግን የዚያን ዕለት አባቴ በጠጅ ሞት ብሎት ገብቶ ስለነበር ዲናሬዬን ሠርቄ ሁለት ፓስቴዬን በልቼለሁ። የምሴን እድ ርሻለሁ፣ ስለዚህ የእሷን ወጥመድ እንደጠገበ አይጥ እየገረመ ምኩ አለፍኩት።

ሌላ ቀን የጎመን ዘር በምታስቀምጥበት ጣሳ ውስጥ ስሙኒ አገኘሁ። እና አንስቼ ስሲጣት "ማን እኔ ያስቀመጥኩትን ንካ አለህ?" ብላ ገሰጠችኝ። በሚቀጥለው ቀን ግሰዳ ከራስጌዬ በፍራንክ የታጨቀ መሀረብዋን አገኘሁት። ፈታሁና እየሁት። ብዙ ስሙኒዎች ሌሎች ዝርዝር ፍራንኮች ናቸው!

ነፍሴ ለሁለት ተከፍላ ተነታረክች። አንደኛው ክፍል 'አንቷን ከርክ ወሰደህ ፓስቴ ብትበላባት ማንም አያውቅብህ አለኝ። ሌላኛው 'ውርድ ከራስህ!! ምለህ ተገዝተህ የተውከውን ሌብነት ልትመለስበት?' ሲል አስጠነቀቀኝ። እንዲሁ ሃሳቤ በውስጤ መውጠንጠኑን ቀጠለ። 'ብትምል ብትዝትስ ሌብነቱን እንደሆን አልተውከው። እናትህስ ይህን ሁሉ ፍራንክ ቆጥረው ይዘልቁታል ብለኸ ነው? እባክህን ከርኳን ቦክምና ነፍስህን ደስ አሰኖት። የትኩስ ፓስቴ ሽታ በአፍንጫዬ ሽው አለ። በፍጥነት ቁምጣዬን ታጠቅኩ። ሹራቤን ደርቤ፣ ስሙኒ ብድግ አድርጌ ወደ ወርቄ ሻይ ቤት ቁር አልኩኝ። ጉዳዩን በጥንቃቄ ፈፀምኩ። ከሻይ ቤቱ ስወጣ ከቀድ ሞው ጥንቃቄ ባልተናነሰ አንገቴን አስግጌ ግራ ቀኙን ዓይቼ ዋናው መንገድ ላይ ወጣሁ።

ረፋዱ ላይ ወደ ቤት ተመለስኩ። ከእማዬ ጋር ሳሉን ተገናኘን። ቁጭ ብላ ጠብቃኝ እንጂ በዚህ ሰዓት ቤት ውስጥ አትገኝም ነበር። "ከየት ነው የምትመጣው?!" አለችኝ።

አጠያየቋ ያስፈራል።

"ልጄወት ሄጂ!" አልኳት ዓይኖቿን እየሸሸሁ። ዓይኖቿ

ፍቅር ለመርጨት ኃያል ተፈጥሮ ያላቸውን ያህል፣ ጥላቻና ንቀት ሲረጩም መንፈስ ይሰብራሉ።

"እንካ ቁርስህን!"

"በቃኝ!" አልኳት ሳላስበው አመላለሴ ትክክል አለመሆኑ ወዲያውኑ ገባኝና ደነገጥኩ፡፡ እናቴ አምርራ የምትጠላው ውሸ ታምን ነው። በርካታ ጊዜያት ልዋሻት ስል ወዲያው ደርሳብኝ ተገቢውን ቅጣት አግኝቻለሁ፡ አሁንም ስለተያዝኩ አፈጠጠች ብኝ። የእኔ ዓይኖች መድረሻ ጠፋቸው።

አናቴን በኩርኩም መትታኝ "ሂድና ፊትህን በመስታወት እይ።"

እንዳሰችኝ አደረኩ። ከንፈሬ በዘይት ወዝቶ ያብረቀርቃል። ከፓስቴ ቤት እንደወጣሁ የከንፈሬን ወዝ በእፈር አብሼ ማጥፋት ነበረብኝ። አላደረኩትም። ፖሊሷ እናቴ ሌባ ልጇን እጅ ከፍንጅ ያዘችኝ።

"ይቅርታ አድርጊልኝ ሁለተኛ አይለምደኝም!" አልኩና እያ ለቀስኩ እግሯ ላይ ተደፋሁ። አንስታ አቀፈችኝና እየተንሰቀሰቀች "እባክህን ልብ ግዛ!" አለችኝ።

እኔን የእናቴ ጥብቅ ቁጥጥር ወደ ጤናማው ማኅበረሰብ መለሰኝ። የቤተሰብ ቁጥጥር ላልቶለት በሌብነቱ የቀጠለበት ባሪኞ ግን በጉርምስና ሕይወት መጀመሪያ ላይ መርካቶ አካባቢ ሲሰርቅ ተይዞ ክፉኛ ተደበደበ። ለዕለታት ታሞ ሞተ። በሕይወቴ ለመ ጀመሪያ ጊዜ በቀብር ሥነ ሥርዓቱ ላይ የተገኘሁለት ጓደኛዬም ባሪኞ ሆነ።

## ዕንቁጣጣሽ

*እቴ አበባሽ እቴ አበባዬ*
*አዬ እቴ አበባዬ!*
*እቴ አበባሽ ስትለኝ ከርማ*
*አዬ እቴ አበባዬ!*
*ጥላኝ ሄደች በሐምሌ ጨለማ*
*አዬ እቴ አበባዬ!*

ለዕንቁጣጣሽ ለሰፈራችን ስዎች የምሰጠውን አበባ ንድፍ በጥንቃቄ መገልበጥ ጀመርኩ።አረንጓዴ፣ ቢጫ፣ ቀይ ቀለማቱን በጠበጥኩ። አንዱን ከሌላው ጋር በማዋሃድ የተለያዩ ቀለሞችን ፈጠርኩ። በሌላ ብልቃጥ በትንሹ እያደረኩ ሦስቱንም ቀለማት ሳዋህዳቸው ጠቆር ያለ ቀለም ሆነ።



ቀለማቱ እንዳይደፋብኝ ከትልቁ ሳጥን በስተጀርባ ባለው ክፍት ቦታ በእበት በተለቀለቀው ወለል ላይ ደረደርኳቸው። መሬት ተንበርክኬ ትልቁን ሳጥን አስደግፌ በሉህ ላይ እስላለሁ። ከቅዱሳን ምስሎች፣ ከአበባው፣ ከቅጠላ ቅጠሉ መልከ ላይ እያ የሁ ገለበጥኩ። በራስጌና ግርጌዎች ላይ "መልካም አዲስ ዓመት፣ እንኳን ከዘመነ ማርቆስ ወደ ዘመነ ማቴዎስ በሰላም ያሸጋገ ርዎት..." የሚሉ ምርቃቶችን ከጓደኞቼ እንዳየሁት አሠፈርኩ።

እንደ አስፈላጊነቱ ከጓደኞቼ ንድፍ እያየሁ እቀስማለሁ። ከአብሮ አደጎቼ መካከል ያለማንም ዕርዳታ ንድፎቹን አስቦ መሥ ራት እሚችል ኃይሉ ዶሮ ብቻ ነው። ዶሮ የሠራሁትን እቤቴ ወስጀ ሳሳየው መስተካከል ካለበት ያርማል። "ቂርቆስ እኮ ሕፃን ነው። ጎራዴ አይዝም። ቅዱስ ሚካኤል ነው ጎራዴ ያለው" ብሎ ሕፃኑን ቂርቆስን ይሥልና ለጓደኞቹ ያሳየናል። ይሁን እንጂ ኢየሱስና እጣኑ ቂርቆስ ይመሳሰሉብናል።

"እነዚህ እምዬ ማርያምንና ልጇን መሰሉ" ይላል ሲሳይ ጎቢጥ ባለ አንድዓይና መነፅሩን እያስተካከለ።

"ይምሰሉዋ! የሕፃኑ ቂርቆስ እናትም እንደምዬ ማርያም ልጇን ማቀፍ ትችላለች። ብትፈልግ እያት" አለና ግርግዳ ላይ ያለውን የቅዱሳንን ምስል ጠቆመ።

"የቂርቆስ እናት ማነው ስሟ?" ጎቢጥ ጠየቀ።

ዶሮ በተንበረከከበት "እማዬ!" ብሎ እማማ ሸጊቱን ጠራ ቸው። "ወይ!" አሉ፣ ማድቤት በር ደፉ ላይ ተቀምጠው ሽን ኩርት እየላጡ ነው።

"የሕፃኑ ቂርቆስ እናት ስም ማነው?"

"እየሉጣ።"

ወደ እኛ ቀና አሉና "ይገር ልውጣ።"

"እማማ ሸጊቱ እየሉጣ ነው ያሉት" አለና አበረ ሻቃ አረመው።

እርግቱን ሰምቶ ቀለም ብዙም ሳናባክን እምንጠቀምበትን ጥበብ ኃይሉ ዶሮ ሃሳብ ሰነዘረ። "ስንደዶ ላይ ትንሽ ጥጥ ትጠ መጥሙና መቀባት። ከዚያ ያኛው እስኪደርቅ ሌላውን በነከርነው እየቀባን ቀለማችንን መቆጠብ" ሲል፣

ጎቢጥ ካሱ ነጠቀውና አንዳይና መነፅሩን አውልቆ ልክ እንደ ትልቅ ሰው የመነፅሩን ፍሬም እየነከሰ "ይሄውላችሁ ልጆች እኔ ስቀባ በመጀመሪያ ቅጠል ቅጠሉን ነው። ከዚያ መልከ ብቻ መቀባት እጀምራለሁ።"

ሌሎች ጓደኞቻችንም የየራሳቸውን ልምድ ያካፍሉናል። አንዱ ሌላውን የማገዝ ባህላችን በጣም የዳበረ ነው። በዚህ ወቅት ወላጆቻችን ምንም አይነት ቁጣ አይሰነዝሩብንም።

እኔማ የተገላቢጦሽ በምሠራበት አካባቢ ወላጆቼ ዝር ካሉ እቆጣቸዋለሁ። ቀደም ብሎ አባቴ ድር እሚያደራበትን ብረት ከሣጥኑ ጓላ ያስቀምጥ ነበር። እኔ ቀለማቶቼን እዚያ ሳስቀምጥ

የብረቶቹ መቀመጫ ከአልጋ ሥር ሆነ። እሱ ዘንግቶ ችካሉን ፍለጋ ወደ ሣጥኑ ስር እጁን ክሰደደ እናቴ "ተው ዜራሞ፣ ፉንጋይ የአበባ ቀለሙን በጥብጠ ያስቀመጠው እዚያ ነው። እንዳትደፋበት" ስትለው "ታዲያ ችካሎቹን የት አስቀመጥሻቸው?" ይላታል።

ዕንቁጣጣሽ እየተቃረበ ሲመጣ አባቴን አንድ አንደበት እሚዘጋና አካልን ሽባ እሚያደርግ በሽታ አመመው። እኔ ስሠራ ዓይኑን እያቁለጨለጨ ያየኛል። እሚፈልገውን በምልክት ሲጠይቀኝ አቀርብለታለሁ። ስለ ሥራዎቼም አጫውተዋለሁ። ደስታውን በፈገግታው አያለሁ።

በእንዲህ አይነት ሰዓት ቀጢሳው ዘው ብሎ ቤታችን ገባና "ፉንጌ፣ ዶሯችን አረንጓዴ ቀለሜን ደፋብኝ" አለ እዝን ብሎ።

"ዶሮ ገዛችሁ?"

"አዎን ና ላሳይህ። ሲጮኽ ብታየው" የቀለሙን መደፋት ረሳው። እኛ ቤት ዶሮ ስላልተገዛ ጉጉቴን ቀሰቀሰው። ወደ እማዬ ዞሬ ሳይ "እኛ ዶሮ እምናርያው ለመስቀል ነው" አለች።

"ለምንድነው ታዲያ በድሮው ዕንቁጣጣሽ ዶሮ ገዝተን ያረድነው?"

"አይ የልጅ ነገር ዛሬ የዕለት ጉርሱም በአሣር ነው እሚገኘው። አታይም? አባትህም እኮ አልጋ ላይ ከዋለ ስንት ጊዜው ነው?" አንጋገሯ ልቤን ሰርስሮ ገባ።

ከቀጢሳው ጋር ሄጄ ዶሮአቸውን ማየቱን ተውኩት። እነ ኃይሉ ዶሮ ቤት በማ መገዛቱ ትውስ አለኝ። ዶሮ ሣር ሊያ ጭድለት ከነ ሻቃ ጋር ወደ መርእድ ሜዳ ሲሄዱ ነው እኔ ወደ ቤቴ የመጣሁት። ሁሉም ልጆች እቤታቸው የተገዛውን እየነገሩኝ በጣም ጓጓሁ።

"እኔኮ ግን የመጣሁት ማርገጃ ሄደን ቀለም እንድታጋዛኝ ነበር" አለ ቀጢሳው፣ ጭብጥ አድርጎ የያዛትን ፍራንክ እጁን ገልጾ አያሳየኝ። ሣንቲሚ ማላብ ጀምሮአታል።

ተያይዘን ወደ ማርገጃ ሄድን። ለሰፈራችን ልጆች ቀለምና ንድፍ እሚሸጥልን ጎሳዬ አበበ ነው። የቀለማቱን ውበትና ደማቅነት ለማሳየት በቦላሌ ሱሬው ጭኑ ላይ እንደ ባንዲራ ቀብቷቸዋል። ሽራ ጫማውን የጥምቀት በትር ይመስል በቀለማት አዝንርጉሯታል። ውበቷም ቆዳ ጫማ ያለንቃል። ሲራመድ በጣቶቹ መሬቱን እሚረግጠው እንደ ድመት በጥንቃቄ ነው። ሽራ ጫማውን ይነጥርባታል። አንጋገሩ የአክተሮቹን የነክሊንት ኢስትውድን ስልት በመከተል ቀልጠፍ ይላል። አማርኛውንና እንግሊዘኛውን ቀላቀሎ የሚያወራ አራዳ ልጅ ነው።

ቀለም ወይም ንድፍ ለመግዛት ወደ ማርገጃ ብቅ ያልን እንደሆነ ጎሣዬ መጀመሪያ በሰፊር ልጅነት ያግባባናል። "ጎሣዬ ይሸቅበናል፣ ከሌላ እንግዛ" ብለን አይተነው እንዳላየነው ሰንሆ



ንበት፣ በዚያ ምርጥ ቃል በሚያዘንበው ምላሱ የቀለሙን ጥራትና ውበት ያነበንባል።

በክላሰር ከያዘው ብዙ ንድፍ እየገላለጠ ስለእያንዳንዱ አበባ ስዕል ማብራሪያ ይሰጣል። "የቅዱስ ገብርኤል የጌታ መልእክተኛን፣ ወይስ የእመቤታችን የጭንቅ አማላጂን፣ ወይስ የሺ በክንፉ ሺ በአክናፉ የቅዱስ ሚካኤልን..." ጎሳዬ ሲናገር ወፍጮ ቤት ውስጥ እንዳለ ሰው ጮክ ብሎ ስለሆነ የኛን ብቻ ሳይሆን በአካባቢው የሚገኙትን ሕፃናት ሁሉ ቀልብ ይስባል።

"እኛ እምንፈልገው ቀለም ነው!" ሲለው ቀጢሳው።

"እሺ፣ ቀለም ሞልቶ! አረንጓዴ፣ ቢጫ፣ ቀይ...!" ቀልጣፋ ጣቶቹ የንድፍ መያዣ ክላሰሩን ዘግቶ ወደ ሰፊው ኪሱ ገብተው እጁን በመስደድ ቀለማቱን ማውጣት ጀምረዋል።

"አረንጓዴ!"

"እ! ፉንጋዬ ደንበኛዬ! ባለፈው የሸጥኩልሽ ቀለም አሪፍ አይደል?" እያለች ጎሣዬ ለቀጢሳው አረንጓዴ ቀለሙን ሰጥቶ አምስት ሣንቲሚን ተቀበለ። "በሉ ሂዱና አበባችሁን ቀቡ። እንቁጣጣሽ ደረሰ እኮ። ዛሬ ሩፋኤል ነው። በቃ ምን ቀረው? በሉ ቶሎ ሂዱ!..." አለንና ወደ ሌሎች ደንበኞቹ ዞረ።

ጎሣዬ የዕድሜ እኩያችን ሆኖ ብልጠቱ ከእኛ በላይ ነው። አንድ ክርክር ቢነሳ ሁሌም እሚጠናቀቀው በጎሳዬ ረቺነት ነው። (ለሚቀጥለው ዓመት እኔም ንድፍና ቀለም እነግዳለሁ ስል በሆዴ ወሰንኩ።)

"ዛሬ ከዘነበ እራቂታችንን እንጠመቃለን" አለኝ ቀጢሳው።

"አዎን" አልኩት። በውስጤ ግን ስመጠመቅ ፍላጎት አል ነበረኝም። ቀጢሳው ከፊቴ የውስጥ ስሜቴን ተረዳና "ለምን አትገረዝም?"

"ይሄ አባቴ ነዋ! አገሬ ወስጄሀ አያትህ መርቆህ ነው የማስ ገርዝህ እያለኝ ይሄው አደግኩ!"

"እንተ ብቻ አይደለህም። ገልጆም፣ ሴምላልም፣ ውሮም ወሸላሞች ናቸው" አለኝ ሊያፅናናኝ። እኔ ግን ለሩፋኤል ራቁቴን ከጓደኞቼ ጋር መጠመቅ ስለማፍር ከቤት አልወጣም። ውሮ ምንም ሳይመስለው፣ ሰዎች እያላገጡበትም እየሳቁበትም ተዝና ንቶ ይጠመቃል።

የሰፈራችን አየር በዕንቁጣጣሽ ሰሞን ደስ ያሰኛል። የኩበቱና የቅጠሉ ጢስ፣ የቅቤው፣ የቅመማ ቅመሙ ሽታ... አካባቢውን ያውደዋል።

እነዚያ የጥበበኝነታችን ቀናት ላይጠገቡ እንደጣሙን ዋዜማው ላይ እንደርሳለን። ማታ ሙቅ የጠጣ አዲስ ሸራ ልብሴን አጣዋፌ ሣጥን ላይ፣ ሸራ ጫማዬን እግርጌ አድርጌ፣ አበባቺን በክላሰር አስቀምጬ የነገው ፈሽታ እየታሰበኝ እተኛለሁ። እንቅልፍ ግን አይወስደኝም። ከንብቤን ሳልገልፅ "እማዬ! ነጋ?"

"አልነጋም። ገና ስድስት ሰዓት ነው!"
ትንሽ ቆይቼ "እማዬ!"
"አንተ ልጅ፣ ገና ስድስት ሰዓት ነው ስልህ!! ነገ የሚነጋ አይመስልህም?!"
በተጋደምኩበት አብሰለሰልሁ። ሲነጋ ቶሎ ብዬ አበቦቼን ለጎረቤቶቻችን እሰጣለሁ። ዘመዶቼ ቤት ቀለ ብዬ እሄዳለሁ እያ ልኩ ሳስብ ዶሮ ጮኸ።
"እማዬ!"
"ፉንጋይ ገና ነው፤ በደንብ ይንጋ። ደንቃራ እንዳትረግጥ በሌሊት አትሂድ።"
እንደገና ወደ ሃሳቤ አመለሳለሁ። በማገኘው ፍራንክ ስፖርት በልጅነት ለተባለው ቡድናችን የምለብሰውን ማሊያ እገዛ ለሁ። ከዚያም ባለ ብር ተስሙኒውን ኮፍያና መነፅር ያለውን መለዮ ገዝቼ በመስቀል አደባባይ ለንሽራሽር እዘንጥበታለሁ። ስሙኒ ለኪሴ አስቀርና የተቀረውን ለእማዬ እሰጣታለሁ...
"እምምም! እምምም!" የሚል ትልቅ ድምፅ በርቀት ተሰማን።
"ፉንጋይ፣ እየሰማህ ነው?" በጨለማው ውስጥ አባቴ አምጠ ጠየቀኝ።
"የምን ድምፅ ነው?"
"የባነት ሆቴል አንበሳ እያገሳ ነው" አለች እማዬ፤
"እምምም! እምምም!"
አንበሳ መሆኑን ስሰማ ድምፁ እልፍ አእላፍ ጊዜ ነላብኝ። ክንብንቤን ጠበቅ አደረኩ።
"ድው!"
"ፉንጋይ፣ ሊነጋ ነው። መድፍ መተኮስ ጀመረ" አለች እማዬ።
"ድው!"
"ሁለት!" መቁጠር ጀመርኩ።
"ስድስት ነው የተተኮሰው?" አለች።
"አምስት ነው።"
ተተኮሰ።
"አሁን ስድስት!"
ቆይቶ "ድው!"
"ሰባት!" አልን። እስከ ሃያ አንድ ድረስ አብረን ቆጠርን።
እማዬ የቅዱሳኑን ስም እየጠራች እግዚአብሔርን ስትማፀን ይሰማኛል። "አቤቱ ይህንን ሰው አንደበቱን ፈተሸው፣ አካሉን ፈውሰኸው ለክርሞው ለምሥጋና አብቃን! አቤቱ የሰላም፣ የፍቅር፣ የሥራ አገር አድርግልን...። አባታችን ሆይ፣ ደጉን አዘዝ ክፉውንም ያዝልን!..."



በእንዲህ አይነት ምሽት ከዘነበ እኔ አልጋዬ ውስጥ ተኝቼ እናደዳለሁ። ዝናቡ ፕሮግራሜን እያስተጓጉለብኝ ነው፤ ይሁን እንጂ በልጅ ልብ በጆሮና በልቤ ዝናቡ የሚፈጥረውን ሙዚቃ እያዳመጥኩ "እማዬን ዝናብ ሲዘንብ አልጋ ላይ ሆኖ መስማት ደስ ይላል" ስላት፣ ሃዘን ባዘለ ድምፅ "አይ የልጅ ነገር! ስታድግ ግን ልብህ ውጪ ዝናብ ሲመታው፣ አካልህ ብቻ ነው የሚጠለል" ትለኛለች።
"እንዴ! እማዬ፣ ልቤ እኔ ውስጥ አይደለም እንዴ ያለው? እንዴት ሳድግ ልቤ ከውስጤ ወጥቶ ይመታዋል?!"
"ለካ ካንተ ጋር ነው እማወራው። በል ዝም በል፣ ስታድግ ይገባሃል" ብላኝ ወደ ትካዜዋ ትመለሳለች።
የዚያን ዕለት ማታ እማዬ በወሎቷ በረንዳ እዳሪዎችን፣ አለሁ ባይ ያጡ የአልጋ ቁራኞችን... ሌሎችንም ታብባለች። መከራው ማየሉን ስታይ ግን እምላክን ታማርራለች። "ምነው ጌታዬ ፈጥረህ ትጫወ ትባቸዋለህ? ለወፎች ጉጆን፣ ለዱር አራዊት ጉሬን ሰጥተህ፣ በእም ላልህ ለፈጠርከው ስው ግን ምነው ጨከንክበት?" ... እያለች ከእዝአ ብሔር ጋር ታወራለች።
"ወፎች መንጫጫት ጀመሩ። ክንብንቤን ገልጬ ሳይ በበር ቀዳዳ ብርሃን ገብቶ ቤት ውስጥ መፈነጣጠቅ ጀምሯል።
"እማዬ!" አልኩ።
"አልነጋም! ፉንጋዬ!" ዐሎቷን አቋርጣ መለሰችልኝ።
"አንቺ በነውሮ ልታስቀድሚኝ ነው!" አልኩና ከአልጋዬ ላይ ዘልዬ ተነሳሁ። እርሷም ተነሳች። ልብሴን መለባበስ ጀመርኩ። ሸራ ጫማዬን ተጫማሁ።
"ፉንጋዬ!" ከውጪ ቀጪሳው ተጣራ።
"መጣሁ!" ያዘጋጀሁትን አበባ አነሳሁ።
እማዬ ከአልጋው ጫፍ ላይ ተቀምጣ ቀሚሷን እያጠለቀች "ይኸውልህ ፉንጋዬ፣ መንገድ ላይ ቆሻሻ ነገር ካጋጠመህ እንዳትረግጠው፤ ደንቃራ ነው ተጠንቀቅ። አበባ ሰጥተህ እምታገኘውን ፍራንክ ልጆች አታለው እንዳይወስዱብህ ቶሎ እኔጋ አምጣ፣ አጠራቅምልሃለሁ። ና ቆይ! ፊትህን ቅባት ልቀባህ" ብላኝ በዲናሬ ገዝታ ያስቀመጠችውን የአንበርሞታ ብልቃጥ አን ስታ ከፍታ በእጇ እየበሰች ፊቴን ቀባችኝ። የበሩን መቀርቀሪያ ከፈተችልኝና ሸኘችኝ።
ለሰፈራችን ሰዎች ቶሎ ቶሎ ሰጠሁ። እማማ አመለወርቅ እማማ በለጡ ብልጧ ስሙኒ ስሙኒ ሰጡኝ። አለሚቱ አንጎሏ "በጓላ ና!" አሉኝ። ካሳሁን ስሙኒ ሰጠኝ። ለወሰኔ እናት ስሰጣ ቸው። ባልና ሚስቱ ሳቁብኝና "ፉንጋዬ፣ አንድ ቤት እኮ እንድ አበባ ነው የሚሰጠው። የወሰኔ እናትና የኔን ፉንታ ነው አንድ ላይ ስሙኒ የሰጠሁህ" አለኝ ካሳሁን።

አፍሬ ስሸኮረመም የወሰኔ እናት እየሳቁ "አይዞህ ፉንጋይ፣ አምጣ:: እኔ ስሙኒ እሰጥሃለሁ" ብለውኝ መቀነታቸውን እየፈቱ "አድገህ ትምህርትህን ስትጨርስ ምንድነው የምትገዛልኝ?"

"ሬዲዮን::"

"አሂሂሂ ፉንጋይ!" እማይደርስ መስሎሃል? በል ቶሎ በል ጓደኞችህን ቅደማቸው" ብለው ስሙኒውን ሰጥተውኝ ወጣሁ::

ፍራንኮቼን ለእናቴ ሥወስጀ ስሰጣት "አሁን ያሰብክውን ለመግዛት ምንም ያህል አልቀረህም" አለችኝ::

ወደ ዘመዶቼ ቤት ሄድኩኝ:: ቱማ፣ ጫቦ፣ ጩቱሶ ሽልንግ ሽልንግ ሰጡኝ:: ዱማ አንድ ብር፣ አባባ በርታ ዲናሬ ሰጡኝ::..

እማማ ሽጊቱ በግዘፉ ቁመናቸው ቁልቁል እየገረመሙኝ "ፉንጋዬ መጣ:: ቱሶ፣ አንድ ነገር ስጠው!" አሱና ጓዳ ገብተው አንዳች እሚያክል ዳቦ ይዘው መጡ::

እዚህ ቤት፣ አይደለም በዓመት በዓል ቀን ባዘቦቱም ቀን የራበው "እስኪ ሽግዬን ሰላም ብያት ልምጣ" ብሶ በመግባት የሚበላና የሚጠጣበት ነው:: ሁሌም ጠረጴዛ ላይ ትሪው ሰፈድ ተከድኖ እንግዳ ይጠብቃል:: ሰው ሲመጣ ሰፈዱ ይነሳና፣ በቂ እንጀራ ተሌስበት ተጨምሮበት፣ ካለም ወጥ ወጥቶበት፣ ከሌለም ድልህ ተደርጎ እንግዳው የቻለውን ያህል ከበላ በኋላ ገበታው በሰፈድ ይከደናል:: ጠላም ካለ ይጠጣል:: ቢጠፋ ቢጠፋ ሽጊቱ ከማጀታቸው ቅራሪ አያጡም::

የሰፈር ልጆች አንድ ጥፋት ካጠፉን ጥፋተኞቹን ሰብስበው ገርፈውን መደምደሚያው መብላት ነው "እምቢ! በቃኝ" ማለት አይቻልም::

አባባ ቱሶ ስሙኒ ሲሰጡኝ ለራሴ ጉዳይ ደበቅኪት:: አበረ ሻቃ ከኋላዬ ሲመጣ ዳቦዬን ሰጥቼው ወጣሁ:: እማማ ሽጊቱ በእኔ ምትክ ሻቃን በማግኘታቸው ተገርመው "ይሄ አውደልዳይ ዳቦዬን ጥሎ ሄደ? ቆይ አንት ጋንደያ እዚህች ቤት ድጋሚ ትመጣታለህ!" ብለው ሲገስፁኝ ከኋላዬ ይሰማኛል:: አነጋገራቸው የጥላቻ ስሜት የለበትም::

የዘንድሮው ዕንቁጣጣሽ በጣም አስደሳች ነበር:: አበቦቼን ሁሉ ሰጥቼ ጨረስኩ:: ጉረቤቶቻችን ብዙ ሽልንጉች፣ ከርኩች፣ ዲና ሬዎች ሰጥተውኛል:: የፍራንኩ ብዛት ቁጥሩን አሳሳተኝ:: ያም ሆነ ይህ ብዙ ገንዘብ አግኝቻለሁ:: ያሰብኩትን ሁሉ እንደምገዛ እርግጠኛ ሆንኩኝ:: በዱምቡሉ አራት ከገዛሁት ደስታ ከረሜላ አንዷን ከመ ጠቅለያዋ ፈትቼ እየመጠጥኩ እማዬን ሂሳብ እንድናደርግ ጠየቅ ኩዋት::



"መለዮህንና ማሊያህን እሚገዛልህ አምስት ሽልንግ አለህ" አለችኝ:: ተደሰትኩ:: (ዳቦ ብላ ብሰው እማማ ሽጊቱ ባያስቀም ጡኝ ኖሮ ብዙ እሸቅል ነበር)

እቤት ቁጭ ብዬ እማዬ ጠበሳ የሰጠችኝን ሥጋ እየበላሁ የአንዳንዶቹ የነረቤቶቻችን ሁኔታ ትውስ አለኝ::

አንድ ዓይናው አባባ አጋፋሪ ዓይናቸውን አፍጠው አበባ ወቼን አንድ በአንድ እያዩ "ይሄ ማን መሆኑ ነው?"

"እመቤታችን ከጌታችን ጋር ነች!" አልኳቸው:: መሰዮአቸውን ሲያወልቁት ፀሐይ አርፎበት እማያውቀው መላጣ አናታቸው ነጭ ሆኖ ያብለጨልጫል::

"ይኼ ጌታችን መሆኑ ነው? ኧረ ልጅ ሳይሆን ትልቅ ሰው ነው እሚመስለው! አስተያየቱስ ቢሆን? ኤዲያ! ይሄ አላማረኝም:: ቀይርልኝ::"

ቅዱስ ሚካኤል ጎራዴውን መዞ ሣጥናኤልን ሲቀጣ እሚ ያሳየውን አበባ ሰጠኋቸው::

"ምነው ሰይፉን ጎራዴ አስመሰልከው?"

"ጎራዴና ሰይፍ ያው አይደሰም?"

"ዝም በል! ጎራዴና ሰይፍ አንድ ነው ይለኛል? 'ልጅ ስናትዋ ምጥ አስተማረች' እሺ ይሁንልህ፣ ደግሞስ ሸ. በክንፉ ሸ. ባክናፉ የመላእክት አለቃ ቅዱስ ሚካኤል አንድ ብቻውን በሳጥና ኤል ላይ ዘምቶ ሳልከው? አይ የልጅ ነገር! እስኪ ሌላውን አሳየኝ::"

የቅዱስ ገብርኤልን ስሰጣቸው፣ አፍጠው ሲያዩት ዓይናቸው እንደዓሣ ዓይን ቅንድብ አልባ ሆነ:: ትንሽ ፊገግ ብለው "የም ሥራች ነጋረው ኃያሉ ቅዱስ ገብርኤል ምነው በእሳት ላይ መራመዱን፣ በሚንተገተግ እቶን ላይ ማዝገሙን ገደፍከው?" ብለው ሁሉም ሥዕሎች ላይ አቃቂር አውጥተው በገንቦ አበባ የተደረገ ገበትን ሥዕል መረጡ::

ራስጌያቸው ካስቀመጡት ዝርዝር ፍራንክ ከርክ አንስተው እየሰጡኝ "እደግ ልጄ! የሰለሞንን ጥበብ፣ የማቴሳላን ዕድሜ፣ የኢዮብን ትእግስት እርሱ አንድዬ ይስጥህ! እናትና አባትህን ሟሪና ቀባሪ ያድርግህ" ብለው መርቀውኝ "ያ አባትህ እንዴት አደረ?"

"አንበሳው ሲያገሳ እርሱ ነው የነገረኝ::"

"መናገር ጀመረ? ለርሱ ለአንድዬ ምን ይሳነዋል? አይዞህ እየተሻለው ነው" ብለውኝ ወጣሁ:: ስከርሞው ስአባባ አጋፋሪ አበባ እምሰጣቸው መጨረሻ ላይ ነው ብዬ እየዛትኩ ወደ ቤቴ ተመለስኩ:: እቤቴ ስገባ የሥጋ ጥብስ ሽታ አወደኝ::

"ሥጋ ክየት አመጣሽ?"

"ዕድሜ ላንተ! አንተነህ የገዛህልን::"

"አበባ ሰጥቼ ባመጣሁት ፍራንክ?"

"ታዲያ እግዚአብሔር ውለታህን ይክፈልህ። በአምስት ሽልንግ ግማሽ መደብ ከማርገኛ ገዝቼ መጣሁ። አሁን ደግሞ ቡና አፈላና ቤታችን ዓመት በዓል ዓመት በዓል ይሸታል።"

ኩራት ተሰማኝ። "ግን ከማሊያዬና ከመለዮዬ መግጥ ፍራንክ ላይ ወስድሽ?"

"በፍፁም! ክርሱማ አልነካብህም።"

ተደሰትኩ። ብር ከስኳኒውን ሰጥታኝ ከጉልት ሄጄ መለዮዬን ከነመነፅሩ እንድገዛ ጠየቅኳት።

"ያታልሉሃል" ብላ እምቢ አለችኝ።

በዚህ ስንጨቃጨቅ የክርስትና እናቴ እማማ ቦጋለች አንድ በዳንቴል የተሸፈነ ሳህን ይዘው ገቡና "ምንድነው?" ኮስተር ብለው ጠየቁኝ።

ነገርኳቸው።

"ስጪው፣ ጓደኞቹ ውጪ አሉ ያጋዙታል" ሲሉ ፈጥኜ ወጥቼ እኔ ያሰብኳትን ባለመነፅሩን ባርኔጣ ያደረገውን ሲሳይ ንቢጥን ጠራሁት። አንድ ዓይና መነፅሩን ዛሬ ቀይሮታል።

"ና! ባለመነፅር ከፍያህን ለማዬ ግባና አሳያት!"

"እሺ" አለና እየዘነጠ ከፊትከፊቴ ተራመደ። እናቴን በዚያ ፈጣን ምላሱ አሳመናትና ብር ከስኳኒውን ተቀብለን ወደ ጉልት ሄድን።

"የበግ ቆዳ ያለው?!" እየፎገሸ ይለፍፋል ነጋዴው።

"የዶሮ ቆዳ ያለው!" አብረውት ይጮኻሉ የሰፈር ልጆች። ነጋዴው ፀጥ ብሏቸው ሥራውን እየለፈፈ አለፈ።

ከገበያ ስንመለስ የሰፈር ልጆች እኛ ቤት አበባዬሆይ ይጨፍራሉ። አስናቀች በድርብ ጥርሷ እየሳቀች ክበሮ ትመታለች። መሠረት፣ ሰብለ፣ ፋንቲሽ፣ ወሐይ፣ አሰገደች፣ ሃዋ፣... እያጨበጨቡ ይቀበሏታል። የካፊያው ጭቃ ከቤት ቤት ሲዞሩ ጫማቸው ላይ ክፈፍ ሠርቷል። ሽራ ጫማ፣ ኮንጎ ጫማ፣ ባዶ እግር ይታየኛል። የአገር ባህል ልብስ፣ ሻማ፣ ሽንሽን ለብሰው ዘንጠዋል። እማዬ ስሙኒ ሰጠቻቸው።

*"ክብረው ይቆዩን ክብረው*
*በዓመት ወንድ ልጅ ወልደው*
*ሠላሳ ጥጆች አስረው...*
*ክብረው ይቆዩን ክብረው"*

በመነጥሬ ሳያቸው አረንጓዴ ይመስላሉ። ጎረቤታችን እማማ በለጡ ቤት እየጨፈሩ ሲሄዱ እኔ ወደ ጓደኞቼ ሄድኩኝ።

ቀጪሳው ፊኛ ይነፋል፣ ተረፈ ገልጆ ሆዱን እያባበሰ ስለ በላው ምግብ ደስ እያለው ያወራል፣ ንቢጥ መነፅሩን አስሬ እያስ



ተካክለ ሲያድግ ስፖርተኛ እንደሚሆን ያወራል፣ ሴምላል ከረሜላውን ቆርጥሞ ያካፍለዋል፣ ሻቃ ስለሚገዛው ባለብር ኳስ ይናገራል፣ ይጥና ትምህርት ቤት ሲገባ ስለሚገዛቸው ደብተሮች፣ እርሳስና ላጲስ ላውራ እያለ ይወተውታል፣...

...አለሚቱ አንጎሏ አበባዬን ተቀብለው ፍራንኬን ሳይስጡኝ ብዙ አመላለሱኝ። እንደዋዛ ጎራ እያልኩ በሌላ ጉዳይ በበራቸው የማልፍ እየመሰልኩ ታየኋቸው። እርሳቸው ግን እስከነመፈጠሬም የረሱኝ መሰሉ። በመጨረሻም እኔም የማለቃቸው፣ እሳቸው የማ ይሰጡኝ ሆነን እንደተፋጠጥን፣ ዕንቁጣጣሽ አለፈ።

በማግሥቱ በራቸው አጠገብ ከጓደኞቼ ጋር ስንጫወት ጠሩኝና ስሙኒ ሰጡኝ። ድካሜን፣ ቋንቋ አልባ ውትወታዬን ሁሉ ረሳሁት። ለነገ "ሙቪ" መግቢያ ቼላ ኖረኝ!!!

## "በእውን ልብ"

*"በህልሜ ቢራቢሮ ሆኜ እየበረርኩ ነበር፣*
*ሰነቃ ለካ ሰው ነኝ።*
*እንግዲህ እኔ ሰው ነኝ?*
*ወይስ ቢራቢሮ?"*

ላኦትዙ

ሰሞኑን ተገረገዙኝ። ግርዛቱ የተካሄደው በድንገት ነበር። ትምህርት ቤት ውስጥ ልጃገረዶችና ወንድ ልጆች የምንጠቀምበት ሽንት ቤት አንድ ነው። ወረፋ ጠብቀን እንጠናቀቃለን።

ሽንቴን ስሸና ሁሌም በጥንቃቄ ነበር። ድንገት አንድ ቀን በሩን መለስ ሳላደርግ ስሸና ነገረኛዋና እንቅርታሚ ሚሚ አየችኝ። እየተሸማቀቅኩ ወጣሁ። ክፍል ገብተን አስተማሪ እስኪመጣ እንንጫጫለን። ብድግ አልኩና "ዝም በሉ እንጂ!" አልኩ።

ይሀን ጊዜ "ባንልስ፣ ወሸላ!" ሚሚ አለችኝ።

ከዚያ ያደረግኩትን በቅጡ አላስታውስም። ከፊቴ የነበረውን ዴስክ ዘልዬ ሚሚ ፊት ደረስኩኝ። በቦክስ አገጯዋን ነረትኳት! መሬት ተዘረረች። ደብተሬን ይዤ ከክፍል ሮጬ ወጥቼ እያለቀስኩ ወደ ቤቴ ሄድኩኝ። ሚሚ እኔ ከጉዳቷት የባሰ ስድብዋ ቅስሜን ሰብሮታል። ማልቀሴን ሳላቆም ቤት ደረስኩኝ። በጊዜው አባቴ አገር ቤት ሄዷል። ለእናቴ የገጠመኝን ችግር ነገርኳት። አረጋግታኝ እንጎቻ ሰጠችኝ። ወዲያው ጉልት ሄዳ አንዲት ዶሮ በሦስት ሽልንግ ገዝታ መጣች። የማዘጋጃ ቤት የመ

ዝነብ ቤት ሹም የነበሩት አባባ ዶላሞ ደጋጋ የዓይን አባቴ ሆነው ተገረዝኩኝ::

ከዚህ በኋላማ ባገኘሁበት ሁሉ መሸናት ብርቅ ሆነብኝ:: ሽንቴ ቶሎ ቶሎ እንዲመጣ ውሃ በብዛት አጠጣለሁ:: ሽንቴም እንደመጣብኝ ግድግዳ ተደግፌ ፊቴን ወደ አላፊ አግዳሚው መልሼ እየሸናሁ፣ ወሸላ ማን እንደሆነ አሳያቸዋለሁ!!

አባቴ ከጋሞጎፋ መጥቶ ስለ ጉዳዩ ሲሰማ ደነገጠ:: ባህሉን በመጣሳችንም አዘነ:: ብዙ መሳቀቄን ስለሚያወቅ ጤናማ ግርዛት እንዲሆንልኝ ከአገሩ ሰዎች ጋር በባህሉ መሰረት የሚደረገውን ፈፀመ::

ብዙ ጊዜ ሽንቴን የምሸናው አባባ ዘውዴ ግቢ ጥግ በበቀለው ግራዋ ስር ነበር:: ከትምህርት ቤት ስመጣ ወይም አረብ ቤት ተልኬ ስመለስ፣ ልክ ግራዋው አጠገብ ስደርስ ሽንቴ ይመጣል፣ እሸናበታለሁ::

አሁንም ልክ እንደወትሮው ልሸና ስል "ተስፋዬ፣ መሺለ ኪያ አድርግና ሽና እኔ እሾልካለሁ" አለችኝ መኩዬ ቀጫጫው::

"እኔም!" አለ ውሮ::

"እሺ!" አልኩኝ:: የቁምጣዬን አንድ እግር ገልጬ እየ ሸናሁ ልክ ሊሾልኩ ሲሉ፣ የተገረዘውን ቁላዬን እሰብቅና ሽንቴን አላያቸው ላይ ለመልቀቅ በሆዴ አስቤያለሁ:: ውሮ ባይጠረጥረ ኝም መኩዬ በንቁ ዓይኖቿ እያስተዋለችኝ ነበር::

መሸናት ጀመርኩ:: ጭኔ በቁንጥጫ ደበነ:: "ምነው በስተ እርጅናህ ትሸናብናለህ?" በጨለማው ያባቴ ድምፅ ተሰማኝ::

ጋቢ ትከሻዬ ላይ ጥሎ "ውጣ! ውጪ ውጣና ሽና!" አለኝ::

"አልፈልግም! በአያ ጅቦ ልታስበላኝ!?"

"እንክት ያድርግህ!"

እማዬ መብራት አበራች:: ፍርሃቴ በግማሽ ለቀቀኝ:: አባቴ በሩን ከፍቶ፣ "ውጣ ብዬሃለሁ!" አለና ገፋኝ:: የኋሊት አፈ ገፈግኩ፣ አያ ጅቦ ሲጮህ ሰማሁት:: ወደ ጓዳ ላፈትልክ ስል አባቴ ለቀም አደረገኝ:: በሳቅም በንዴትም እያጉተመተመ ወደ ፊት ገፋኝ:: በእኛ ቤተሰብ ውስጥ እሁድ ማታ በጊዜ የመተኛት ልማድ ነበረ::

"ኡ! ኡ!" ጮህኩ::

አያ ጅቦም ጮኸ::

አባቴ ትቶኝ ወደ ውጪ ወጣና "ይኸው፣ እኔ ደጅ ነኝ:: ለምን ጅብ አይበላኝም?"

"ኧረ! እማላውቅ መሰለህ? አንተ ኮ ትልቅ ሰው ነህ::" ሳቁን ለቀቀው::

እማዬም ተነስታ የሸናህብትን ልብስ እያራገፈች ትስቃለች::



"ሂጂ! ጥርስሽ ይርገፍ! ምን አለ ራቱን እንደበላ ሸንቱን በጊዜ ብታሸኚው? በእሱ ሸንት እንድታጠብ የምታደርጊኝ አንቺ ነሽ!"

"እኔ ምን ላርግ? ሽና ስለው አልመጣብኝም ይላል:: ወይ አይነጥላ ይኖርበት ይሆን? እንዳመጣብን መቻል ነው::"

"እስከመቼ? ውጣ ጋሼ!"

ኮሽታ ሳላሰማ በጥንቃቄ እየተራመድኩ በሩ ደፍ ላይ ደረስኩ:: በግማሽ እንቅልፍ እዚያው ቆሜ መሸናት ጀመርኩኝ::

ከቤታችን ጓሮ ጅቡ ጮኸ:: ጆሮዬ አጥርቶ መስማት ጀመሯል:: ጅቡን ሳቅ ያፈነው የሰው ድምፅ አጅቦታል:: አንድ ተን ኮለኛ የሰፈር ልጅ ጓሮ እንዳለ ገዛኝ:: ዶጅ ገማጣው እየሳቀ ወጣ:: ወይኔ! ዛሬ የፈራሁትን ነገ ለጓደኞቻችን ነግሮ ያስቅብኛል!! እያልኩ በሆዴ እማዬ ወለዳ አስተኛችኝ...

..."ፉንጋይ! ፉንጌ! ኧረ ስድስት ሰዓት ሆኗል ተነሳ!" እማዬ ነች:: በእማዬ እምነት እንቅልፍ ድህነት ነው:: ሥራ ከሌላት በጊዜ መተኛት፣ በሌሊት መንቃት ፕሮግራሚ ነው:: ስለሆነም ልጇን በጊዜ አስተኝታ 'ተነሳ ስድስት ሰዓት ሆኖዋል!' ስትል፣ ምናባት ጊዜው ግን ከጠዋቱ አንድ ሰዓት ይሆናል::

## መጫወቻ ፍለጋ

*"ሕፃናትን በእጆቻችን ልናቅፋቸው ባንችል፣ በልባችን እንቀፋቸው"*
*ሪደር ዳይጀስት መጽሔት*

የሠፈር ልጆች ቅዳሜ-ቅዳሜ መጫወቻ ፍለጋ ዙረት እፃሔድ ነበር:: ብዙውን ጊዜ ምርጫችን ፈረንጆች ቤት ጓሮ ማንጎዳጎድ ነበር:: ፈረንጆቹ ከቤታቸው አጥር ግቢ ውጪ ጉድጓድ ቆፍረው ቆሻሻውን እዚያ ይጥሉታል:: ዘበኞቻቸውም ጠቃሚ የሆነውን ዕቃ ይቃርማሉ:: በተቀረው ላይ እሳት ለኩሰው ይለቁበታል:: አንዳንዴ ከመቃጠሉ በፊት ደርሰን ደጋግ ዘበኞች ካጋጠሙን ደስ ያለንን ዕቃ እንወስዳለን:: ግን ብዙውን ጊዜ የሚያጋጥሙን እርጉም ዘበኞች ስለነበሩ ያባርሩናል:: ሸሽተን ከሌላ ቪላ ቤት ጓሮ ፍለጋችንን እናጧጡፋለን::

ከዕለታቱ በአንዱ ቀን ብትንትኗ የወጣ አሻንጉሊት አገኘን:: ቀጪላው ከትከሻዋ እስከ ዳሌዋ ያለው የአሻንጉሊቷን አካል ሲያገኝ "ባትጋሩኝ! በትኩስ እንጀራ በመርፌ ቀዳዳ!" ብሎ ጮኸ::

አሻንጉሊቷ ጭንቅላት፣ እጅና እግር እንደሌላት ካስተዋለ በኋላ "በእናታችሁ ልጆች! የተቀረውን አካሏን ካገኛችሁት ትሰ ጡኛላችሁ?" የአሻንጉሊቷ ሙሉ አካል ከተገኘ ልብስ ሰፍተንላት ሁላችንም እንጫወትባታለን::" አለ ቀጢሳው እየተለማመጠን::

ብዙም ሳይቆይ ኃይሉ ዶሮ "ባትጌ!" አለና ጮኸ:: የአሻን ጉሊትዋን እጆች ሸቅብ እንደዋንጫ ሰቅሎ እያሳየን::

"ለቀጢሳው ስጠው" እያልን ሁላችንም ሰመነው::

ሰጠው::

"ዶሮ ደግ ልጅ ነው" አልን ሁላችንም፣ ቆሻሻውን ማገለ ባበሱን እየቀጠልን::

የቆሻሻው ትንፋግ አይነሳ! አዋቂን ሰው ከአገር ያስለቅ ቃል:: እኛ ግን መጫወቻው በልጠብን ያንን ከርፋት የልጅነት አፍንጫችን ችሎታል::

ከጥቅም ውጭ የሆኑ የሕክምና ዕቃዎች፣ የምግብ ማሸጊያ ፓኮዎች፣ ቆርቆሮዎች፣ አርተፊሻል ፀጉር፣ የፀጉር ማስያዣ፣ ካር ቶኖች፣ ፊኛዎች አገኘን:: ፊኛውን እየተቀባበልን ነፋነውና ተጫ ወትንበት:: (በበኋለኛው የሕይወት ዘመኔ ፊኛ እያልን ስንነፋው የነበረው ኮንዶም እንደነበረ ተገንዝቤያለሁ::)

እዚያው ትንፋጉ ላይ ሆነን አስቂኝ ትዕይንት እየሠራን ያንን መራር ሕይወት እናጣፍጠው ነበር:: ቀጢሳው ግማሽ ጎኑ የተቃጠለውን አርተፊሻል ፀጉር አናቱ ላይ አድርጎ፣ የተሰበረ የፀጉር ጌጥ ሰክቶበት እንደ ፈረንጅ ኮረዳ እየተሽኮረመመ "ዊስ ዋይስ" ብሎ በራሱ እንግሊዘኛ ተናገረ::

ጎቢጥ ያንን አንድ ዓይኑ ላይ መስታወት የሌለውን መነ ፅሩን አደረገና አፉ ላይ የሲጋራ ቁራጭ ወትፎ እንደ ፈረንጅ ጎረምሳ ጎርነን ባለ ድምፅ "ዋት ኢዝ ዊስ ዋይ?" አለ በብረት ዘንግ ቆሻሻውን እየቆፈረ:: የአሻንጉሊትዋን እግሮች አገኘ:: ለቀ ጢሳው ሰጠው::

ቀጢሳው ቻርሊ ቻፕሊን ፊልም ላይ ባየነው ስልት በደስታ ተውረግርጎ ሹል አፉን አሞጠሞጠና ሲሳይ ጎቢጥን ሳመው::

ፍስጋችን ቀጠለ:: ውሮ አንድ ነገር ደብቆን ኪሱ ሊከት ሴምላል አየውና "ምን አገኘህ?" ሲል ጠየቀው:: ሁላችንም ካቀረ ቀርንበት ቀና አልን:: ውሮ ቁንጮውን እያከከ "ምንም አላ ገኘሁም!" አለ፣ ኪሱን ጨብጦ ላለማስፈተሽ እየሞከረ::

"እስኪ እናቴ ትሙት በልና ማል?!" ሲል ሴምላል ንፍጡን ሸቅብ እየሳበ ጠየቀው:: ውሮ መማሉን ፊራ:: በዚህ ምልልስ ወቅት መኩዬ ቀጫጫው እንደ እባብ ተሰባ ከውሮ ኋላ ደርሳ ከኪሱ በፍጥነት አንድ ነገር ስትስብ የአሻንጉሊቷ ጭንቅላት መሬት ዱብ አለ::



"ወይኔ አሻንጉሊቴን!" ሲል ውሮ ጩኸቱን አቀለጠው:: መኩዬ ቀጫጫው የአሻንጉሊቷን ጭንቅላት ከመሬት አንስታ እየ ደባበሰች ለቀጢሳው እንዲሰጠው ለመነችው::

ውሮ "እምቢ" አለ::

ሁላችንም ብንለምነው ችክ አለ:: እርሱም የራሱ አሻን ጉሊት እንዲኖረው፣ የተቀረውን አካል በሸቦና በጨርቅ ሠርቶ ሊጫወትበት መፈለጉን በልቅሶ ዜማ አወራን:: በዚህ ራስ ወዳ ድነቱ ሁላችንም አኮረፍነው:: መኩዬ ቀጫጫውም የአሻንጉሊ ቷን ጭንቅላት አፍንጫው ላይ ወረወረችለት::

ጀንበር ጠለቀች:: እኛም ያገኘነውን ኩተታ ኩተት ታቅፈን ወደ ሠፈራችን ጉዞ ጀመርን:: ውሮ ስላኮረፍነው በርቀት ይከ ተለናል:: ጥሰነው መሄድ ግን አንችልም:: እናቱ እማማ የወርቅውሃ "ልጄን የት ጥላችሁት መጣችሁ?" በማለት ሁላችንንም ስወላጆቻችን ከሰው ያስገርፉናል:: በዚህ ምክንያት ጉዟችን አዝ ጋሚ ሆነ:: ሻቃ ተናደደና ቶሎ እንዲከተለን ተቆጥቶ ተናገ ረው:: ውሮም ሲመልስ "እኔ መንገዱን አውቀዋለሁ:: ቀስ ብዬ እመጣለሁ::"

ቀጢሳው በጣም ተናዶ "እኛ ቶሎ ቶሎ እንሂድ:: ውሮን ተውት ይንቀራፈፍ:: ቀድሞን እንዲራመድ እኔ አደርገዋለሁ "አለ ንና፣ በጣም የምንወዳትን ፉጨቱን እያፏጨ በረጃጅም ቅል ጥሞቹ በፍጥነት መራመድ ጀመረ:: እኛም ሱጨቱን እያዳመጥን ተከተልነው::

አንዱን ፀጥተኛ የባለፀጋዎች ሰፈር አልፈን መታጠፊያው ላይ ስንደርስ፣ ቀጢሳው የአንዱን ሞጃ ቤት መጥሪያ ተጫነው:: በሩጫ ከአካባቢው ራቅን:: በርቀት ስናደምጥ "ወይኔ! እባባ እኔ አይደለሁም የደወልኩት!!" ብሎ ውሮ ይጮኻል::

ዘበኛው "አንት ነጫጭባ ጥፋ ከዚህ" ብሎ በመጮህ በድ ጋሚ ሲዝልጠው ተሰማን::

እኛም እየሳቅን ፍጥነታችንን ጨመርን::ውሮ እየሮጠ ደርሶብን "እንዳስገረፋችሁኝ እኔ ደግሞ ሰፈር ስንደርስ እያንዳን ድሽን ባላስወግርሽ ሞቻለሁ!" አለና እያላዘነ ቀደመን::

"የእኛን ቤት መጥሪያ ተጫንና እኔን አስገረፈኛ!" አለና ቀጢሳው አላገጠበት:: ውሮ በጣም ጮኸ ማልቀስ ጀመረ:: እኛም እብረነው ጮኸን:: በዚህ ወቅት አንደኛው የሀብታም ግቢ ተከፈተና "ይጩኸባችሁ እና! ምን አባታችሁ ታላዝናላችሁ፣ እናንት ገፊዎች!" ሲል በትር የያዘ ዘበኛ ተላደበ::

"ኧረ! እበት አባትክ ብላ!" ይዋና መለሰለት::

ዘበኛው ያባርረን ጀመር:: ሮጠን አመለጥነው:: የእር ግማኑን መአት ሲያወርድብን ከኋላ ይሰማናል:: ውሮ ማላዘኑን ትቶ በፍጥነት ከሁላችንም አይላል::

ረጅሙን መንገድ እንዲያሳጥርልን ከዘበኛ ጋር መላከፍ አንዱ ብልሃታችን ነበር። የቀረውን መንገድ ለመግፋትም ቀጢሳው ጨዋታ እንዲያመጣ ጎቢጥ ኮረኮረው።

"ቀጢሳው ስለትናንትና ማታዋ ወተት አውራልን?!" ቀጢሳው ጫሩን ከነገሩት ነገሯን የጥበብ ሽማ አልብሶዋት ይተርክልናል።

"እ! ወተት? የሚገርጅ እኮ ነው። እናቴ ትሙት! ወተቷን አሁንም ሳስባት ይገርመኛል!" አለ ቀጢሳው እንድናምነው መሐላውን እያስቀደመ። "እማዬ ማታ ልብ ሳትል ወተት በኩባያ ሰጠችኝ። ወይ ልጅ ነው ብላ ይሆናል። እኔ ግን እያማለሁ። ዝም ብዬ ተቀብዬ ተነነጨኋት። ትዝ ይለኛል ቀኑ አርብ ነው። የተነነጨሁትን አልውጠው ነገር ያሚን ያበላሽብኛል። እንዳ ልተፋው ወተት ነው። እኔ ደግሞ ወተት በጣም እወዳለሁ። ጉንጬ ውስጥ እንደያዝኩት ትኝት አልኩኝ። ጠዋት ስነሳ አፌ ውስጥ ወተቷ እርግት ብላለች! ዋጥ ሳደርጋት ልቤን አቀዘቀዘች!"

"ኡ ሌላ ነው! አሪፍ! እስቲ የድንቹን አውራላቸው" አልኩት።

"እ! ድንች! ድንችሽክን! በቀደም ዕለት በምሳ ሰዓት እቤት ስገባ እማዬ የለችም። በሸክላ ድስት ድንች ወጥ ተጥዶ በከሰል ምድጃ ላይ ይንተከተካል። ተክ! ተክ! ተክ! ተክ! ሲል አንድዋ ድንች ብቅ ብላ ሌላኛዋ ትሰጥማለች። አንዷን አውጥቼ ልብላ? ብዬ ጭልፋ ብፈልግ ብፈልግ አጣሁ። በስኒ ልጨልፍ ስል እጄን አቃጠለኝና አምልጦኝ ወጡ ውስጥ ሰመጠ። ወዲያው አንድ ብልሃት አሰብኩ። በመወዘቻ ቀዝቃዛ ውሃ ሞላ ሁና እጄን ነከርኩት። ከዚያም ተክ! ብላ ብቅ የምትለውን ድንች አቀልብና መወዘቻው ውስጥ እጥላታለሁ። አሁንም እጄን አቀ ዘቅዝና ሁለተኛዋን ድንች አወጣለሁ። አንደኛዋን እገምጣለሁ። አንዲህ እንዲህ ስል ድንቹን በሙሉ በሳሁትና ከቤት ወጣሁ። ትንሽ ቆይቼ ስመለስ እማዬ ወጡን እያማሰለች 'አሁን ከትፌ የጨመርኩት ድንች የት ገባ?!' ትላለች።

ሳቃችንን ለቀቅነው። "አንተ ደሞ የተልባውን ታሪክ ንገራቸው!" አልኩት ሲሳይ ጎቢጥን።

"የተልባዋ ታሪክማ የምትገርም ነች" አለ። "ሱስ ሆና ብኖለች። እማዬ አንድ ክዳን ያለው ጠርሙስ ውስጥ ተልባ ወቅጣ አስቀምጣለች። ወጣ ገባ እያልኩ አንድ ጭብጥ አቅማለሁ። እማዬ ማንን ትጠርጥር? ብታደፍጥም ልትይዘኝ አልቻለችም። የዕቃ ማስቀመጫ ቁምሳጥኑ በር ድሮ ነው የተነነጠለው። ግራ ገባት። እኔም እየሸወድኳት መቃሙን ቀጠል ኩበት። ትናንትና አድብቼ ሄጄ ሱሴን ለመወጣት የተልባ እቃውን ስክፍተው ሙልት ብሏል። እንደለመድኩት ዛቅኩና



ቃምኩ። ሳጣጥመው ሬት ሬት አለኝ። አላስቻለኝም። መሬት ተፋሁትና አፌን እየተጠመጠመጥኩ ስጮህ እማዬ ኩሽና ሆና 'አንተ አጋሰስ! አንተ ነህ ለካ ተልባዬን ቅመህ የጨረስከው? እኔም ሠራሁልህ። ዛሬ የቃምከው የጎመን ዘር ነው!'

ጨዋታው ወደ ፑሉቶ ላይ አነጣጠረ። ፑሉቶ የሚኖረው ከአያቶቹ ጋር በመሆኑ ከሌሎቻችን የበለጠ ነፃነት አለው። የሲኒማ መግቢያ ሲያጣ ከቤት ውስጥ ከሰል፣ ሽሮና በርበሬ ሠርቆ ይሸጣል። ሴት አያቱ በጣም ቢወዱትም የሸጠባቸውን ማገዶም ሆነ፣ እህል ዳግም እንዳይመነትፍ ለመደበቅ ብዙ ይደክማሉ። አንዴ የሲኒማ መግቢያ ሽልንግ ኖሮት የምሳ ስላጣ እኔን አማከረኝ። "እኛ ቤት የአተር ክከ አለ። አንተ በለበስከው የሰርያን ኮት በአንዱ ኪስ ለአንተ፣ በአንዱ ለእኔ ለምን መን ትፈን 'ሙቪ ያችንን' እያየን በክክ አንደበርም?" አለኝ።

ተስማማሁ።

ቤታቸው ጠባብና አንድ ክፍል ነች። በዕቃ መደርደሪያው ላይ በሰፈድ ተሞልቶ የተቀመጠውን ክክ እየዘነነ ኪሴ ይሞላልኛል። አንደኛው ሞልቶ ሁለተኛውን ኪሴን መሙላት ስንጀምር ትከሻዬን ከበደኝና ዘር ስል ወንድ አያትየው በተጠንቀቅ በር ላይ ቆመዋል። ዓይናቸው ፈጠ፣ ከዘራቸውን ቀና አድርገው በጥንቃቄ ያስተውሉናል። ቁርጭምጭሚት ቁርጭምጭሚታችንን እነካክተው ዶሮ ጠባቂ ሊያደርጉን ነው።

"መስፍን! ምንድነው የምትሠራው?" አሉና ሪንጌ ጮኹ። የፑሉቶ እያት አባባ ፊረጃ እንደ ቴክስ አሪፍ ኬፕ ሁልቀን ስለሚ ያደርጉ ሪንጌ እያልን ነው የምንጠራቸው። ፑሉቶም አያቱን አያቸውና አፈጠጠባቸው። እኔ ትንሽ ክክ የሞላሁበትን ጎኔን ወደ እማያዩበት አቅጣጫ አዙሬ ቆሜ ኪሴን ከደንኩ። ሪንጌ አሁንም እንደ 'ስታሮቹ' በተጠንቀቅ እንደቆሙ ነው።

ፑሉቶ በልቅሶ ዜማ "ልሙትልህ ማለት ነው?! በቃ ሙትት እልልሃለሁ" ሲል ሪንጎ ዱላቸውን ዝቅ አደረጉ። ይሄኔ ፈትለክ ብዬ ከቤታቸው ወጣሁ። ከዚያ በርቀት ስከታተል ብዙ አምረው ተነጋገሩና በፍቅሩ ለለተራቱ ያዩትን ሳይሆን. የሰሙትን አመኑለት።

"ፑሉቶ የአንጀራውስ ታሪክ?" አውራልን አልኩት።

"ኡ! ተስፉዬ በእናትህ እሱን ጉዴን እንዳታወራው!" አለኝ።

"ይወራ! ይወራ! ይወራ!" ተንጫጩ ሌሎቹ ልጆች።

መተረክ ጀመርኩ።

"በቀደም ዕለት እኛ ቤት አንዲት ልጅ እንጀራ ልትገዛ መጣች። እማዬ እንጀራውን ጉልት ልትሸጠው እንደወሰደችው ነገርኳት። ፑሉቶ ይህንን ስናወራ ሰማ። እናቱ እንጀራ ጋግረው በመሶብ እቤት አስገብተው ገበያ ሄደዋል። ወዲያው ልጅቱን

ጠራትና አስር እንጀራ በሽልንግ ሸጠላት። አንድ መረቀላት። ሽልንጉን ሸቀለና ወደ "ሙቪ" አብረን ሄድን።

"ልጅቱ እንጀራውን ቤቷ ይዛ ስትሄድ ቤተሰቦቿ እንዴት! ያለ ቆንጆ እንጀራ ነው እንዳያልቅ እንኪ አሁንም የሽልንግ ጨምረሽ ነይ፣ የገበያ ሳይሆን የቤት ይመስላል' ብለው ላኳት።

ልጅት ስትመጣ ፑሉቶ የስም። በምትኩ ሴት አያቱን አገኘችና "እንጀራ ሽጡልኝ"

"የምን እንጀራ?"

"የገበያ እንጀራ።"

"አረ እኔ እንጀራ አልሸጥም አትዬ! ባሎቴ ቤት ሂጂ!"

"እንዴ! ቅድም መጥቼ እኮ ከልጆት ላይ የሽልንግ እንጀራ ገዝቼ ሂጃለሁ!"

"አረ ባክሽ? ያ ወንበዴ ጉድ ሠርቶኛላ!" ብለው ሴት አያቱ ተነሰተው መሶባቸውን ሲከፍቱ አራት እንጀራ ብቻ ነበር መሶቡ ውስጥ የቀረቻቸው!" ስል ፑሉቶ በራሱ ጀብዱ አብሮን ሳቀ።

"እንዴ! ይኼ ብሽቅ በእኛ ታሪክ ይስቃል?! አትሳቅ ከእኛ ጋር። ተጣልተሃል! ፕ! ፕ! ብለንሃል!" አለና ቀጢሳው ውሮ ላይ አፈጠጠበት። ውሮም ደንግጦ ሳቁን አቋረጠ። ለካ ልብ ሳንለው አረግመዱን ከእኛ ጋር አስተካክሉ ወሬያችንን እየኮመኮመ ሲዝናና ነበር።

ሰፋፊዎቹ መንገዶች ጠበቡ። ቪላዎቹ ቤቶች ወደ ኋላ ቀሩ። ፀጥታው በጫጫታ ተተካ። ሠፈራችን ደረስን። ጎደቴ ጠጅ ቤት በረንዳ ላይ ተቀምጠን የዕለቱን ውሎ አብረውን ላል ነበሩ ለሰፈራችን ልጆች መተረክ ጀመርን። ጎቢጥ አንድ ዓይና መነፅሩን በቁንጥ እያስተካከለ እኔን አዳምጡኝ በሚል ስሜት ያወራል።

በዚሁ መካከል "ቀጢሳው!" ሲሉ እናቱ እግግ ልኪስሽ ጠሩት።

"አቤት!" አለና ኮተቱን አደራ ሰጥቶን ወደ ቤቱ ሄደ። ብዙም ሳይቆይ መጮኽ ጀመረ። በጣም ፊሪ ስለሆነ፣ እንኪን ዱላ አርፎበት ኖና ሲዝቱበት ያለፍን ያገደምንበትን መለፍለፍ እንደሚጀምር እርግጠኞች ነን። ውሮ አሳብቆብን ይሆናል ብለን ከመካከላችን ብንፈልገው ውሮ የለም። ስለዚህ ቀጢሳው እሚለውን ሰምተን ራሳችንን ለመከላከል በራቸው ላይ ተለጠፍን አዳመጥን። በበሩ ቀዳዳ ላይ ጨርቅ ስለጠቀጠቁበት ምንም አይታይም። ሻቃ በንዴት ፀጉሩን ነጨና "እናቱን! ውሮ ነው ያስፎገረው!" አለ።

ቀጢሳው ከውስጥ "ወይኔ! ወይኔ! ቁስሌን!" እያለ ይጮኻል። እናቱ ደግሞ "አንት ምናምንቴ! የትም እንደጋኔን ስትዞር ውለህ..." ይላሉ።



ግግሻችን ጎንበስ ብለን፣ ሌሎቻችን በሩ ላይ ጆሮአችንን ለጥፈን እያለን "እሰው በር ላይ ምን ትሠራላችሁ?!" ብለው እግግ ውቢት ሲጮኹብን በርግገን ተበታተንን።

ከትንሽ ቆይታ በኋላ ቀጢሳው ኮትና ቁምጣ ሱሪውን አውልቆ ያባቱን ትልቅ ሹራብ ለብሶ እየተንቀጠቀጠ መጣ። የሹራቡ እጅታ ከመርዘሙ የተነሳ እጁን ሙሉ ለሙሉ ሸፍኖት ተንጠልጥሏል። የአባቱን ትልቅ ነጠላ ጫማ አድርጓል። ሁላችንም ደንግጠን ስናየው ብልጣብልጥ ዓይኖቹን አቁለጨለጨና "ልጆች የተገረፍኩ መሰላችሁ እንዴ? ፅቃዬ የታለ?" አለና "ነገ ዓመት በዓል ስለሆነ እማዬ ገላዬን ስታጥበኝ እኮ ነው የጮህኩት።"

ሁላችንም በሳቅ አውካካን።

ውሮም ቀስ ባለ እርምጃ ከሄደበት መጥቶ መካከላችን ተቀላቀለ። ሁላችንም አኩርፈነዋል። መኩዬ ቀጫጭው "ቅድም ብት መጣ ኖሮ ያሰርገርከው አንተ ነህ ብለን ልንወግርህ ነበር!" አለችው።

አልገባውም።

"እኔኮ የአሻንጉሊቴን ራስ ለቀጢሳው ሰጥቼው አብረን እንድንጫወት ፈልጌለሁ" ሲል ቀጢሳው በዚያች ሹል አፉ ፈጣን በሆነ ስልት ጉንጩን ሳመና ደስታውን ገለጸለት። የአሻንጉሊቷን ራስ ተቀበለው። ውሮን ከዚያች በኋላ ማኩረፉን ተውነው። እንደ ድሮው ሽርካችን ሆነ።

ያ ሁሉ አልፎ፣ በጉርምስናችን ወቅት ቀጢሳው በአገራችን የርስ በርስ ጦርነት ውስጥ ከአንዱ ጎን ተሰልፎ ሞተ። ለእኔ ግን ሁልጊዜ በዓይነ ህሊናዬ ይታየኛል። ጭብጥ እግትሞላው ጭንቅላቱ፣ ብልጣ ብልጥ ትንንሽ ዓይኖቹ፣ አሬፍ የፉጨት ድምፅ አምታወጣውና ለትጎርስ እንደ ፕላስቲክ እምትለጠጠው ሹል አፉ፣ ረጃጅምና ቀልጣፋ ቅልጥሞቹ አሁንም ይታዩኛል። ሁሌም ቀጢሳውን ባሰብኩት ቁጥር የሚታየኝ አካላቱን እናቱ ሲያጥቡት እሱ ሲጮኽ ነው።

ጎግ፣ ጎግው ላይ ብረት ምጣድ፣ ከዚያ ላይ በርጩግ፣ በርጩግው ላይ ቀጢሳው ራቁቱን ተቀምጦ ቆዳው እንደሚቀረደድ ሁሉ እየተንጣጣ እናቱ ሲፈትጉት ይቆይና አካላቱን ታጥቦ እንዳጠናቀቀ በቁንጥ ፈገግ ብሎ "ፉንጌ፣ ነገኮ ዓመት በዓል ነው። አካላትህን አትታጠብም?" ይለኛል።

አገራችን በልቧም ሆነ በእጅቿ ያላቀፈችው ቻውልድ እንዲህ ሆኖ ማለፉን ሳስብ ልቤ ይደማል።

---

* ማስርገር፣ ማሳጣት፣ማቃጠር።

# ትንቢት

*"ሥሌም ከምንወደው ነው የምንማረው"*
*ገተ*

ልጅ ሆኜ ከሚናፍቁኝ ዓውደ ዓመቶች አንዱ መስቀል ነበር። አባባ ጃንሆይ፣ ፍሙሳፍንቱን፣ መኪንንቱን፣ ልዑሳኑን፣ ልዕልታቱን፣ ጳጳሳቱን፣ ኢጲስቆጶሳቱን እስከትሰው በግልጽ አውቶሞቢል ሆነው ለሕዝቡ ሸላምታቸውን እየሰጡ ወደ ተዘጋጀላቸው ሰገነት ወጥተው ዙፋናቸው ላይ ይቀመጣሉ። ሕዝቡ በእልልታና በጭብጨባ ምድሩን ሲያደበላልቀው እኔ አባቴን "እንኮይ አድር ገኝ" እለዋለሁ።

"እንዴ! ፉንጋይ፣ የለበስኩት ነጭ ልብስ ይቆሽሽብኛል!። ያለኸው ፊት ነው፣ ከዚህም ይታይሃል።"

"ሰዎቹ በፊቴ ወዲያና ወዲህ ሲያልፉ እየከለሉኝ እኮ ነው። ተሸከመኝ። ልብስህን የምታጥበው እማዬ አይደለችም?"

"አ ጋሼ! አንተን ማን ይችልሃል? እሺ ልሸከምህ።"

ሰዎቹን ቁልቁል ማየት እጀምራለሁ። ከፊት ለፊቴ ፈረሰኛ ፖሊሶች ከወዲህ ወዲያ እየተዘዋወሩ ሥርዓት ያስከብራሉ። እግረኛ ፖሊሶች በገመድ ከተከለለ አጥር ማዶ ሆነው ፀጥታውን ይቆጣጠራሉ። ፈረንጆች ፎቶግራፍ ያነሳሉ።

ለልፈኛው በንጉሠ ነገሥቱ ፊት መትመም ይጀምራል። ይዘምራሉ።

*አበባዬ*
*መስከረም ጠባዬ!*
*መስከረም ሲጠባ!...*
*ወዳገሬ ልግባ!*

የምድር ጦር፣ የአየር ኃይል፣ የባሕር ኃይልና የክብር ዘበኛ ወታደሮች ችቦአቸውን ለኩሰው ዜማውን በጎብረት እያወጡና እየተቀበሉ በሰልፍ ይራመዳሉ። አባቴ እያንዳንዱ ሠልፈኛ በፊቴ ሲያልፍ እነማን እንደሆኑ ይነግረኛል።

መኩሪያ የሚባለው አንበሳ በአንድ ግልፅ መኪና ወለል ላይ ተጋድሞ በፊታችን አለፈ። አባባ ጃንሆይ ፊት ሲደርስ አገሳ። ሰዎቹ የተለያየ አስተያየታቸውን ይሰነዝራሉ።

"ይኼው አላልኩም? ጌታውን ያውቃል!"

"እውነትም ለያቸው!"

"እሳቸውን? እንስሳቱም አዕዋፉም ያውቋቸዋል።"

አባቴን"ዜራሞ፣እውነት አባባ ጃንሆይን መኩሪያ ያውቃቸዋል?" አልኩት በሹክሹክታ።

ግራ ቀኝ ተገላመጠና "አይመስለኝም፣ ፉንጋይ። አጠገባቸው ሲደርስ ወታደሩ ላይጎሸመው ይቀራል?" አለኝ. ትንሽ ፈገግ



ብሎ። 'ውሻ በበላበት ይጮኻል' ብቻ ላይሆን፣ አንበሳስ በበላበት እንደሚያገሳ ማን ያውቃል?

ጳጳሱ ደመራውን ይባርካሉ። ጃንሆይ ደመራውን ለመለኮስ ይነሳሉ። እልልታው ምድሩን ያደበላልቀዋል። ከዚህ በኋላ ሕዝቡ የሚጠብቀው ዳመራው ወደ ቀኝ ወይም ወደ ግራ እንደሚወድቅ ማወቅ ነበር።

ትልልቅ ሰዎች ሲያወሩ እንደሰማሁት ደመራው ወደ ቀኝ ከወደቀ የፍስሐ የደስታና የፍቅር ዘመን ይመጣል። ወደ ግራ ከወደቀ የመከራ፣ የረሃብና የጦርነት ጊዜ ይሆናል። ይህንን ለማወቅ "ዜራሞ ዳመራው ወዴት ነው የወደቀው?" ስል ጠየኩት። እዝን ብሎ "በማዶ በኩል ወደ ቀኝ ነው የወደቀው" ብሎኝ ቀስ ብሎ ከትከሻው ላይ አወረደኝ።

ዘንድሮ አባቴ በጣም ታሞ አሁን ተሽሎት በግጣም ላይ ነው። በዚህ ምክንያት መስቀል አደባባይ መሔድ እየፈለኩ አልሔድኩም ነበር። ቅር እንዳለኝ ያስተዋለው ቱማ ባንጋ "ፉንጋይ ለምን መስቀል አደባባይ አንሄድም?" አለኝ፣ የልቤን አውቋል።

ቱማን እወደዋለሁ። በልጅነቴ አያሌ የጨዋታ አይነቶች ያሳየኝ፣ እንደ እኩያ ጓደኛው የሚያወጋኝ ሰው ነው። የእማዬ የእናቶ ዘመድ ሲሆን፣ ለእኔ ጥልቅ ፍቅር አለው። ሌሎቹ ትልልቅ ሰዎች ግን ተለዋዋጭ በሆነው ባሕርያቸው በጣም ያስፈሩኝ ነበር። ወላጆቼ ፊት በፍቅር ጎርፍ የሚያጥለቀልቁኝ ሰዎች፣ ብቻዬን ሲያገኙኝም የትናንት ፍቅራቸውን በማሰብ እኔ ፍንድቅ ብዬ ላያቸው እነሱ ፊታቸውን ጭንጊት አስመስለው ያልፉኛል። አልያም እስከ መፈጠሬ ይረሱኛል። አንዳንዶቹ ብቻቸውን ያወራሉ። ከራሳቸው ጋር የሚሳሳቁ ነበሩበት። አባቴም ከራሱ ጋር ሲሳሳቅ ብዙ ጊዜ አይቼው "አንተ፣ ብቻህን ትስቃለህ እንዴ?!"

"ሳቅሁ እንዴ?!" ይለኛል ቀልቡ ሁሉ ወደእኔ እየተመለሰ።

"በደንብ።"

"ጋሼ ትልቅ ሰው ስትሆን ትደርስበታለህ" እያሾፈ ይለኛል።

ዛሬም የደንቡን ለማድረስ ከቱማ ጋር መስቀል አደባባይ ደረስን። ከእሱ ጋር ስሆን ነፃነት ይሰማኛል። ቱማ ለትልልቅ ሰዎች ብቻ ሳይሆን ለሕፃናትም አክብሮትን የሚሰጥ ድንቅ ሰው ነው። አሳስፈላጊ ነገር ስጠይቀው ሊገባኝና ሊያጓጓኝ በሚችል ጥበበ ይነግረኛል። "ፉንጋይ" ይለኛል ቱማ፤ "እኔ እንኮኮ አድርገኝ ካል ከኝ ምን ችገረኝ አደርግሃለሁ። እኔ ግን እንደሚመስለኝ ሲያድግ ከአበበ ቢቂላ የሚበልጥ ስፖርተኛ መሆን የሚፈልግ ልጅ በእግሩ ቢሔድ የበለጠ ጠንካራ ይሆናል።" እኔም አምነውና ከአፉ ነጥቄው "በቃ እንኮኮ አታድርገኝ" እለዋለሁ።...

ይህንን ስንጨዋወት የሰሙ አንድ ጡረታ የወጡ የክብር ዘበኛ አባል ጨዋታችን ሰቧቸው ከቱማ ጋር ወሬ ጀመሩ። ሙሉ ወታደራዊ ልብሳቸውን ለብሰዋል። ደረታቸው ላይ ሚዳሊያቸውን አንጠልጥለዋል።

በትረ መኮንናቸውን እጃቸው ላይ አያሽከረከሩ፥ "የዓለም ጋዜጦች ስለ አበበ ቢቂላ ሲያወሩ፥ ጣሊያኖች ኢትዮጵያን ለመውረር ብዙ ሺ ሆነው ባህር ተሻግረው ዘመቱ። ያበቡትን ያህል ሳይቆዩ በአምስት ዓመታት ጊዜ ውስጥ በኢትዮጵያ ጀግኖች ልጆች ድል ተመትተው ወጡ። አበበ ቢቂላ ግን ብቻውን ዘምቶ ድፍን ጣሊያንን በሰላም ጦርነት ድል መታ" ብለው ታል።

አልገባኝም። ቴማ በኋላ አስረዳሃለሁ በሚል ስሜት ጎሸም አደረገኝ። ፀጥ ብዬ ማዳመጥ ጀመርኩ።

"አሁን ምሥጋና ለፈጣሪያ ለፀሐዩ ንጉሣችን ይድረሳቸው። የተማሩት ልጆቻችን በዓለም ላይ ታላላቅ ሽልማትና ክብር ያገኛሉ። በዚህ ጊዜ ወደ መናገሻ ከተማችን አዲስ አበባ መጥተው ጃንሆይን እጅ ሲነሱ በሚያደርጉት ንግግር ውስጥ 'በንጉሠ ነገሥቴ መልካም ፈቃድ...' የምትባለውን አረፍተ ነገር ጨምረው ይናገራሉ። ደንብ ነው።

"አበበም ሮም አሎምፒክ አሸንፎ እንደመጣ 'በአለቆቼ ትብብርና በንጉሠ ነገሥቴ መልካም ፈቃድ...' ቢል ጃንሆይ አስቁመው ውት 'አንዲያው በአለቆቼ መልካም ትብብር ብለህ ትጠቅሳለህ እንጂ በትፈጠር ስለተቀባህ ነው' ብለው ታል።"

"እውነታቸውን ነው ጃንሆይ! ሲፈጠር ስለተቀባ ነው። ባይቀባማ እንዲህ ዓለም ሁሉ ከልብ የሚወደው ይሆናል?" አለና ቴማ "አበበ ቢቂላ ልጆችን በጣም ይወዳል አይደል?!"

"በደንብ! ታዳጊዎቹ ሁሉ ከእሱ የበለጡ እንዲሆኑ ጃንሜዳ ያሠለጥናቸዋል። ልጆችን ከአንጀቱ ነው የሚወዳቸው። የተነሳበትን አሳምሮ ስለሚያውቅ ልጆችን ከልቡ ያስተምራል። ይህንን ጉበዝ እንደ አበበ ጠንካራ እንዲሆን በትመክረው ነው እኮ ትዝ ብሎኝ ጨዋታችሁ መካከል የገባሁት" አሉ አዛውንቱ።

"ደግ አደረጉ። እኔ ደግሞ ስሞኑን ሲመቸን ከቡር ዘበኛ ካምፕ ወስጄ ከተማሪ ተሰፋዬ ዜራሞ ጋር አበበ ቢቂላን አስተዋውቃቸዋለሁ" ሲላቸው ቴማ በጣም ደስ አለኝ። በዚህ ምክንያት ዘንድሮ ዳመራው ወደ ቀኝ ይሁን ወደ ግራ መውደቁን አላጣራሁም። ከምወደው ታላቅ ስፖርተኛ ሕይወት የተማርኩትን ሰፈር ተመልሼ ለአብሮ አደጌቼ ለማውራት ቸኮልኩ።



## ይዋጣላቸው

*"ሕፃናትን ተዋቸው ወደ እኔ ይመጡ ዘንድ አትከልክሉአቸው መንግሥተ ሰማያት እንደነዚህ ላሉት ናትና"*
*የማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 19:13-14*

መንግሥተ ሰማይን ላስብ የዮሴፍ ቤተክርስቲያን ጀርባን ነው የማስታውሰው። ተፈጥሮ ከነክብሯና ሞገሷ በዚያ የጨቅላ ነት ሕይወት ትታያለች። አረንጓዴው መስክ ዓደይ አበባ የፈ ካበት ነበር። ልዩ ልዩ እፀዋት ያብቡበታል። አጋምና ቀጋ እንደ ልብ ነው። ጉንዳኖች በጥንካሬ ይሠራሉ። የቢራቢሮዎቹ ጎብረ ቀለ ማት ቀልብን ይስባል። ንቦችም በትጋት ሲቀስሙ ይስተዋላሉ።

የሰፈር ልጆች እዚህ ገነት በሆነ ቦታ ላይ በሳምንት አንድ ቀን በመሔድ በገደላ ገደሉ ድብብቆሽ እንጫወታለን። የደፈርን ከወንዙ ዳር በመሰኖ ከሚለማው ካሮት ለመስረቅ እንሄዳለን። በንፁህ ወንዝ እንዋኛለን። የተደፋፈርንም ብዙ ጊዜ በዚህ ገሳጋይ ዝር በማይልበት ስፍራ እንደባደባለን።

ይህን ወንዝ የምንጠራው ፏፏቴ ብለን ነው። ከወንዙ በላስቲክ ከረጢት ዓሣ አጥምጄ ወደ ቤቴ በመውሰድ ለዕለታት በሴንኪሉ ውስጥ አኖርኩት። ለዓሣው የቧንቧ ውሃ እንደማይስማ ማው ጓደኞቼ ስለነገሩኝ ያለምንም መታከት በየሦስት ቀኑ ከወ ንዝ ውሃ፣ አልጌ እና ልዩ ልዩ እፀዋት በማምጣት መግ ቤዋለሁ።

በዚህ የምርምር ሀሁ ላይ ቤተሰቦቼ ጥሩ ተባባሪዎች ነበሩ። ጓደኞቼም ውሃ ከወንዝ በላስቲክ ቀድቶ በማምጣቱ አግ ዘውኛል። በየዕለቱ እንቅስቃሴውን በመከታተል እየተመካከርን የሴንኪሉው ዓለም እንዲስማማው ተጣጣርን። በአንድ አሳዛኝ ቀን ችግር ተፈጠረ። ቤተሰቦቼ ጠበል ጠዲቅ ኖሮባቸው ጎረቤቴን ይጠራሉ። ዳቦውም፣ ቆሎውም፣ ጠላውም ቀርቦ እየተጨዋወቱ ሲዝናኑ የማስረሻ እናት የሚጠጡበትን ብርጭቆ ለቅለቅ አድ ርገው አጠገባቸው በሚገኝ ሴንክሉ ላይ ልቅላቂውን አፈሰሱት። እማዬ "የማስረሻ እናት፣ አስገደሉን፣ እዚህ ውስጥ የፉንጋይ ዓሣ ነበር" ብላ ሳትረጋጋ እኔ ደረስኩ።

ጉዳዩን አጣራሁ። የዓሣውን ሁኔታ ተከታተልኩ። ከትንሽ ቆይታ በኋላ ዓሣው ተንፈራግጦ፣ በውሃው ላይ ተንሳፈፈ። ክፉኛ አለቀስኩኝ። የማስረሻ እናት በድርጊታቸው በጣም ማዘናቸውን አስታውሳለሁ። ዓሣዬም ብዙ ሰዓታት ሳይቆይ ሞተ። ከዚያ በኋላ ከወንዙ ውሰጥ ዓሣ ለማጥመድ በተደጋጋሚ ሞክሬያለሁ ግን አልሰመረልኝም።

የዋና ትምህርቴ ግን በጥሩ ሁኔታ እያደገ መጥቶ ውሃው ውስጥ መንሳፈፍ ቻልኩኝ። ከአብሮ አደጎቼ መካከል አንዳችንም የዋናን ሕግ አናውቅም። አንዱ ደፍሮ ከጀመረ ሌሎቻችን ያንን ደፋር እንደ ማለፊያ መምህር እንከተለዋለን። የሚለንን እያደረግን ከውሃውም እየጠጣን ልምምዳችንን እናጧጡፋለን። የእግራችን እንቅስቃሴ ውጤታማ ሲሆን፤ እጃችንን አከለን ጥልቀት አልባው አካባቢ መቅዘፍ እንጀምራለን። ሲደክመን ስንቆዝም ውሃው ወገባችን አካባቢ ቢደርስ ነው።

እግሮቻችን ከእጆቻችን ተዋህደው ዋናውን በቅጡ ያወቅን ሲመስለን ችሎታ አላቸው ብለን የምናምናቸውን ጓደኞቻችንን ጠርተን እንዲያዩንም እንዲያደንቁንም በማሰብ ከወንዙ ማዶ ለመሻገር እንዋኛለን። አንዳንዶቻችን ይህ የአካልም የአእምሮም ሥራ የሆነ ጥበብ ቀልጥፎ ሲገባን፣ ፈራ ተባ የሚሉት ዳር ላይ በማንበጫረቅ ብቻ በርካታ ጊዜያት ይፈጅባቸዋል።

ውሃን የሚፈሩ ልጆች ነበሩ። እነዚህኞቹ ከዳር ቆመው የሚዋኘው ልጅ ምን ማድረግ እንዳለበት አመራር ይሰጣሉ። "አዎን እግርህን! እንዲህ..." ይወራጫሉ። "እጅህን ደግሞ..." ይሉና አየሩን ይቀዝፉታል። አንዱ ተንኮለኛና ጉልበተኛ "ግባና አሳየው!" ብሎ ሲገፈትራቸው 'ከበሮ በለው እጅ ያምር ሲይዙት ያደናግር' እንደሚሉት ይሆናል ድርጊታቸው።

በዚህ ጊዜ ችሎታው ያላቸው ልጆች ዘለው በመግባት ያወ ጧቸዋል። ይህ በድንገት ተገፍትሮ ለአደጋ የተጋለጠው ልጅ ጉልበት ካለው ከፍተኛ ፀብ ይፈጠራል። ገፍታሪውና ተገፍታሪው የሚደፋፈሩ ልጆች ከሆኑ መደባደባቸው የማይቀር ነበር።

በአንድ ልዩ ቀን ውሮ የምታምር የልጅን ልብ የምታማ ልል ሱፍ ኮትና ቦላሌ ሱሪ ለብሶ ወደ ፏፏቴ አብረን ሔድን። ሰፈር ውስጥ ይህንን ውብ አለባበሱን አድንቀንለታል። ውሮም ሕይወቴን በሙሉ እንዲህ አይነት ሱፍ ልብስ ሲለብስ የኖረ ይመስል አወለቀውና ጥሉልን ራቁቱን ወደ መዋኛው ወንዝ ሄደ። ከአኛ መካከል ቦላሌና ኮት በመልበስ ውሮ የመጀመሪያው ነበር። ለሌሎቻችን ብርቃችን በመሆኑ ሁላችንም ራቁታችንን ቆመን ወረፋው ደርሶን እስከምንለካው ተጣድፈናል።

መጀመሪያ ቀጪሳው ኮሚኩ ለበሰውና ወደ እኛ እያስተዋለ "ያምርብኛል?" ሲል ጠየቀን እንደ ትልቅ ወጣት እያቁጨ።

"በደንብ!" አልነው እንዲያወልቅ እያጣደፍነው።

"ከኋላዬስ" ይላል ይዘርና።

"አሪፍ ነው።"

"ቁጭ ብዬስ?"

"ደስ ትላለህ!"

"ወይኔ የኔ ብትሆን?!"



"በናትህ አውልቅ። ምን ያደርግልሃል? አንተ አትማር።"

"እረ! ባልማርስ ካምቦሎጆ ስሄድ አድርጌው አልሄድም? 'ሙቪ' ስገባ አልዘንጥበትም" አለና እዚያው በዚያው 'አክተር' መሆን አማረው። በሃሳቡ የፈጠረውን ሽጉጥ ከጎኑ ላይ ላጥ አድርጎ ደገኛና በእኛ አቅጣጫ ተኮሰ። ኃይሉ ዶሮ ለማስወለቅ እየታገለ ነው። በዚሁ መሐል ውሮ እያለቀሰ ሲመጣ አየውና። "ምን ሆንክ?" አለው ኮቱን እየለበሰ።

"እናንተ እዚህ ልብሴን ስትለካኩ እኔን ደራሽ ውሃ ወስዶኝ ነበር!" አለን ውሮ ያበጠ ግንባሩን እያሻሸ።

ወደ ወንዙ አየን። አፈሩን፣ ግንዱን፣ ቋጥኙን እያላጋ በፍጥነት ይወርዳል። ዓይናችን በድንጋጤ ፈጠ ቀረ። ከመካከላችን ወደ ማዶ ካሮት ለመስረቅ የተሻገረ ልጅ አሁን አለመኖሩን ታላላቆቻችን ዶጆ ገማጣውና ቦቸራ ተሰማ አስተዋሉ።

በመካከላችን ተረፈ ገልጆ የለም፣ ተደናገጥን። በካሮት ሌብነት ሁላችንም የተለያዩ ገጠመኞች አሉን። ዶጆ ገማጣው አንዴ በገበሬዎቹ ተይዞ መፈጠሩን እስከሚጠላ ተወግሯል። ራሱ በቀጠፈው ሳማ ለብልበው ለቀውታል። እኔም የሩንታዬን ቀምሻለሁ።

ካሮት መስረቅ ስንጀምር በደረታችን እየተሳብን ካሮቶቹ መደብ አካባቢ እንደርሳለን። በእጃችን መሬቱን ጫር ጫር ስናደርግ ያ ቁልቁል እንዲያድግ የተፈጠረ ተክል ብቅ ይላል። አፈሩን ጠረግ ጠረግ አድርገን በፍጥነት መግመጥ እንጀምራለን። አንገትን እያሰገጉ አካባቢውን መቃኘት የግድ ነው። ድንገት አንዱ ገበሬ አፋፍ ላይ ቆሞ ሊያየን ይችላል። ይህኔ እግሬ አውጭኝ እንላለን። ገበሬውም በመጮህ እማዶ ላለ ጓደኛው ማሳው ውስጥ "አይጠ ሞገጥ ገብቷል!" ሲል ያስጠነቅቃል።

የምንገኝበትን መደብ ይጠቁመዋል። ቆመጡን ይዞ የረገጠበትን ሳያውቅ ይንደረደራል። አንዳችን ሌላችንን መጠበቅ እንተውና በተለያዩ አቅጣጫዎች እንሮጣለን።

በዚህ ጊዜ ነበር እኔ ወጥመድ ውስጥ የገባሁት። አንደኛውን አቀበት ሮጬ ጨርሼ አመለጥኩ ስል፣ ከማዶ ያለው ለወዲህኛው ዘብ ይነግረዋል። ተመልሼ በሌላ አቅጣጫ ፈትለክ ብዬ አመለጥኩ ስል፣ በሌላ አቅጣጫ ያየኝ ላላየኝ ይጠቁማል። መግቢያ ጠፋኝ፣ ጉልበቴ ከዳኝ። ልቤ ልትፈነዳ ደረሰች። አንድ ጥሻ አገኘሁና ተወሸቅኩ። በደረቴ ተዘርሬ ልቤ ብትንፈራፈርም ትንፋሼን ዋጥ ለማድረግ ጣርኩ። ዓይኔን ገርበብ አድርጌአለሁ። ላቤ ይንቆረቆራል። በዚህ መሐል ጥሻው ተንኮሻኮሸ። ዓይኔን ስገልጥ አፍንጫዬ ስር ትልቅ የወታደር ጫማ ታየኝ። ቀስ ብዬ ሽቅብ ማየት ጀመርኩኝ። ረጅም ቅልጥም፣ ቁምጣ ሱሪ፣ ቀበቶ፣ ያደፈ ሹራብ። የተኮሳተረ ፊት ግንባሩን ቋጥሮ ቁልቁል ያስተውለኛል። በግራ እጁ ቆመጥ ይዟል።

"ተነስ!" ሲለኝ እንደኳስ ነጥሬ ተነሳሁ። ቁመቴ ሽንጡ አካባቢ አይደርስም። ማጅራቴን ጨምዶ እንዳንጠለጠለኝ ወንዝ ዳር ደረስን። የካሮት ኮረብታ መካከል ወረወረኝና "በል እያ ጠብክ አሱ ቅርጫት ውስጥ ጣል!"

ደስ ብሎኝ ሥራውን ጀመርኩ። ጀንበር እስክትጠልቅ የካሮት ተራራው እስኪጋመሰ የተሰጠኝን የሥራ ቅጣት በቅል ጥፍና አከናወንኩ። ከትንሽ ቆይታ በኋላ ሳላስፈቅድ ትንንሾቹን ካሮቶች መግመጥ ጀመርኩ። የቁቆጣኝ አልነበረም። ጀንበር ስት ጠልቅ ዳግም ዝር ብል እንደሚገድሉኝ አስፈራርተው፣ ኬሴን በካሮት ሞልተው፣ ወንዙን አሻግረው መንገድ መርተው ሸኙኝ።

ይሀንን ውሎዬን ትናንት ማታ ለሰፈር ልጆች ሳወራ ተረፈ ገልጆ እየጎመጀ ነበር ያደመጠኝ። አሁን ደራሽ ውሃ ስላቆራረጠን ስጋቱ የጋራችን ሆነ። "ገልጆ!" እያልን መጣራት ጀመረን። ከወዲህ ያለው ጥሻው ተንኮሻሸ። ከጥሻው ውስጥ ገልጆ ወጣቱን እያጠባበቀ ብቅ አለ።

የተቀረነው ልብሳችንን ከየጣልንበት አንስተን ለበስን። ውሮ በመትረፉ ተደስተን ጨዋታውን አቋርጠን ወደ ሰፈራችን ለመመለስ ጉዞ ስንጀምር "ቆይ!" አለ ቦቸራ ተስማ።

ቆምን።

"ከእናንተ መካከል በጣም የተደፋፈራችሁ ልጆች ስላላችሁ ይዋጣላችሁ!"

"እሺ!" አለች መኩዬ ቀጫጭው።

ቀጢሳው ግልቀስ ጀመረ። "እኔ መደባደብ አልፈልግም። ማንም ሰበብ እንዳይሆንብኝ ነው የምፈልገው።"

"አንተና መኩዬ በጣም ተደፋፍራችኋል። ይዋጣላቸሁ" አለ ቦቸራ።

ቀጢሳው በረጃጅም ቅልጥሞቹ እንደ ድመት እመር ብሎ ዘልሎ መኩዬን እንዳትነቃነቅ እጆቿን ከወገቧ ጋር ጥፍር አድርጎ ያዛት። መኩዬ ልቧ የነብር ሆነ እንጂ አቅሟ የጥንቸል በመሆኑ ቀጢሳው አሳላውስ አላት። እንቅ አድርጎ ይዟት ይወተውታል። "እኔ ገመምተኛ ነኝ! በሽተኛ ስለሆንኩ ሰበብ እሆንብሻለሁ!"

"ምንም አላመመህም። ትናንትም ከትናንት ወዲያም ስት ዞር ነበር። አሁን ተደባደቡ ሲባል ፈርተህ ነው። ልቀቂኝ አፍ ንጫህን ነው የምስብረው" ትመልሳለች መኩዬ።

"ብታርፊ ይሻልሻል አንቺ ቀጫጭ! እንደ ትኋን ጭፍልቅ፣ እንደ ቅማል በጥፍርና በጥፍሬ መሐል አርጌ ቋ! አረግሽ ነበር፣ ግን እናትሽን እፈራቸዋለሁ።"

"እናቴ ምንም አትልህም! ይዋጣልን!" እያለች ለማምለጥ ትታገላለች። ግን የቀጢሳውን ከእግር ብረት በላይ የጠበቀን አያ ያዝ መበጠስ አልቻለችም። እኛ ከበን ቆመን በሳቅ እንንፈራ ፈራለን።



ቦቸራ እየሳቀ "ልቀቀውና በሕጉ መሠረት መሬት ተሰም ሮሳችሁ ተደባደቡ።"

ቀጢሳው በዚህ ጊዜ እንደታነቀ ሁሉ መኩዬን አጥብቆ ይዞ "በሕግ አምላክ! ወድቆ በተነሳው ባንዲራ!" አሰና እንደ ትልቅ ሰው ተማፀነ። ይህ ያልሰመድነው አለማመኑ የባሰውን አሳቀን። መኩዬም ሳቀች። ቀጢሳውም በአንድ እጁ አንገቷን አቅፎ ይዞ በሌላኛው ኮረኮራት፤ መኩዬ ቀጫጭዋ በኃይል ሳቀች።

"አንቺ ቀጫጭ! ሰበብ ትሆኝብኛለሽ ብዬ ነው የማርኩሽ። ብታርፊ ይሻላል?!" እያለ ቀጢሳው ይዝትባታል።

ጥሉ ወደ ቀልድ ተቀየረና ፀቡ ተረሳ። ቀጢሳው ፈሪነቱና ኮሚክ መሆኑ በጀው እንጂ ከመኩዬ ቀጫጭው ጋር የጀመሩት ፀብ በቀላሉ አይበርድም ነበር።

መኩዬን በመከባበር ስሜት ችላ ብዬአት ፈሪውን ቀጢሳውን አበሽቀው ጀመር። ይኼኔ ቀጢሳው ወደ ቦቸራ ቀረበና አንድ ነገር በጆሮው ነገረው። ቦቸራም "አ! ልክ ነህ ረስቼው ነው። ጃምቦና ፋንጌ ተደፋፍረዋል ይዋጣላቸው።"

እንዳለውም እኔና ጃምቦ በጣም ተደፋፍረናል። ሰኔ 30 እንገናኝ ተባብለን ተዛዝተናል። አጋጣሚው ፈቅዶ ትምህርት ቤት ከመዘጋቱ በፊት ይኸውና ፏፏቴ ተገናኘን። ቦቸራ የምን ደባደብበትን መስክ አዘጋጀልን። መሬቱ ላይ በቾክ አስምሮ የሁ ለታችንን መሬት ክልል ከፈለልን። ቀድሞ የደፈረ የቾኳን መስመር አልፎ የፀበኛውን መሬት ከረገጠ፤ መሬቱ የተረገጠበት ፍል ሚያውን መጀመር አለበት። እኔ በጣም ስለፈራሁ "እሱ እኮ ቁርሱን በልቷል" ስል መከላከያዬን ተናገርኩ፤ ቀጢሳው ላይ እያፈጠጥኩ።

"እናቴ ትሙት! እማምላክን! ብትፈልጉ ሆዴን ንኩት ምንም አልበላሁም!" አለና ጃምቦ ለመደባደብ ከልቡ ቆርጦ ጡንቻውን ማፍታታት ጀመረ። ሆዱን ገልጾ ለሚያደባድቡን ልጆች አሳየ።

ቀጢሳው የጃምቦን ሆድ ደባብሶ "ምንም አልበላም። ሆዱ ባዶ ነው" አለና "እስኪ አፍህን ክፈት" አለው። ጃምቦ ያለውን አደረገ። ቀጢሳው አፉ ውስጥ አስተዋለና "ማርያምን! ጥርሱ ላይ ምንም ፍራፍሪ የለም!" አለ።

የእኔ አባት ብደበደብም፣ ብደበድብም ይቆጣኛል፤ ይገር ፈኛል። በጓደኞቼ አካባቢ ፈርቼ ካፈገፈኩ "ፈሪ ፍርፋሪ! ምድጃ ቆፋሪ! ምድጃ ሲቆፍር አነቀው ነብር!" እያሉ ስለሚያበሽቁኝ በጣም ተጨነኩና "እሱኮ ጫማ አድርጓል በርግጫ ቢመታኝ እጎዳለሁ!"

"ፈርቶኝ ነው!" በረባሶዬን እንደሆነ አወልቀዋለሁ" አለና በረባሶውን አሽቀንጥሮ በባዶ እግሩ መሬት ላይ ዱብ ዱብ አለ።

"እ? የማላውቅህ መሰለህ? አንተ እኔን በጣም የደፈርከኝ እናትህ ስለማይቆጡህ ነው!!"

"ለምን አትቆጣኝም? ትቆጣኛለች። አንተ ግን ፈርተኸኝ ነው። ከዛሬ ጀምሮ ትገብራለህ" ሲለኝ ተናድጄ በጣም ጮኽ ኩኝ። እንደመሰለኝ አጪጪዜ የፍርሃት ነበር።

ጓደኞቼ ግን "አ! ፉንጋ ሠይጣኑ ተነሳበት! ዞር በሉ የጃምበ ደም እንዳይፈናጠርብን!" አሉና አሟሟቁኝ። ለካ አጪ ጪዜ አንደ ተጨነቀ ሕፃን ሷይሆን ለምዶብኝ እንደ ዋንጣዩ ነበር። መውጫ የለኝም። የመጨረሻ መከላከያዬን ተከሰኩኝ። "አንተ! ጉድህን እንዳላወጣብህ!"

"ምን ጉድ አለብኝ? ምንም ጉድ የለብኝም። የእናቴን ጡት መጥባት እንደሆን ድሮ ገና ነው ያቆምኩት" አለና ምስ ጢሩን ይፋ አድርጎ ለመደባደብ ቆርጠ መነሳቱን አረዳኝ።

ስደባደብ ያካበትኩት ልምድ ነበረኝ። ይኸውም አስቀድሜ እማታለሁ። ምቴ ከረር ያለ ከሆነና ብልት ቦታ ላይ ካረፈ ፀበ ኛዬ ይወድቃል። ባልተጻፈው ሕጋችን የወደቀን ልጅ መምታት ፈሪ ስለሚያሰኝ መንካት ክልክል ነው። የወደቀውም ልጅ ተሸና ፈነቱን ስለሚቀበል ድጋሚ መደፋፈሩ ይቀራል። ገላጋይ ባለበት ደፋር ለመምሰል መጣጣሩ ያዋጣል። እኔም አሁን ዕድሌን ለመ ሞከር ቆረጥኩኝ።

ጃምበ መሬቴን ለመርገጥ መስመር አልፎ እግሩን ሲቃጣ እንጣጥ አልኩና በቦክስ አገጩን አልኩት። እሱም ቦክሷን ጠግና ትከሻዬን ይዞ ቴስታ ሰነዘረ። ሳንነብስ ጭንቅላቶቻችን ተላተሙ። የኮርማ በጉች ልትሚያ ድምፅ ተሰማ ዞረብኝ። ጓደኞ ቻችን በቡድን ተለያይተው ለሚያግዙት ልጅ ክፍት ቦታ ይጠቁ ማሉ። "ፉንጌ፣ ሆድ ሆዱን በለው!" መክዬ ቀጫጫ ነች።

"በቦክስ! በቦክስ!" አበረ ሻቃ።

"ዳቦ ቤቱን!" ፑሉቶ ነው። ለማንም ሳያግዝ ክፍት ቦታ ሆድ አካባቢ መጠቆሙ ነበር።

ተፋላሚዎቹ ጉልበታችን ተመጣጣኝ ስለነበር መማታት ሳይሆን ተፈታተግን።

"ምንድነው? ለምን ሲጣሉ ዝም ብላችሁ ታያላችሁ! ባለ ጌዎች! ልቀቅ!" የአልፎ ሂያጅ ካልቾ ቂጤ ላይ አረፈ።

ጃምቦንም በኩርኩም ቆጥት፣ ተላቀቅን። ሰውዬው ቦቸራን በእርግጫ ሊመቱት ሰነዘሩ። ተፈናጠረና አመለጠ። እኔና ጃምቦም ተለያይተን ማዶ ለማዶ ቆመን ቁና ቁና እንተ ነፍሳለን።

ሰውዬው "ኑ! ታረቁ!" አሉን።

ሁለታችንም ተግደረደርን።

"ማነህ? ና! ልምጭ አምጣልኝ። ቅዱስ ዮሴፍ አይለመነኝ ሁለታችሁንም ልባችሁ እስኪጠፋ ነው እምገርፋችሁ። ታረቁ ብያለሁ ታረቁ! አታመልጡኝም!" አፈጠጡብን።

አንዳንድ እርምጃ ተጠጋጋን።



"ተጨባበጡ!" አሉ ሰውዬው ጮክ ብለው።

ነቢጥ ጨፈቃ መቁረጥ ጀምሯል። እኛ ጀርባ ለጀርባ ተሰጣጥተን ተጠጋጋን። "ተጨባበጡ ብያችኋለሁ። አትሳሳሙም ማለት ነው?!"

ጃምበ ጀርባውን እንዳዞረ እጁን ዘረጋልኝ። ነቢጥ ጨፈ ቃውን አምጥቶ ለሰውዬው ሰጣቸው። ቅጠሎቹን መልምለው ልምጩን እያስተካከሉ "ፊት ለፊት እየተያያችሁ ተጨባበጡ" አሉ ጨፈቃውን እየቃጡብን። ዞሬ ፊት ለፊት እያየሁት ጨበ ጥኩት። እርሱም ጥብቅ አድርጎ በፍቅር እጁን ያዘው።

"ተሳሳሙ" አሉ ሰውዬው ጨፈቃውን እየጣሉ የሁለታ ችንንም ማጅራት ይዘው። ሁለታችንም እየተሸኮረመምን ሳቅን። በሰውዬው እጆች አቀራራቢነት ጉንጩን ሳምኩት። እሱም ንፍ ጡን ሽቅብ ሳበና ጉንጩን ሳመኝ።

ሰውዬው "ጎሽ! አትጣሉ። ጠብ ምን ይጠቅማል? እንዲህ መፋቀር እያለ! የምን ፀብ ነው? በሉ ተጫወቱ። እናንተስ ከሚ ጣሉ ለምን አታስታርቋቸውም?" አሉና ትዕይንቱን በዙሪያችን ቆመው የሚመለከቱትን ሕፃናት ገስፀው ወደ ቦቸራ ዞሩና "እንት መድረሻ ቢስ ምጥማጥ! ነብር አየኝ በል! አንተ ነህ እነዚህን ነብስ ያላወቁ ልጆች እምታደባድብ?! ብታርፍ ይሻልሃል!" ብለ ውት ሰውዬው እንድንጫወት አዘው፣ መጥረቢያቸውን አንስተው ወደ ደኑ ሄዱ።

ክርስቶስ በመንፈስ ሁሌም አብሮን በመሆኑ፣ አምረን ልንፋጅ ሰንል በአካል እንዲህ ሐዋርያውን ልኮ መንግሥተ ሰማ ያትን እንድንወረስ መልካሙን መንገድ ይመራን ነበር።

## ሽቀላ

*'የትም ፍጪው ዱቄቱን አምጪው"*
*የአማርኛ ምሣሌ*

በዕንቁጣጣሽ አበባ ሰጥተን፣ ሆያሆዬ ጨፍረን በምናገኘው ፍራንክ ሲኒማ መግባቱ በቂ አልሆን አለ። ስለዚህም እኔና ጓደኞቼ የተለያዩ የሥራ አይነቶች መፍጠር ጀመርን። ቂጠማ አሞዶ ለሴተኛ አዳሪዎች መሸጥ፣ ካምቦሎጆ አካባቢ መኪና መጠበቅ፣ ጋዜጣና የለስላሳ ጠርሙስ ከኪስ ተመልካቾች እግር ስር መንትፎ ለገበያ ማቅረብ፣ በቆሻሻ መጣያው አመድ ውስጥ

ሳይነድ የቀረ ከሰል፣ እና ሌሎች ጠቃሚ ቁሳቁስ መለቃቀምና ለሸማች ማቅረብ ጀመርን።

ቀጢሳውና ሴምላል ቋሚ 'ፈዳሚዎች' ነበሩ፣ ፈዳሚ ማለት በየሰፈሩ እየተዘዋወሩ ከአመድ ወስጥ ሳይነድ የቀረ ከሰል ይለቅ ማሉ። ጓሮ የተደፋ አመድ፣ የቆሻሻ መድፊያ ገንዳዎች የማዕድኑ ምንጮች ናቸው። በአንድ እጃቸው የላስቲክ ከረጢት በሌላኛው መቆስቆሻ ቀጭን ብረት ይይዙና ቆሻሻውን፣ አመዱን እያገለባ በጡ ከሰሉን ይፈልጋሉ። "ቢያንስ በቀን አንድ አንድ የላስቲክ ከረጢት ሙሉ ስለሚለቅሙ የሆዳቸውን ጥያቄ በየዕለቱ መልሰው የሲኒማ መግቢያቸውን ኮርተው ይችላሉ።

አንድ ሰሞን ያገኙት ሳይታወቅ ቀጢሳውና ሴምላል ሞኛ ሆኑ። የሲኒማም አይቸግራቸው፣ ፓስቴም እንደልባቸው ይበላሉ። የገንዘብ ምንጫቸው ግን በምስጢር የተያዘ ነው። ድሮ የምርቃት ከረሜላ ቆርጭሞ ለማካፈል የሚሰስተው ቀጢሳው ዛሬ ዱንቡሉ አውጥቶ ፓስቴ ገዛልኝ። ይህ ቁና ሙሉ ቆሎ ብቻውን ሲከካ አንድ ጭብጥ መስጠት የሚያስጨንቀው ቀጢሳው ምን እን ዲህ ደግ አደረገው? ይህንን ቸርነት ለመኩዬ ቀጫጫ ነገርኪት።

"ትናንትና ጉልት ጨው ሲሸጡ አይቻቸዋለሁ። በርካሽ ስለሚሸጡት ሰዎች ተሻምተው ነው የገዟቸው። ጨውን ከዬት እንደሚያመጡት ብናውቅ እኛም እንደእነሱ ሞኛ እንሆን ነበር" አለችኝ።

በምስጢር እከታተላቸው ጀመር። በኋላ እንደተረዳሁት እኔ ብቻ ሳልሆን የሰፈራችን ልጆች ሁሉ ትኩረታቸውን አሳረ ፉባቸው። ጥርጣሬያችን አድጎ 'የአንድ ሀብታም ጨው ነጋዴ መደብር ሰርስረው ገብተው ይሆን?' አልን። ግን ሌብነት ቢሆን አንዴ ሊሰምር ይችላል። ሁለት - ሦስቴ መሳካቱ ግን የማይ ታሰብ ነው።

ደግሞ ጨውን በምንም ተአምር ወደ መንደራችን ይዘው አይመጡም። መንደርተኛው 'ከየት አመጣችሁ?' ብሎ ቢጠይቅ ምላሽ ስለማይኖራቸው፤ ማንም ሳይደርስባቸው ላምንት ሞላ።

ብንላቸው፣ ብንሠራቸው ትንፍሽ አልል አሉ። ወደ ማስፈራራቱም ብንሄድ ምንም ፍንጭ አላገኘንም። በመጨረሻም መኩዬ ተናደደችና 'ነገ ሌሊት ተነስቼ እዚሀች አደፍጥና ተከትዬ ጉድ ባልሠራቸው ወንድ አይደለሁም" ብላ ዛተች።

ታደርገዋለች። እኔም መሰለሉን ልቤ ቢከጅልም እንቅልፉ እንደሚያሸንፈኝ አውቃለሁ። ቀጢሳውና ሴምላል ሌሊት ተነስተው አገር ሰላም ብለው የላስቲክ ከረጢታቸውን ይዘው ወደ ጨው ማዕድናቸው ጉዞ ጀመሩ። እየተጨዋወቱ ድንገት ገልመጥ ካሉ ቀጫጫዋ አንዴ ስልክ እንጨት ላይ፣ እንዴ ግንብ ላይ ትለ ጠፋለች። እንዲህ እያሉ ብዙ ተጓዙ። አሮጌ አውሮፕላን ማረ ፊያ ደረሱ። አንድ ጥሻ አግኝተው ቀጢሳው ወገቡን ሊያላላ



ቁጭ አለ። ሴምላልም ቁምጣውን አውልቆ ከአጠገቡ ተቀምጦ መጠናቀቅ ጀመረ።

"አንተ፣ የእናትህ ጡት እንዳይበጠስ ወደዚያ ጠጋ ብለህ እራ" አሰው ቀጢሳው።

ሴምላል ራቀና ተቀመጠ።

ይህን ጊዜ መኩዬ አካባቢውን ስትቃኝ አንድ የነጭ ድን ጋይ ከምር ያየች መሰላት። ልብ ስትል ጨው ነው። ቀድማቸው ሄዳ ቁልሉ ላይ ቁጭ አለች። ቢኖይል እጅጨችና «እናንተ ባለ ዶቅዶቁዎች ሞተር አጥፉ!»

ፈዳሚዎቹ በተቀመጡበት ከው አሉ። ቀጢሳው እግተበ። ሴሚላል ከድንጋጤው ብዛት ፈሉን በረጅሙ ለቀቀው። ሴምላል የሚለው ጠፋው። ቀጢሳው ግን በፈጣን ጭንቅላቱ አብሰለሰለና መኩዬ መሆኗን ሲያውቅ ድርድር ጀመረ። "ከአሁን በኋላ መኩዬ አንቺም ሽርካችን ነሽ። የምንሸቅለውን ፍራንከ ሁሉ እኩል እንካ ፈላለን። በቃ ማርያምን ከዛሬ ጀምሮ ሽርካችን ሆነሻል" አለና ትንሹን ጣቱን አቆላሞ እንድትሻረከው እጁን ዘረጋላት።

መኩዬ ቂመኛዋ "እምቢ!"

"ለምን?"

"በቀደም ለነፉንጋይ ፓስቴ ስትገዛ ለእኔ እምቢ አላል ከኝም? ለሙቪ ዲናሬ ጎሎኝ ሙላልኝ? ስልህ እኝ! በል አላ ልከኝም...?"

"አንቺ ደግሞ! ቂል አትሁኝ! ያ እኮ አልፏል። ከአሁን በኋላ ሽርክ እንሁን።"

"አልፈልግም። አሁን ሰፈር ሄጀ ፉንጋይን፣ ዶሮን፣ ውሮን፣ ጎቢጥን፣ ባረቾን፣... ጠርቼ ዛሬውኑ ጨውን አግዘን እን ጨርሰዋለን።"

"እንደዚያ ካደረግሽ በጣም ሞኝ ነሽ ማለት ነው። ሴምላል፣ በስሙኒ ፓስቴ ግዛና ና። እኔና እሷ ከረጢታችንን ጨው እየሞላን እንጠብቅሃለን" አለ ቀጢሳው። የፓስቴ ስም ሲጠራ ቀጫጫው ድል ተመታችና ምስጢረኛቸው ሆነች። የድሮ ሽርክቿን ሁሉ "ፕ!" አለችን።

ከላምንታት በኋላ ያ የማዕድን ምንጭ የሆነው ጨው አለ ቀና ምስጢሩን ይፋ አደረገችው። ለካ ነጋዴዎች ከጠቅላይ ግዛት ገዝተው የሰበሰቡዋቸውን ቆዳዎች ሳይበሰብስ እንዲቆይ በማጀያነት ተጠቅመው የጣሉት ጨው ነበር።

አበረ ሻቃና፣ ተስፋዬ ገበሉ የተዋጣላቸው መኪና ጠባ ቂዎች ናቸው። ካምቦሎጆ ትሪቡን አካባቢ ነው የሚጠብቁት። በዚያን ወቅት የታወቁ የእግር ኳስ ክለቦች ጨዋታ ካለባቸው፣ አለበለዚያም ዓለም አቀፍ ግጥሚያ በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታ ዲየም ከተካሄደ፣ ሻቃም ሆነ ገበሉ ኪሳቸው የፍራንክ ከረጢት ሆኖ ነው ወደቤታቸው የሚገቡት። ከሲኒማ አልፎ የትምህርት

ቤት ልብሳቸውን እስክ መሸመት ይደርሳሉ። ሻቃ 12ኛ ክፍል ትምህርቱን እስካጠናቀቀበት ጊዜ ድረስ ራሱን በራሱ እየረዳ ነው ያደገው።

ይህም ሥራ የራሱ የሆነ በርካታ ገጠመኝና ታሪክ አለው። አንዳንድ ባለመኪኖች በጣጮ ቆንቋና ስለሆኑ መኪናቸውን ቀኑን ሙሉ አስጠብቀው 'ዝርዝር የለኝም' ወይም 'ማን ጠብቁ አላችሁ?' ብለው ገስፀው ያባርራሉ። እንዲህ አይነቶቹ በሳምንቱ ተገቢውን ቅጣት ያገኛሉ። ትኩስ አር ይፈለግና በስሱ የመኪናቸው በር እጅታ ላይ ይቀባላቸዋል። ባለቤቶቹ ተመልሰው የመኪናውን በር ሲበረግዱ ያንን አይነምድር ይጨብጡታል። እኛ በቅርብ ተደብቀን በአኳኋናቸው እንስቃለን።

ፋራ የሆነው ባለመኪና ጦርነት ከገጠመን በሚቀጥለው ቀን ጉማውን እናስተነፍላለን። ጦርነቱን በማግባባት ካልፈታ የዝናብ መጥረጊያውን... ይመነተፋል።

አንድ ሰውዬ ነበር፤ ቀይ ቶዮታ መኪና አለችው። እኛን ያስጠብቀንና ሁልጊዜ ጥላ ፎቅ ይገባል። ማምሻውን ሲመለስ የሚሰጠን 10 ሣንቲም ነበር። ዝርዝር ፍራንክ ሲያጣ ድፍን ብር ይሰጠንና መልስ ይጠይቃል።አንድ ቀን ገበሉን "90 ሣንቲም መልስ አምጣ?" ብሎ ብር ይሰጠዋል።

"የያዝኩት 80 ሣንቲም ነው።"

ስማኒያ ሣንቲሙን መልስ ተቀብሎ ብሩን ለሁለት ቀደ ደው "በ10 ሣንቲሙ ፕላስተር አስለጥፍበት፤ ወይም ባንክ ሂድና አዲስ ብር ይሰጡሃል።"

ተነሳንበት! ቅጣቱን ለመጀመር የእሱን መኪና መጠበቅ አቆምን። ደስ ያለው ቦታ ገሽሯት ሲሄድ የዝናብ መጥረጊያውን፤ በመቀጠል የቤንዚን መክደኛውን ተመነተፉ። ቤንዚኑንም ሃራምባ ለሚሰቡ ልጆች ብፌ አደረግንለት። በዚህ አምርሮ በፖሊስ አስ ይዞ በልምጭ አስገረፈን። እኛም ለምናውቃቸው መስታወት መን ታፊዎች እሳልፈን ሰጠነው። በዚህም ጦርነት ድል ሲያደርገን ስላልቻለ ካምቦሎጆን እርም ብሎ ተወ።

አራዳ የሆነ ባለመኪና ግን ራሱን ያርምና ሽርክ ያደ ርገናል። ከእንዲህ አይነቶቹ ጋር ከመቀራረባችን የተነሳ በሰኔ ወር እካባቢ ሰርቲፊኬታችንን ጠይቀውን የምናሳያቸውና የሚሸል ሙንም ነበሩ።

መኪኖቹ 50 ይሁኑ 100 ከደንበኞቻቸው ከተረከቡ በኋላ ባለንብረቶቹ ካምቦሎጆ እስከሚገቡ ይጠብቃሉ። አሪፍ ጨዋታ ከሆነ ጠባቂዎቹ ገንዘብ ካላቸው *ከማን አንሼ ወይም *ሚስማር

---

ካምቦሎጆ፡ በተለምዶ አብያተም ከጥላ ፎቅ ፊት ለፊት ካታንጋ ሲባል፣ ከማን አንሼ ግራና ቀኝ ያለው መቀመጫ ነው፤ ምስማር ተራ በኪስ ሚዳው በሰሜንና በደቡብ በኩል ያለው ቦታ ነው።



ተራ አንድ ብር' ከፍለው ይገባሉ። ገንዘብ ከሌላቸው እንደ ጠጣ በካምቦሎጆው ምሰሶ ሽቅብ ወጥተው እጃቸውን ለተመልካች ብቅ ሲያደርጉ አንዱ ጎትቶ ያስገባቸዋል። መኪናዎቹን ከፍለው የመግ ባት አቅም ለሌላቸው ልጆች አደራ ይሰጣሉ።

ጨዋታው ሲጠናቀቅ 10 እና 15 ደቂቃ ሲቀረው ወደ ሥራቸው ተመልሰው የመኪናዎቹን ደህንነት እደራ ከሰጧቸው ልጆች በማረጋገጥ የደንበኞቻቸውን መምጣት ይጠባበቃሉ። በተ ለያዩ ቦታዎች ዘብ ካቆሟቸው ልጆች አንዱ "ሻቃ!" ብለው ሲጠሩት፤ ቱር ብሎ ይሄድና የሰጡትን ይቀበላል። "ገበሉ!" ብለው ሲጣሩ እሱም ፈተለክ ብሎ ይቀበላል። አበረ ሻቃና ተስፋዬ ገበሉ ለቀጠሯቸው ልጆች ወሮታቸውን ፓስቴ አልያም ሣንቲም ይከፍሏቸዋል።

እኔ የመኪናዎችን ስም መለየት አልችልም። ከጓደኞቼ እየጠየቅኩ ሁሌም አይነትና ስማቸውን ለማወቅ እጥራለሁ። "ገበሉ ይህቺ ማን ትባላለች?" እለዋለሁ፤ እንዲን መኪና እያ መለከትኩ።

"ቶዮታ ኮሎራ!" ይላል፤ በኩራት።

"ይህቺስ?"

"ታኖስ።"

"ያቺኛዋስ?"

"ሜርቼዲስ ቤንዝ..."

የመኪናዎቹ ታርጋ ቁጥር የተገዛበት ዋጋ ይመስለኝ ነበር። በዚያን ጊዜ አንዳችንም እውቀቱ ስላልነበረን ይህ እምነት ስረ ጂም ጊዜ እብሮኝ ኖሯል። ስለመኪና ላስብ የሚገርመኝ ትንንሽ መኪናዎች ትልልቆቹን ይቀድሟቸዋል። ሁሉንም ደግሞ ዶቅዶቂ በፍጥነትዋ ታስከነዳቸዋለች።

ገበሉ ሚጢጢ የእንግሲዘኛ ቋንቋ ችሎታ ነበረው። "ኖ ፋዘር፤ ኖ ማዘር!" እያለ ከፈረንጅ ጋር ሲያወራ ሰምቼዋለሁ። ከእውቀቱ እንዲያጋራኝ ጠይቄው ደስ ብሎት "ከወንድ ፈረንጅ ጋር ስታወራ 'ሰር' ነው የምትለው፤ ከሴት ፈረንጅ ጋር ካወራህ 'ማዳም' ወይም 'ሚስ' ትላለህ" ብሎ አስረድቶኛል።

የለገሃር ልጆች ካካምቦሎጆ ትኬት ገዝተው ስገቡያ በትርፍ ያቀርባሉ። የትኬቱ ዋጋ መርከስና መወደድ እንደ ጨዋታው እር ፍና ይወሰናል። ቀዝቀዝ ያለ ጨዋታ ያለ ቀን እምስት፤ አሥር፤ ሃያ አምስት ሣንቲምም ሲያተርፉ፤ በጣም አሪፍ ጨዋታ ያለ ዕለት የአንድ ብር ትኬት እስከ ሁለት ብር የሚ ሸጥበት ጊዜ አለ። ትኬት ገዝተው ስገቡያ የሚያቀርቡት ቦዲ ቢውልደሩ ቸርነት እና ወንድምአገኝ መርፌ ናቸው። ሽያጩ በቅልጥፍና ካልተካሄደ ለኪሳራ ስለሚዳርግ፤ እነዚህ ትኬት ነጋዴዎች የቸርቻሮ ሥራ የሚያከናውኑላቸው ሌሎች ትንንሽ ልጆችን ይቀጥራሉ። መነጠቅ ወይም መሠረቅ ቢኖር ተቀጣሪዎቹ ባለዕዳ ናቸው።

አንዴ የፍልውሃው ልጅ ሐሙራቢ አከፋፍሎ ለመሸጥ ከቸርነት ጢቦ ላይ አምስት ትኬት ተረከበ። ጨዋታው በጣም አሪፍ ስለነበር ትኬቱ በፍጥነት አለቀ። ሐሙራቢ አሥር ብሩን ይዞ ተሰወረ። ቸርነትም "እናቱ ሆድ ቢገባ እያመልጠኝም" እያለ አደባ። ዕለታት አለፉ። ሐሙራቢ ካምቦሎጆ መምጣቱን ተወው። ቸርነት ፍልውሃ እያዬደ ቢያደባም ሊይዘው አልቻለም።

ያን ጊዜ ሁላችንን ያማልለን የነበረው በብላሽ የሚታየው የጠር ኃይሎች ቀን ደረሰ። ሐሙራቢ ተደብቆ ካምቦሎጆ መጣ። ልክ አሁን ትንሽዋ ካምቦሎጆ የተሠራችበት ሜዳጋ ሲደርስ ቸርነት ሊይዘው ተወረወረ። ሐሙራቢ በጊዜ ስላየው ቀኝ ኋላ ዙሮ ወደ ሰፈሩ ሩጫ ጀመረ።

ኮቱም ቢል ቢል እያለች እንደሱፐር ማን ክንፍ ሆናለት እየበረረ የኢትዮጵያ ሆቴልን ፎቅ ዘሎ መከላከያ ሚኒስቴር ጣሪያ ላይ ዱብ አለ።

በመከላከያ ሚኒስቴር መስክ ላይ አንድ ጀነራል ቆመው ሽቅብ አንጋጠው እያዩ "ይኼ ሰው ነው ዝንጀሮ?" አሉ።

"ልጅ ነኝ!" አለና ከጣራው ሸር ብሎ እንደ ድመት ዘለለና በመዳፉና በእግሩ መሬት አርፎ "አድኑኝ ጀኔራል! ሊገለኝ ነው!"

"ማነው ገዳዩ?"

"ያው..." ወደ ቸርነት ጢቦ አመለከታቸው።

ቸርነት ዓይኑን ሳያረግብ አፍጠ ያያቸዋል።

"ና አንተ፣ ምን አርጎህ ነው የምትገለው?"

"ትኬት!" ሁለቱም እኩል ጮኹ።

«ፀጥታ!" ብለው ጀኔራሉ ተቆጡና "የሚዝም እኮ ነው። እን ዲህ እይነት አየር ወለድ ኢትዮጵያ ያለምንም ልምምድ እያፈራችልን እኛ ለማሠልጠን መከራችንን እናያለን" አሉ፣ ለራሳቸው ያህል። ከዚያም ወደ ልጆቹ እያስተዋሉ «ማነው ስምህ?»

«ሐሙራቢ።»

«ሐሙራቢ? ለመሆኑ የስምህን ትርጉም ታውቀዋለህ? ሐሙራቢ እኮ ሕግ ደንጋጊ እንጂ ፀሎኛ አይደለም። ያንተስ ስም ማነው?»

«ቸርነት።»

«ታዲያ ምን አጣላችሁ?» ብለው ችግሩን ከሥር ከመሠረቱ መረመሩ። ሁለቱም የየራሳቸውን እውነት ተናገሩ። ጀነራሉ «እቺን እውነት የምናወጣት በመሐሳ ነው። 'አምላክ አይለመነኝ፣ ከወላጆቼ ይነጥለኝ!' በሉና ማሉ።»

ቸርነት ማለ።

ሐሙራቢ ግን አፈገፈገ። በዚህም ጀኔራሉ ሐሙራቢን ይቅርታ እንዲለምን አድርገው 10 ብሩን ከፈሉለት ብሎ ያወራልን ገበሌ ነው።

«አንተ እይተሃል ፎቁን ዘሎ ሲበር?»

«እንክት!»

«አሰኪ እማምላክን በል?»



«እማምላክን!»

«እንዴ! ይኼንን ፎቅ እኮ እንኳን ሐሙራቢ አበበ ቢቂላ ራሱ ሊዘለው አይችልም።»

«ለምን እይዘልም? አንተ አቤን አይተኸው ስለማታውቅ ነው። አቤ አንድ ቀንስታ ካምቦሎጆ ሊለማመድ መጣ፣ በሮች ሁሉ ዝግ ሆኑበት። ከዚያም በቦርሳ የያዘውን ትጥቅ ለኛ አንድንጠብቅለት ሰጥቶን በካታንጋ በኩል እንጣጥ ብሎ ኳስ ሜዳው ላይ ዱብ አለ። ከዚያም በካምቦሎጆው ደረጃ ተመልሶ መጥቶ ትጥቁን እቀብለነው። ቀለበውና ልብሱን ቀይሮ ልምምዱን ጀመረ። እኛም በካምቦሎጆው ቀዳዳ እየነው።» አለኝ ገበሌ ደግሞ ደጋግሞ እየማለ።

ሁሌም የሚገርመን የሦስቱ ዳዊቶች ትኬት የሚነግዱበት ጥበብ ነው። አንድም ቀን ትኬት ለመግዛት ሲጋፉ አይቻቸው አላውቅም። ግን ሁልቀን ትኬቶች ይዘው ለተመልካቾች ሲሸጡ አያለሁ። አስተባባሪያቸው ዳዊት ምች ነው። ዳዊት ገንቦና ዳዊት ድድ አመራር ከምች እየተቀበሉ ያከናውናሉ። ትኬት የሚሸጡበትን ቦታ በየጊዜው ይቀያይራሉ። ከሦስቱ ውጪ ማን ንም በመካከላቸው አያስገቡም።

«ቱንጋይ ና!» አለኝ አንድ ቀን ዳዊት ምች።

ተጠጋሁት።

«ትኬት ከእኔ እየገዙ የሚገቡ ተመልካቾችን ተከትለህ ሔደህ በስላም መግባታቸውን ንገረኝ» አለኝ።

«እሺ» ብዬ ትእዛዙን ተቀበልኩ።

ማታ ወደ ሰፈር ስንመለስ አንጀት አርስ ጉርሻ እንደ ሚጠብቀኝ አውቃለሁ። እንዳለኝ በንቃት ትኬት ሸምተው የሚ ሔዱ ተመልካቾችን ተከትዬ በመሔድ በሰላም መግባታቸውን አስተውሳለሁ።

በር ላይ ሁሉም ነገር የሚከናወነው በጥድፊያ ነው። ትኬት ቆራጮች ምራቅ ለመዋጥ ጊዜ የላቸውም። የተመልካቹ ስልፍ በጣም ረጅም ስለሆነ፣ የጨዋታው መጀመሪያ ሰዓት ስለተቃረበ ጊዜ በካምቦሎጆ በር ላይ ያለልክ ትጣደፋለች። እነምች ትኬቶ ቻቸውን በሙሉ ሸጠው ጨረሱ። ባስቀሩት ትኬት ራሳቸውን ጋብዘው ሲገቡ እኔንም አዳበለኝ።

እኔ ብርቅ የሆነብኝን ጨዋታ ደስ ብሎኝ ማየት ጀመ ርኩ። ዳዊት ገንቦና ዳዊት ድድ በካምቦሎጆው ግራና ቀኝ አቅጣጫ ተስማርተው ተመልካቹን ኪሱ የቀረችውን ቁራጭ ትኬት እንዲሰጡአቸው ይለምናሉ። ስፖርት አፍቃሪው ሕዝብ በብዙ መልኩ ተባባሪ ነው። አንዳንዱ ጥያቄ ያበዛል። ይኼኔ ጠያቂውን ጥለው በመሔድ ወደሚቀጥለው ተመልካች በመጠጋት ቁራጪን ትኬት ይለምናሉ።

ዳዊት ምች ደግሞ ካምቦሎጆ መግቢያው በር ላይ ቆሞ የትኬት ቆራጩን እንቅስቃሴ ይቆጣጠራል። ትኬት ቆራጩ

ይቆርጥ ይቆርጥና እጁ በቁራጭ ትኬት ሲሞላ መሬት ይበት ነዋል። ዓይኑን ሳያረግብ በጥንቃቄ ሲጠብቅ የነበረው ምች ይሼኔ ከች ይልና ከመሬት አፍሶ ቁራጮቹን ትኬቶች ኪሱ ይከታል።

ገንቦና ድድ ከተመልካች ለምነው ያመጧቸውን የትኬት ቁርጥራጮች ለምች ያሰረክቡና መዝናናት ይጀምራሉ። አረንቻታ ይጠጣሉ፤ ሽምብራ በጨውም ቦነ ሽንኮራ እንደልባቸው ይበላሉ። የሸቀሉትን አብዛኛውን እጅ ምች ሲወስድ፤ ገንቦና ድድ ድርሻ ድርሻቸውን ያገኛሉ።

በዚያን ዕለት ዘብ ለቆምኩበት አብሬያቸው ተዝናንቼ እንድ ኮና ዳዊት ምች ሰጠኝ። በአጭር ጊዜ ውስጥ ሀብታም ሆንኩ።

የዳዊት ምች እናት እማማ ዘርፌ የአባቴ የሸማ ደምበኛ ናቸው። ጋቢ፣ ነጠላና ቀሚስ አያሠሩ ለለባሽ ይሸጣሉ። በዚህም ምክንያት ብዙ ጊዜ ድውር ሲያልቅ እንዳመጣ እማማ ዘርፌ ቤት እላ ካለሁ። በልጅ እግር ፈትለክ ብዬ እማማ ዘርፌ ቤት ስደርስ ማንም የለም። ግቢው ጭር ብሏል ወደውስጥ ዘለቅሁ። በረንዳውን አልፌ ገርበብ ያለውን የሣሎኑን በር አንኳኳሁ።

«ማነው?» አለኝ ዳዊት ምች።

«እኔ ነኝ» መለስኩ።

ገርበብ ያለውን በር ከፍቶ ምች ወደ እኔ መጣ። ከውስጥ ከጀርባው ባለው ጠረጴዛ ላይ የካምቦሎጆ መግቢያ ትኬቶች ተበታትነው ይታዩኛል። ምች ዓይኔ ያረፈበትን ቦታ ተከትሎ እስተዋለና በሩን መልሶ ዘግቶ የመጣሁበትን ጠየቀኝ። ቢያውቅም ነገርኩት። «እማዬ የለችም። እዚህ ጠብቃት» ብሎኝ ምች ወደ ውስጥ ገብቶ በሩን መልሶ ዘጋው።

ጥርጣሬዬን ግልጽ ለማድረግ ጠጋ አልኩና ዘበሩ ቀዳዳ ወደ ቤቱ ውስጥ አየሁ። መብራት አብርቶ በታላቅ ጥንቃቄ የትኬቶቹን ተመሳሳይ ቁጥር እያየ በሙጫ ያጣብቃቸዋል። የተጨማደደው ትኬት እንዲዘረጋጋ በመጽሔት ውስጥ ይከትና ይቀመጥበታል። ...

«ፉንጋይ ምንድነው የምታየው?» ከኋላዬ እማማ ዘርፌ ጠይቀው አስደነገጡኝ። ስደናበር በሩን ገፈተርኩት።
የዚያን ዕለት ምችም ሳየው እንደነበር ስለገባው ነው ማኖ ለማስነካት ዛሬ እንድ ኮና የሰጠኝ። ምስጢረኛቸውም ሆንኩ።

በዚያ ወቅት ብዙ ብር ይዞ ያየሁት ልጅ ዳዊት ምች ነበር። ነገር ግን ሁሌም ሐድራው አይጠፍላቸውም። አልፎ አልፎ ይነቃባቸዋል። እንዴ ዳዊት ድድ መታደራዊ ፖሊሲ ነቅቶበት በወገራ እሩን አብልተውታል። እንዲያም ሆኖ አንዱ ሌላውን አሳልፎ አይሰጥም።

የካምቦሎጆው አስተዳደር ሳይደርስባቸው ለበርካታ ጊዜያት በእንዲህ መልኩ መሸቀላቸውን አስታውሳለሁ። አልፎ አልፎ «ተመልካቾቻችን አንዳንድ አጭበርባሪዎች ሐሰተኛ ትኬት እያ



ዘጋጁ ለገበያ ስለሚያቀርቡ አስፈላጊውን ጥንቃቄ ብታደርጉ» ተብሎ በድምፅ ማጉያ ሲለፈፍ የምች ብስጭት ትገ ይለኛል።

ከጨዋታ በፊት ይህ ልፈሩ ከተካሔደ ትኬት መሸጡን አቁሞ ከአካባቢው ይሰወራል። ካምቦሎጆ ውስጥ ገብቶ ጨዋታ ሊጀመር አካባቢ ከሆነ «ፉራዎች!» ይልና ምች ያላግጥባቸው ነበር።

ፑሉቶ፣ ውሮ፣ ዲዲ፣... ሣር አጭደው ለሴተኛ አዳሪዎች በዱንቡሎም በዲናሬም ይሸጣሉ። የሚያጭዱት በምላጭ ሆኖ ፍጥነታቸው ማጭድ የያዘ ሰው ያስንቃል። በድፍን አዲሳባ የት አካባቢ የደረሰ ሣር እንዳለ አሳምረው ያውቃሉ። ከሊሳቸው ሁለት- ሦስት ምላጭ አያጡም። ሣሩን ካጨዱ በኋላ የሚያሥሩበት ወፊቾ ደግሞ ከወገባቸው ላይ አይጠፋም።

የእነዚህ ጓደኞቼ ቀንደኛ ጠላቶች ዘበኞች ናቸው። በዚህ ምክንያት ልጆቼ ቀን ቀን ሣሩ የሚገኝበትን አካባቢ ይሰልሱና አጨዳውን የሚያካሂዱት በጨለማ ነበር። አንዳንዴ ተይዘው ቢወ ገሩም ብዙ ጊዜ ይቀናቸዋል።

ቁልጭ እና ባሪቾ 'እጀወርቅ' ናቸው። ባለመፈደማቸው፣ ሣር አጭደው ባለመሸጣቸው፣ መኪና ባለመጠበቃቸው፣ ጋዜጣ ባለመለቃቀማቸው ኩራት ይሰማቸዋል። አብነትና ደረጀ *አሸቃዮች ናቸው።

ቁልጭና ባሪቾ ሰዎች ካምቦሎጆ ትኬት ቆርጠው በሚገቡበት ሰዓት ሥራ ይበዛባቸዋል። በዚያ ውክቢያ መካከል አንድ የተዘናጋ ካጋጠማቸው ይመነትፋሉ። የተሰረቀው ሰው ኪሱን እየፈተሸ አላፊ አግዳሚውን በጥርጣሬ ዓይን እያየ ሌባውን ሲፈልግ መመልከት በጣም ያስቅ ነበር። የአንዳንዱ ተሰራቂ አጫጭሽ ያዘነውንም ልጅ ቢሆን ያልተሰመደ ስለሚሆን ሳይወድ በግድ ያስቀዋል።

ደረጀ መጽሐፍ የማንበብ ልምድ ነበረው። ጥሩ አንባቢና ተራኪ ነበር። ታላቅ እህቱ መስከረም ኮሌጅ ስለምትማር መጽሐፍ ገዝታ የማንበብ ልምድ ነበራት። መስከረም ሁላችንንም ፋይዳ የሌለን አድርጋ ትገምታለች፣ በጣም ትንቀናለች። ይሁን እንጂ እሷ ሳታውቅ ወንድሟ መጻሕፍቱን ሠርቆ አምጥቶ እና ነብና እነበረበት ይመልሰላታል።

ቁልጭና ባሪቾ ሸቃቅለው እስኪመጡ ካምቦሎጆ ሣሩ ላይ ጋደም ብለን አንድ የዘመኑ መጽሐፍ ይተረካል። በዚያ የንባብ ወቅት ማሞ ውድነህ፣ ብርሃኑ ዘሪሁን፣ በዓሉ ግርማ፣ እቤ ጉበኛ እና ሌሎችም ቀልባችንን የሳቡ ደራሲያን ናቸው። ከእነዚህ ደራሲያን

---

*አሸቃይ፡ የሌባ ተቀባይ።

መካከል የአንዱን ሥራ ባሪያውም ሆነ ደረጀ ሲተርኩልን ታሪኩ እንደፈልም ወለል ብሎ ይታየናል።

የገዙትን መጽሐፍ ገንዘብ በቸገራቸው ጊዜ ይሸጡታል። ከዚያ በፊት እኔ ቆሎ ተውሼ አነበዋለሁ። ሳነብ ዝግ ብዬ ነው፤ ስረሳም እንደዚሁ ነበር። አብነት ባሪያውም ሆነ ደረጀ ፈጣን አንባቢዎች ስለነበሩ ሲረሱም ፈጥነው ነው። በአንድ መጽሐፍ ጉዳይ ተከራክረው ካልተግባቡ ዳኝነት የሚጠሩት እኔን ነበር። ይህ አይነቱ ተፈላጊነቴ ይጥናን ያበሽቀዋል።

ይጥና ሪቼ የቦውሊንግ ኳስ ለማቀበል በወር 50 ብር ተቀጥሮ መሥራት ስለጀመረ የህብታም ስሜት የተጠናወተው ልጅ ሆኗል። እኔ መጽሐፍ አንጠልጥዬ ሲያየኝና ለእግኝነት እነ አብነት ባሪያውና ደረጀ ሲፈልጉኝ ያመው ጀመር። በትንሽ በት ልቁ "አንባቢው እዚህ ላይ ምን አስተያየት አለህ?" እያለ ያሳግ ጥብኛል። ሲኒማ አብረን ገብተን ቴንቦ ሲሆን "አንባቢው አንብብ እንጂ" እያለ ያበሽቀኛል።

ከሚገባ በላይ ብንደፋፈርም ከመዛዛት አላለፍንም። አን ዳንዴ እኔን የሚያጠቃበት መንገድ መረር ያለና በልጅ መንፈስ የማይታሰብ ሆኖ አገኘዋለሁ። አንድ ቀን ማታ አባቴ ሞቅ ብሎት መጣ። ሌሊቱን ሁሉ ሲጨቀጭቀኝ አደረ። መፈጠሬን የጠላሁበት ጊዜ ነበር።

በበነጋው ከሰፈር ልጆች ጋር ስለ አዳሬ ሳወጋ ሻቃ በመ ሐል ገባና "ትናንት ማታ እኮ ይጥና ከአባትህ ጋር ጎደቴ ጠጅ ቤት ቴሌቭዥን እያዩ ሁለት ብርሌ ጠጅ ገዝቶላቸው ስላንተ ሲያወራላቸው ነበር። እሱ ነው ያስጨቀጨቀህ" ብሎ አረዳኝ።

ከዕለታቱ በአንድ ቀን እኔና ይጥና ተግባብተን የምን መራመርበት ቀን ደረሰ። ከጳውሎስ ኞኞ አስደናቂ ታሪኮች በአን ደኛው ውስጥ አንድ ዱዳ ቦክሰኛ በጨዋታ ላይ እያለ ከተጋጣ ሚው በተሰነዘረበት ከባድ ቡጢ ምክንያት መናገር መጀመሩን አንብበን ተገረምን። እኔና ይጥና ይህንን አጋጣሚ በመገረም ብቻ ልናልፈው አልፈለግንም። የአባባ ይግም አህመድ የመጨ ረሻው ልጅ ዱዳ ነው። እናጫውተው ብለን ሪቼ ቦውሊንግ መጫወቻ የሕፃናት መዝናኛ ማዕከል ይዘነው ሄድን። ዥዋዥዌ በየተራ እየገፋነው በተደጋጋሚ በቡጢ አናቱን መታነው።

ልጁ ይጮኸና "በኃይል ግፉኝ" ይለናል በምልክት ቋንቋው። በጩኼ አናቱን እያፈራረቅን ብንነርተውም ሙከራችን ያሰብነውን ውጤት ሳያመጣ ወደ ቤታችን ተመለስን።

ቦቸራ፣ ዶጅና አመዶ የተዋጣላቸው ድብ ድብ ቁማር ተጫ ዋቾች ነበሩ። በተለይ አመዶ ፍራንኳን በዓይኑ ሳያይ፣ በእጁ ውስጥ እያሽከረከራት በሳፈር ትሁን በዘውድ አሳምሮ ያውቃ



ታል። እንቅልፉን ተኝቶም ቢሆን "ጉል! ማነው የሚያጠጣ?" ሳይል አይቀርም እያልን እንቀልድበታለን።

ክረምት ሲመጣ ሦስቱም ጉልት ውስጥ በቆሎ ጠባሽ ሆነው ይቀጠራሉ። አንድ በቆሎ ተጠብሶ ዱምቡሉ ይሸጣል። የብር ጠብሰው ቢሸጡ ደመወዝ ዲናሬ ይከፈላቸዋል። ማምሻቸውን ሆዳ ቸውን ችለው ከአንድ ብር እስከ ሁለት ብር በቀን ይሸቅላሉ።

ሸማች ማግኘት ላይ ከፍተኛ ችግር ነበረባቸው። የቀን ሠራተኞቹ ማምሻቸውን የበቆሎ ጥብስ ሊበሉ ይመጣሉ። ገበያው በጭቃ የሳቆጠ በመሆኑ አንዳንዶቹ ቁምጣ ሱሬ ለብሰው፣ ጋቢ ተከናንበውና ቦቲ ጫማ ተጫምተው ይመጣሉ።

አንደኛው በሳተኛ "እስኪ ጥብስ?" አለና ቦቸራን ጠየቀ። ጠብሶ ካከማቸው አንዷን አነሳና አሳየው።

ሰውዬው አንዷን የበቆሎ ፍሬ ፈልፍሎ ቀመሰና "ደረቅ ነው።" ደገመና ሌላውንም እንዲሁ ቀምሶ "አይ፣ እሸት እይደ ለም!" ብሎ ወደ ዶጅ ገማጣው መደብ ሲሄድ ቦቸራ አንድ ፍም አነሳና ሰውዬው ቦት ጫማ ውስጥ ጨመረበት።

ሰውዬው "ውይ! እማምዬ!" አለና ዘለለ። ወድቆ ቦቱን ሽቅብ ሲሰቅል ፍምዋ በቁምው ገብታ ቂጡን ለበለበችው። በፍጥነት ብድግ ቢል ተመልሳ ቦቱ ጫማ ውስጥ ገባች።

ተመልካች አስቂኝ ፊልም እንደሚያይ ይንከተከታል። ዶጅ ገማጣው አጠገቡ ያለውን አነስተኛ ደንበኛን ውሃ በፍጥነት አነሳና ቦቱ ጫማ ውስጥ ጨመረለት። ሰውዬው ከሲኦሉ ተገላ ገለ። ከፍተኛ ጦርነት ቢፈጠርም ቦቸራን ደፍሮ የሚመታ በመጥ ፋቱ ችግሩ በዚሁ አለፈ።

የሰፈር ልጆች አብዛኛውን ጊዜ ከካምቦሎጆ ተጠባብቀን ነው ወደ ሰፈር የምንሄደው። አንዳንዴ እንደ ጉዳያችን አስ ፈላጊነት እንነጣጠላለን። ቁልጭና ባሪዥ ሞኝ ስለሆኑ በሰው ትከሻ በሽክም ነው ወደ ሰፈራቸው የሚሄዱት። አንዳንዴ ሽቀ ላው አልሰምር ሲላቸው ቀጪሳውና ሴምላል ትከሻቸውን ያከራ ያሉ። ባሪዥ ለቀጪሳው፣ ቁልጭ ደግሞ ለሴምላል ስሙኒ ስሙኒ ከፍለው እስከ ሰፈራችን በሽክም ይሄዳሉ። ባሪዥም ቁልጭም ቁንጥንጠች ናቸው። በልጆች ትከሻ ላይ ሆነው ልፍያ ያምራቸ ዋል። ወይም እግራቸውን እያወራጩ እንደ ሕንድ የፊልም ተዋ ናይ ይዘፍናሉ። በዚህ ጊዜ ሴምላል ሚዛኑን ለመጠበቅ እየተ ንገዳገደ "አንተ እናትክን! አርፈህ ተቀመጥ!" ብሎ ይቆጣል።

ቀጪሳው ባሪዥን ተሸክሞት ሲሮጥ፣ ቁልጭ ሴምላልን "ድረስበት! ዱምቡሉ አጨምርልሃለሁ!" ይለዋል።

ሴምላል ይሮጣል።

ቀጪሳው አጠገብ ደርሶ ቁልጭ፣ ባሪዥን ሊይዘው ሲን ጠራራ፣ ሴምላል ሚዛኑን ይስታል።

"ዋ! እግሬ መሬት ከረገጠ ዱምቡሉ እቀርጣለሁ!"

"እረ! ወንድ እናያለና! ቂርቆስን! ሰፈር እንድረስ" ይዝ ታል። ሴምላል፣ የተዝረከረከ ንፍጡ ሽቅብ አልሳብ ሲለው በኃ ኬቱ እጅጌ ይሞዥቀዋል።

"እሺ ሸንኮራ ልግዛ!" ቁልጭ ቁልቁል እያስተዋለ ሴምላልን ይጠይቀዋል።

መልስ ሳይሰጠው ቁደ ሸንኮራ ነጋዴው ይጠጋለታል። ባሪቾም ቀጢላውን አስፈቅዶ ሸንኮራ ይገዛሉ። ተሸካሚዎቹ የተሰ ጣቸውን ሸንኮራ ኪሳቸው ይከታሉ። አሸካሚዎቹ ግን በተቀ መጡበት ሸንኮራውን በጥርሳቸው እየሰነጠቁ መምጠጥ ይጀም ራሉ። ልጣጩን እርስ በራስ እየተወራወሩ ይማቱበታል። ይህ ሁኔታ ለተሸካሚው አሳር፤ ለተፈናጠጠው ደግሞ አዝናኝ ድርጊት ነበር...

...የለገሃር ድልድይ ወደ ማታ ሰው ይበዛበታል። ቢሆንም ተሸካሚዎቹ በስምምነታቸው መሠረት መሬት ሳይረግጡ ሰፈር መድረስ አለባቸው።

ባሪቾ የድልድዩን መደገፊያ ቱቦ አጋድሎ ይይዝና እንደ ሕንዱ አከተር ራሺካፑር መዝፈን ይጀምራል። ቁልጭም የላታ ማንግሽካርን ድምፅ አስመስሎ ይመልሳል።

ተሸካሚዎቹ ለመራመድ ሲሞክሩ አሸካሚዎቹ አጥብቀው በያዙት ቱቦ አማካኝነት አላንቀሳቅስ ይሏቸዋል። በዚህ ጊዜ ቀጢላው ተቆጥቶ "ስማ አናትክን! ክርኬን እንደሆን ቁጭ ታደር ጋታለህ። እግርህ መሬት ነካ አልነካ ግድ የለኝም። አርፈህ ተቀምጠህ ነው ሰፈር ላደርስህ የተስማማነው!"

"ወንድ! እግሬ መሬት ይንካና ታስከፍለኛለህ!"

ከብዙ ብዙ ድካም፣ ንትርክና ማስፈራራት በኋላ ሠፈር ይደርሳሉ። በዚህ ጊዜ ቀጢላውና ሴምላል ድካማቸውን ረስተው፣ ሸንኮራቸውን እየኮረሸሙ የጎደላቸውን ፍራንክ እንዴት ሞልተው ሊኒማ መግባት እንደሚችሉ ማሰብ ይጀምራሉ።



# ክርስትና አባት

*"እግዚአብሔር ድሆችን ይወዳቸዋል።*
*ለዚህ ነው አብዝቶ የፈጠራቸው"*
*አብርሃም ሊንከን*

ቲቲ ውሻዬ በኩዳዴ ፆም ሰሞን የዓሣ አጥንት በልታ ጉሮሮዋ ላይ በመሰንቀሩ ትንሽ ታማ ሞተችብኝ። በጣም አዘን ኩኝ። ኃይሉ ዶሮ ሊያፅናናኝ ቤት መጣና "ለምን እኔና አንተ ርግብ አናረባም?" አለኝ።

"የእኛ ቤት መንገድ ዳር በመሆኑ አይመችም" ስለው "እኛ ግቢ ውስጥ እኮ ነው የምናረባው። ፍራንክ አዋጥተን ርግቦቹን እንገዛለን። ከዚያ ቤታቸውን ሠርተን እናኖራቸዋለን።"

ሁለት፣ ሁለት ብር አዋጥተን ወንድና ሴት የሆኑ አራት ርግቦች ከእንግዱ ላይ ገዛን። እንግዱ ከመንደራችን ወረድ ብሎ ከጨነቀው ሱቅ በታች ነው የሚኖረው። በርካታ ርግቦች አሉት። ርግብ ከሚያረቡ ሌሎች ሰዎች ጋር ግንኙነት አለው። ወንጭፍና ትንንሽ ድብልብል ድንጋዮች በኪሱ ይይዛል። ቤቱ ተወልደው ያደጉ፣ እጁን በደንብ የለመዱ ርግቦች አሉት፣ በእነዚህ ርግቦች አማካኝነት ሌሎች ርግቦች ጠለፋ የሚያካሂድበት ጊዜም እለ። ይህን ለማድረግ ሌሊት ነው የሚነሳው። የቤት ርግቦቹን በሰሪያን ኮት ኪሱ ይይዝና አሰበው አካባቢ ሲደርስ ወደ ሰማይ ይለቃ ቸዋል። በአየር ላይ ይበርሩና ታች ሰው ግቢ ውስጥ ሌሎች ርግቦች ሲያዩ ያርፋሉ። ርግቦቹ ያረፉባቸው ሰዎች ይይዟቸዋል። ላባቸውን ይነቅሉታል። ለዕለታት እዚያው ይቆያሉ። ላባቸው እን ዳደገ አንድ ሁለት ርግቦችን አስከትለው ወደ ሰፈራችን ይመ ጣሉ።

እንግዱ አበበ እንዲህ አይነት ዝነኛ ርግቦች ስላሉት አንዱን ርግብ ወደ ሰማይ ለቅቆት ሲበር "ይመለሳል" ይላል በእር ግጠኝነት።

"ለማየት ያብቃህ አይመለስም" ይላል፤ አንዱ የሰፈር ልጅ።

"እንወራረድ።"

"በስሙኒ! በስሙኒ!"

"እሺ።"

ያስይዛሉ። ከጥቂት ቀናት በኋላ ሲላ የተባለው ርግቡ በአያሌ ርግቦች ታጅቦ ከች ይላል! ሰፈራቸው በጭብጨባና በጩኸት ይደምቃል።

እንግዱ ርግቦቹን ከሸጠልን በኋላ ለሣምንታት የተረጋጋ ሕይወት ኖርን። ላባቸው የተነጨው ርግቦች መንቀሳቀስ ሲጀምሩ

አንዳንድ ስጋቶችን ፈጠሩብን። ከነኃይሉ ዶሮ ቤት ጓሮ ከእነ አደባይ ሰፈር አንድ ዱርዬ ድመት እየመጣ ቋሚ ጠላታችን ሆነ። እሱን ሌት ተቀን ስንጠብቅ፣ ብቅ ሲል በድንጋይም በዱላም ለመከላከል በምናደርገው ጥረት መንደሩን በጩኸት እናምሰ ዋለን። ትንሽ አሚቸው የተኙ አሮጊቶች እየተራገሙ ከየቤታቸው ይወጣሉ።

ድመት የገደለ እጄ ይንቀጠቀጣል የሚል እምነት ስለዘ ሩብን ዱርዬውን ድመት ከማባረር ፈቅ ያለ ድፍረት አልነ በረንም። ዱርዬው ድመት ግን ጨክኖ አንዱን ወንድ ርግብ በላ ብን። በዚህም ይሙት በቃ ፈርድንበት፣ ኃይሉ ዶሮ ጥሩ አላሚ ስለነበረ አነጣጥሮ የወረወራት ድንጋይ አንዱ ጆሮግንዱን ብትለው ዱርዬው ድመት ሲንደባለል በጣም ደስ ብሎኝ ጮኽኩኝ። ኃይሉ ዶሮም አብሮኝ ጮኸ "ወይኔ ፉንጋይ! እጄን እየው፣ መንቀጥቀጥ ጀመረ" አለኝ።

ሳይ እጁ ምንም አይንቀጠቀጥም። ዞር ስንል ድመቱ ተነ ስቶ ጥሻ ውስጥ ገብቷል።

"ይኼውልህ! ባለመሞቱ ነው እጄን ያንቀጠቀጠኝ የነበረው የተወኝ።"

አመንኩት።

ከዚህ ዱርዬ ድመት እንዲገላግለን እንግዱን አማከርነው። "ከርክ ከከፈላችሁኝ አናቱን ብዬ እገላግላችኋለሁ" አለና ተከዝ ብሎ "ግን ሌላ ብልሃት አለኝ። ድመቱ ለማዳ ነው ወይስ ዱርዬ?" ጠየቀን።

"እረ በጣም ዱርዬ ነው ማንንም አያስጠጋም" መለስኩ እኔ።

"ለማዳ ቢሆን ከሰፈራችሁ እንዲጠፋ ቀላል ብልሃት ነበረኝ። ዱርዬ ከሆነ ግን ስለማይያዝ መግደል ብቻ ነው ያለብን" አለ እንግዱ።

"ለማዳ ቢሆን ምን ታደርግ ነበር?" ዶሮ ጠየቀው "ለማዳ ቢሆን ኖሮ ትንሽ ቅቤ ትፈልጉና ይዛችሁት አፉን ዙሪያውን ትቀ ቡታላችሁ። አሷን እያሸተተ ሚያው እያለ ከሰፈሩ ይጠፋል። ብዙ ያስቸገሩኝን ድመቶች ያጠፋሁት በዚህ ዘዴ ነው" ብሎ አስደነቀን። ለወደፊቱም የመከላከያ ጥበቡን ዘረጋ።

"ለሆያሆዬ ጨፍረን እንከፍልሃለን። ግን ድመቱን ከገደልክ በኋላ እጅህን ቢያንቀጠቅጥህ እኛ የለንበትም" አለ ኃይሉ ዶሮ።

እንግዱ እየሳቀ "የምን እጅ መንቀጥቀጥ? የእኔ እጅ ነው የሚንቀጠቀጠው? ሰንትና ስንት ድመት ገድያለሁ። አንዷም እጄን አላንቀጠቀጠችውም።"

አላመነውም።

ርግቦቻችንን ቤታቸው ውስጥ ከተን ዘጋንባቸው። እንግዱ የዳዊት ወንጭፉን አነሳና ጎልያድ የሆነብንን ዱርዬ ድመት ሊገ



ላግለን ደፈጣ ያዝን። ሁሌም አዘጋጅቶ በኪሱ ከሚያስቀምጣቸው ጠጠሮች አንድ ሁለቱን መረጠ። ወንጭፉን በቅጡ መሥራቱን አረጋገጠ። ድመቱ ይመጣል ብለን ባመላከትነው አቅጣጫ ላይ ፀጥ ብለን ዓይናችንን ሳናረግብ ጠበቅነው።

ብዙም ሳንቆይ የጣራ መሏጠጥ ድምፅ ተሰማን። ኃይሉ ዶሮ ተንጠራርቶ አየና ለእንግዱ በጥቅሻ እየመጣ ነው አለው። ድመቱ ብቅ ሲል የዳዊት ጠጠር ተወነጭፉ ግንባሩን በጠረ ቀችው፣ በሁለት እግሩ ቆመ። ቁልቁል ከጣራው ሲወረወር በአናቱ መሬት ተተከለ። አንድ ሰቅጣጭ ድምፅ አሰማ። እየተ ንፈራፈረ ነው። መንደርተኛው ግልብጥ ብሎ ወጥቷል።

"ወይኔ ድመቱን ገደሉት" አለች አዳነች።

"አንቺ ወሬኛ!" አለና ኃይሉ ዶሮ አፈጠጠባት።

"ወይኔ ጉዳችሁ ፈላ! ማነው የገደለው? ገዳዩ እጁን ያን ቀጠቅጠዋል" አሉ አማማ ሽጊቱ።

እንግዱ በጥቅሻ ገለል እንድንል ነገረንና "በቃ ይሞታል። ከርኬን ግን ለሆያሆዬ ቁጭ ታደርጋላችሁ።"

ከዱርዬው ድመት ሞት በኋላ ለጥቂት ጊዜ በሰላም መኖር ጀመርን። ሁለቱ ርግቦቻችንም ዕንቁላል ጣሉ። እስከዛሬ የማናው ቀው ምስጢርም ተከሰተ። ርግቦች ምንጊዜም ሁለት ዕንቁላል ነው የሚጥሉት። ሁለቱም ይፈለፈላሉ። ሲያድጉም ባልና ሚስት የሚሆኑት እነዚህ ጫጩቶች ናቸው።

ከነኃይሉ ዶሮ ቤት በሦስትና በአራት መቶ ሜትር ርቀት ላይ የአባባ ተፈሪ ወፍጮ ቤት አለ። አባባ ተፈረ ግቢያቸው ውስጥ ያፈራውን ወይን ሲበሉ የመጡ ወፎችን አንድ ሁለቱን አስገድለው ለመቀጣጫ ወይኑ መካከል እንዳንጠለጠሉ ወሬ ሰን ሰማ፣ ስጋታችን በጣም ጨመረ። እርግጠኛ ለመሆን ሄደን በግቢው ቀዳዳ ተመልክተን የተንጠለጠሉ የወፎች ሬሳ ዓይተ ናል። ስለዚህ ርግቦቻችን ወደዚያ በረው በሌዱ ቁጥር በስጋት እንወጠራለን። በሰላም ሰፈራችን ሲመለሱ ትንፋሻችን መለስ ትላለች።

አንድ ቀን አባባ ተፈረ ግቢ ውስጥ ያለችው እትዬ ወይንሸት ሆያሆዬ እያስጨፈረችን ነው። አንዳች የሚያክል ሙል ሙል በቀኝ እጅዋ ሽቅብ ይዛ እያቁለጨለጨችን "በደንብ ጨፍሩ አለዚያ ይህ ሙልሙል አመለጣችሁ።"

እንደተባልነው በደንብ ጨፍረን እሷንና ቤተሰቦቿንም ከዓመት ዓመት እንዲያደርስ መርቀን ሙልሙሉን ተሸልመን ስንወጣ፣ ቤታቸው በረንዳ ላይ የቆሙት አባባ ተፈረ "ጉ ጨፍሩ!" አሉን።

ድሮ ልንጨፍር ወደ እሳቸው ቤት ስንሄድ በዘበኛም፣ በውሻም ነበር የሚያባርሩን። ባሬ ግን ማዜም ስንጀምር በእጃ ቸው ይዘውት የነበረውን ቆልማማ ፕላስቲክ መሰል ዕቃ ወደ ጆሮ

ግንዳቸውና አፋቸው አስጠግተው "በል አድምጥ!" ብለው ፕላስቲኩን ወደ እኛ አስጠጉት።

"ስልክ እኮ ነው" አለ ቀጪላው።

በኋላ ማንነቱን ያወኩት ልጃቸው አትክልት ከአሜሪካን ለዓመት በዓሉ ስልክ ደወለላቸው። አስጠርቶን የሚያስጨፍረን እሱ ነበር። ጨፍረን ስንጨርስ አሁንም በስልኩ አወሩ።

"አስር አስር ብር ስጣቸው?!" አባባ ተፈራ አንባረቁ። ድን ጋጤው አላቸውን ብቻ ሳይሆን እኛንም ነበር ያናወጠን። የእኔ ልብ ስትንፈራፈር ሹራቤን ቀዳ ልትወጣ ምንም አልቀራትም።

"አትቀልድ! አስር አስር ብር?!" አሉና ቆጠሩን።

ሰባት ነን።

አባባ ተፈራ ቤታቸው ከብት ያረባሉ። ወተታቸውን በከተማው ለሚገኙ ሆቴሎች የሚያድሉበት ፔጆ መኪና አላቸው። የመኪናቸውን ሞተር ካስነሱ በኋላ እስኪሚሚቅ ዘበኛቸውን ቁና አስይዘው ወደ መንገዱ ይልኩታል። ዘበኛው ከመንገዱ የጠርሙስ ስባሪ፣ ሚስማርና አጥንት እየለቃቀመ አስፓልቱ ድረስ ይዘልቃል። ተመልሶ የጥሬቱን ውጤት በቁና ሞልቶ ካላያቸው በኋላ ነው መኪናቸውን አስነስተው የሚሄዱት። በለቀማው ካልተደሰቱ እንደገና የሚልኩበት ጊዜ ነበር።

"ወቸ ጉድ! አያችሁልኝ? ይኼ ሁሉ ቅራቅንቦ እኮ መንገድ ላይ የተበተነው የመኪና ጎማ ስማፈንዳት ነው" ይላሉ አባባ ተፈራ በተስቀመው ቆሻሻ እየረኩ። ከእኛህ ሰውዬ እጅ ነው ልጃቸው በድምሩ ሰባ ብር እንድንቀበል ያዘዘልን። አላቸው ምናቸው ሞኝ ነው? አንድ አንድ ብር አደሉን። ስልጃቸው ግን "ያው እንዳልከው አደረኩልህ። እንደገና ይጨፍሩልህ?" አሉት።

እኛም በበኩላችን ቀኑን ሙሉ ጨፍረን የማናገኘውን አንድ አንድ ብር በአጭር ጊዜ በማግኘታችን ተደሰተናል።

ብዙ ጊዜ ሳያልፍ የተበላብንን ርግብ ስመተካት እንደገና ገንዘብ የሚያስፈልገን ምዕራፍ ላይ ደረስን። አንድ ርግብ ስመ ግዛት ምጥ ውስጥ ገባን። ወላጆቻችን ለልጅ ገንዘብ መስጠት ዱርዬ ያደርጋል ብለው ስለሚያምኑ በጭንቃችን ሊደርሱልን አልቻሉም።

ርግቦቹ ዕንቁላሎቹን በመፈራረቅ ነው የሚያቅፉት። ባሏ በዱርዬው ድመት የተበላባት ርግብ ከዕንቁላሎቹ ላይ ስለማትነሳ ስንዴም ሆነ ውሃ ጎጆዋ ድረስ እናቀርብላታለን። እንደነገሩ ስትቀ ማምስ እንደሰታለን። ዕንቁላሎቿን አቅፋ ስለምትውል ጭንቀታችን አየለ።

ከኃይሉ ዶሮ ጋር ፍራንክ የምናገኝበትን ሁኔታ ለመፍጠር መከርን። ካምቦሎጆ አካባቢ የምንሸቅለው ጠርሙስና የጋዜጣ ጥርቅም የምንፈልገውን ያህል ገንዘብ ሊያስገኝልን አልቻለም።



ገንዘብ ይሰጠኛል ብዬ የማምነው ዳዊት ምኑ ስሞኑን ፖሊስ ቤታቸው ድረስ መጥቶ ከማጭበርበሪያ ተኬቶቹ ጋር እጅ ከፍንጅ ያዘው። ተባባሪዎቹ የሆኑት ዳንኤል ድድና ዳንኤል ገምቦ እንድ ላይ ጠባይ ማረሚያ ታስረዋል።

አንዳንድ ሥራ ለመሥራት ወሰንን። ከሴምላልና ከቀጪላው ጋር በመሆን ከለል 'መፈደም' ጀመርን። አሳዛኙ አጋጣሚ፣ በመጀመሪያው ዕለት ቆሜ አመዱን በስንጥር እየ ጫርኩኝ ከሰል ስለቃቅም አንድ ዘመዳችን አየኝ። ወደ ግል ጉዳዩ መሔዱን ትቶ በፍጥነት ወደ ቤታችን መጥቶ ለአባቴ ነገረው። ወገራ አቤቴ እንደሚጠብቀኝ ገብቶኛል። እንደ መታደል፣ አባቴ በዕለቱ ዕቁብ ወጥቶለት ስለነበር በከፍተኛ ማስጠንቀቂያ ማረኝ። እኔም ሆንኩ ጓደኞቼ ለማግኘት አሣራችንን የምናይበትን አንድ ብር ግን አልሰጠኝም። እኔ ከግርፊያው በማም ለጤ ተደሰትኩ እንጂ የአባቴ ንፍገት ቅር አላሰኘኝም።

ገንዘብ የምናገኝባቸው ዕንቁጣጣሽና ሆያሆዬ በጣም ራቁ። ባልታሰበ ቀን የኃይሉ ዶሮ ታላቅ ወንድም የግርማ ክርስትና አባት አባባ ባይላ መንገድ ላይ ዶሮን አግኝተውት ሁለት ብር ሰጡት። በዚህ ተአምር በደስታ ሰክሮ ሮጠ መጣና አበሰረኝ።

ኃይሉ ዶሮ በተረጋጋ መንፈስ አንዱን ብር ዘርዝሮ የስሙኒ ደስታ ከረሜላ ገዛ። ከወርቄ ሻይ ቤት የሃያ ሣንቲም አራት ፓስቴ ሸመትን። ቤታቸው ጓሮ መሸግን። ፓስቴና ደስታ ከረሜላውን እኩል አካፈለኝ።

"አንዱን ፓስቴ ሰንጥቀው።"

ያለኝን አደረኩ።

"ስንጥቁ ውስጥ ድፍን ከረሜላ ጨምር" አለኝ ዶሮ፣ ይህ የራሱ ፈጠራ የሆነ የፓስቴ አበላል ነው። ብር ስላገኘን ወንድ ርግብ መግዛቱን ጉዳይ መክረን ጨርሰናል።

"ግመጥ"

ከረሜላዋጋ ደርሰን ኮርሸም እስክምናደርግ ያሉት ገመጣ ወቼ አስጎምጂዎች ነበሩ። የዓለምን ፍስሐ ጭድ ላይ ተንጋለን እንደለታለን። እንዲሁ ሳቅ... ሳቅ... ፍንድቅ... ፍንድቅ እንላለን። እማማ ሸጊቱ ድንገት በግዙፍ ቁመናቸው ብርሃኑን ከለሉን። እኔና ዶሮ ቶሎ ብለን ፓስቴውን ሹራባችን ውስጥ ሸጎጥን። እሳቸው ግን "አላችሁ?" ብለው መኖራችንን ብቻ ተመልክተው ተመለሱ። ኃይሉ ዶሮ ግን ተሸበረ "ወይኔ አይታናለች ውሸቷን ነው፤ በኋላ ልትገርፈኝ ነው አሁን ዝም ያለችው! ግን አላየችኝም?" አለና ጠየቀኝ እርግጠኛ ለመሆን።

"አይተውናል።"

"ፓስቴ ስንበላ።"

"አይደለም፣ ጓሮ ቁጭ ብለን ስንጫወት።"

"እኔ ግን ፓስቴ ስንበላ ያየችን መሰለኝ።"

"እረ አላዩንም።"

"አይታናለች! በል! ቶሎ በል! የያዝከውን ፓስቴና ከረሜላ ሽንት ቤት እንጨምር::"

"ለምን?"

"አይታናለች!" አንባረቀ ዶሮ::

ጭንቀቱ ተጋብቶብኝ፣ ነገሩ አንጀቴን ቢበላኝም ያለኝን አደረኩ:: እሱም በሹራቡ ጠቅልሎ የያዛቸውን ፓስቴዎችና ሣን ቲሞች ከአንድ ብሩ ጋር ሽንቲ ቤት ውስጥ ጣላቸው::

ከኩሽናቸው ፊት ለፊት እንጨት ተፈልጦ ተከምሯል:: ኃይሉ እሮት ገብቶ ልብስ ደረበ፣ ሲገረፍ ቂጡን እንዳያመው:: እኔ በቅርብ ሁኔታውን እከታተላለሁ:: ወደ ኩሽና መጣና "እማዬ ለምን አትገርፊኝም?"

"ምን አጥፍተህ?"

"አሁን እኮ ፓስቴ ስበላ ያየሽኝ መስሎኝ::"

"ምን አለበት ብትበላ? ታያላችሁ የእኔን ጅል?" እማማ ሽጊቱ በመገረም ሳቁ::

"ኧረ! ስበላ ብታገኚኝ ምንም አትይኝም?"

"ምን እልሃለሁ? ካገኘህ እንክት አድርገው!"

ዶሮ አጓራና መሬት ዘፍ አለ:: ተንፈራፈረ:: "እኔ እኮ ያየሽኝ መስሎኝ፣ ከየት አመጣህ ብለሽ ትገርፊኛለሽ ብዬ፣ አባባ ባይሳ የሰጡኝን ሁለት ብር ዘርዝሬ ..."

"ሽንት ቤት ጨመርከው?"

"አዎን::"

"አወይ ልጄን! በል፣ ብርህ ካልወጣ አንድም ሰው ሽንት ቤት እንዳታሸና::"

"እሺ!"

በዚህ መካከል የዶሮ አባት ግንበኛው አባባ ቱሉ በራቂ ከሥራ ድክም ብሏቸው መጡ:: ጎርናና በሆነ ድምፃቸው "ምን ሆንክ አንተ?"

"አንተ ነህ! ክርስትና አባት ሰው አድርግልኝ ስልህ ቂርቆስ አንስቶሃል አያልከኝ፣ ትምህርትህን ይገልጽልሃል አያልከኝ፣ ያሳ ድግሃል አያልከኝ፣ እንደ ግርማ፣ እንደ እቴነሽ ሰው ክርስትና እንዲያነሳኝ ሳታረግ ሕፃኑ ቂርቆስ ክርስትና እንዲያነሳኝ አድርገህ ብራን አስጠፋህብኝ" እያለ ተንሰቀሰቀ::

አባባ ቱሉ ነገሩ አልገባቸውም፣ ሽንት ቤት መሄድም ፈልገዋል:: ኃይሉ ዶሮ ግን አሳባልፍ አላቸው:: ግራ ቢጋቡ እኔን ማብራሪያ ጠይቀውኝ ሁሉንም ጉዳይ በዝርዝር ነገርኳቸው:: አባባ ቱሉ ከትከት ብለው ስቀው "ብሩን አሁኑኑ እኔ እሰጥሃለሁ:: የክርስትና አባትም እሆንሃለሁ:: ስታድግ ግን አንድ ሺ ብር አድርገህ ልትከፍለኝ ትፈርማለህ::"

"እሺ" አለ ኃይሉ፣ የዳመነ ፊቱ ወዲያው ወገግ እያለ::



"በል አሳልፈኝ ሽንቴን ሽንቼ ልምጣና እንዋዋላለን" አሉና ሁለት ብር አውጥተው ሰጡት:: ገለል አለላቸው:: ተጠናቀው እንደመጡ ውሉ በታላቅ እህቱ በአቴነሽ ተጻፈ::

### *የብድር ሰምምነት*

*እኔ አባቴም የክርስትና አባቴም ከሆነው ከአቶ ቱሉ በራቁ በዕለተ ቂርቆስ ንግሥ ሁለት ብር ተበድራለሁ:: ይህን ብር አድጌ ትምህርቴን ጨርሼ ኮሌጅ በተሼ እንግሊዘኛ አንደውሃ አንደጠጣሁ አንድ ሺ ብር አድርጌ ልከፍል ተሰማምቼ ፈርሜአለሁ::*

*ኃይሉ ዶሮ ፈረመ::*

"መስሎሃል የምለቅህ" አሉ አባባ ቱሉ ከምራቸው:: የውል ወረቀቱን አጣጥፈው እያሰቀመጡ::

በሕይወታችን ለመጀመሪያ ጊዜ ኃይሉ ዶሮ በተበዳሪነት፣ እኔም በአማኝነት ተገኝቼ ፊርማችንን ያኖርንበትን ማኅደር ከጉዳይ ም አልጣፍነውም:: ነገር ግን ርግቡን ከእነ እንግዱ ገዝተን የማርባት ጥረታችንን እንዴት እንደምንቀጥል እያውጠነጠንን ተጠቃቅሰን ከቤት ወጣን:: እግዚሃር አብዝቶ ከፈጠራቸው ድሆች መካከል እኔና ዶሮ እንዲህ ማሳያዎቹ ነን::

## እርቀ ሰላም ሲወርድ

*"በጥበብ ካልተያዘ ጀግንነት ሞኝነት ነው"*
*(ያልታወቀ ደራሲ)*

ይኸው በገዛ ቤቴ ውስጥ የቁም እስረኛ ሆኛለሁ:: ውጪ ስንጫወት ይህቺ መኩዬ ቀጫጫ ደፈረችኝና በቦክስ አገጭዋን መታኋት፣ መሬቱ ላይ ፍንችር አለች:: እስከምትነሳ ከጠበቅኩ በድንጋይ እንደምትፈነክተኝ ስለማውቅ እግሬ አውጪኝ ብዬ ቤቴ ጥልቅ አልኩኝ:: እያለቀሰች በእልህ ቁና ቁና እየተነፈሰች ደረሰች ብኝ:: እናቴ "ምን ሆንክ?"

"ይኼ ፉንጌ ነገር ሳልፈልገው መታኝ!"

"ስንት እንጀራ ቢበላ ነው የሚመታህ? ይኼ ጋንድያ! ቆይ ይምጣ አሳየዋለሁ!"

"እቤት ውስጥ ገብቷል:: አልጋ ስር ወይም ጓዳ ይዩት እስኪ?!"

እማዬ ልትፈልገኝ ጓዳ ገባች።

ተዝናናሁ። መኩዬ "እማማ ባሎቴ የት እንዳስ ላሳዮት!" ስትል ተደናገጥኩ። እኔ የተደበቅኩት ከበሩ ኋላ ነበር። በበሩ ሰር እግሬ ብቅ ብሎ እንደሚታይ የገባኝ ወዲያው ነው። እግሬን ከመሰብሰቤ በፊት ግን መኩዬ በበረባሶ ጫማዋ የበላች የጠጣችውን ያህል በርግጫ ደቀደቀችኝ።

"ወይኔ ቁስሌን! ወጄኔ ቁሰሌን!" እያልኩ ከበሩ ጀርባ ወጥቼ ዘልዬ ሳሎን ወለሉ ላይ ተዘረርኩኝ። እማዬ ከጓዳ ሰት መለስ እየተንፈራፈርኩኝ ነበር።መኩዬ አንጀቷ ቅቤ ጠጥቶ፣ በግማሽ ሳቅ በግማሽ ልቅሶ ግዳይዋን ቁልቁል ተዘርሬ እየችኝ።

"ምን አገኘህ?!" አለች እማዬ ተደናግጣ።

"እግሬን... መኩዬ! በበረባሶ ጫማዋ...!" ትንፋሼ ቁርጥ ቁርጥ አለ።

"ደግ አደረገ! እንኳን ዋጋህን የሰጠልኝ! መጀመሪያስ ለምን መታኸው?! ወንድ ነው። ብድሩን መለሰ።"

"ገና አለቅህም። ታየኛለህ!" ብላ ቀጫጫዋ ዛተች።

"ሂድ! አንተ ደግሞ ፈሳም! እኔ እየተቆጣሁት ትዝታለህ? በሉ ታረቁ!" ስትላት መኩዬ ፈትለክ ብላ ከቤታችን ወጣች።

እኔም በርግጫ የተገሸለጠ ቁስሌን ማስታመም ጀመርኩ።

"በል አርፈህ ተቀመጥ!" ብላኝ እማዬ ወደዕለት ሥራዋ ሄደች።

የመኩዬን ቂመኛ መሆን አሳምሬ ስለማውቀው ከቤቴ ላለ መውጣት ወሰንኩ። እንደመታደል፣ የዚያን ዕለት ቤተሰቦቼ ምንም አይነት መልእክት ስላላኩኝ አሸናፊ ሆኜ ዋልኩ።

የሰፈር ልጆችን አባብለው እንዲያሰወጡኝ መኩዬ ላከች ብኝ። "ሞኛችሁን ፈልጉ!" አልኳቸው። ቀጫጫዋ ግን የዋዛ አይ ደለችም። የድፍረቷ ድፍረት፣ አባቴ ቤት ውሰጥ ቁጭ ብሎ ሽማ እየሠራ እያለ በራችን ድረስ እየመጣች ትዝትብኛለች።

"ዜራሞ" ብዬ ሰጮኽ።

ፈትለክ ብላ በብርሃን ፍጥነት ከአካባቢው ትሰወራለች። ብዙም ሳትቆይ በመሰኮት ብቅ ብላ ትታየኛለች። አባቴ ግር አለው "ምን ሆነሃል?"

"ምንም!"

"በል ድውር ስለሚያስፈልገኝ አንድ ቁላ ማግ ቶሎ አዳ ውርልኝ።"

በደስታ ትእዛዙን ተቀብዬ ማዳወሬን ጀመርኩ። ውብ የሆነው ቅዳሜ በዚሁ አይነት ሁኔታ ለሽንትም ሳልወጣ አለ ፈልኝ።

እሁድ ወላጆቼ ከቤት ወጥተው ዕቁብም የመጠጣት፣ እድርም የመክፈል ተግባራቸውን የሚያከናውኑበት ዕለት ነው። ብቻ ዬን ስለምውል ደፈጣው መራር ይሆናል። የገመትኩት አል



ቀረም። ለማኝ ሳያራ በራችን ሲከፈት መኩዬ ደጃችን ላይ እየ ተንቆራጠጠች ነበር። እሁድ ጠዋትም ደፈጣው ቀጠለ። በሲሳይ ጎቢጥ አማካኝነት ለመደራደር ሞከርኩ። ቀጫጫዋ ሃሳቡን ውድቅ አደረገችው።

ካምቦሎጆ አሪፍ ጨዋታ ይካሄዳል። እኔና መኩዬ ብን ግባባ ኖሮ መኪና ከሚጠብቁ ጓደኞቻችን ጋር ተግባብተን ከሠራን ጥቂት የማይባል ሽቀላ እናከናውን ነበር። ተመልካቾች ለመቀ መጫነት የሚገለገሉበትን ጋዜጣ፣ እንደዋዛ ጣል የሚያደርጉትን የለሰላሳ ጠርሙስ መንትፈን ከሸቃቀልን በሚቀጥለው ቀን ኮርተን ሲኒማ የምንገባበት ገንዘብ ይኖረን ነበር። አሁን ግን በመጣላ ታችን ቡተለይ እኔ ቀረብኝ።

እኔም ሆንኩኝ አብሮ አደጎቼ በይፋ አንናገረው እንጂ ሁላችንም መኩዬ ቀጫጫዋን እንፈራታለን። የሷን ቂምና እልህ ማናችንም ችለን አንጋፈጠውም።

አንድ ቀን ከአብዲ ጋር ተጣላች። አብዲ ከባላገር የመጣ ልጅ ነበር። በሰላም ስንጨዋወት አብዲ «አስተማሪያችን ድርሰት ጻፉ ብለውን 'ጨውና ጥቅሙ' በሚል ርዕስ አንድ ጽሑፍ ጽፌ ለክፍል ጓደኞቼ አንብቤላቸው በጣም ተደነቀልኝ» ሲል አወራን።

ይሼኔ ይህች ሰላቢ ቀጫጫ ከትክት ብላ ስቃ "ጨውና ጢቅሙ!..." ብላ በአማርኛው አላገጠችበት። አብዲ እንደ ቮሊ ቮል ኳስ ቁልቁል ደብን አደረጋት። ጭቃው ላይ በአናቷ ተወተፈች። ስትነሳ ፈቷ ከጭቃው ገምሟል። በጣም ሳቅን። 'አፈር ነህና ወደ አፈር ትመለሳለህ!' ብሎ ይጥና አላገጠባት።

አቤት ዓይንዋ ያረገዘው ቂም! አላለቀሰችም። አልጮኸ ችም። ዝም ብላ እማማ ሸጊቱ ቤት ሄዳ ፊቷን ታጠበች። ስት መለስ አብዲ ረሰቷት ጭቃ ብይ ከኃይሉ ዶሮ ጋር እየተጫወተ ነበር። መኩዬ በነዚያ ወፍ እግሮቿ በራ መጥታ ቷ! አድርጋው በዚያው ፍጥነት ሮጣ ተሰወረች። አብዲ "ቆይ አገኝሻለሁ!" ብሎ ዛተ። በተጠበቀችበት ሳይሆን ባልታሰበው በጨነቀው ሱቅ በኩል መጥታ አደፈጠች። ኃይሉ ዶሮ እይቷታል። ሊያግዛት ስለፈለገ አብዲን በወሬ ወጥሮ ያዘው። አብዲ ጨዋታውን ሲከታተል ቱር ብላ መጥታ በጥፊ "ጭው!" አደረገችው። አብዲ ክው አለ። ከዘ ትሩ ይልቅ ድንጋጤው ጎድቶታል። በዚያው ስሜት የዕውር ድንብሩን ሊከተላት ሞከረ። ወፍን እንደወፍ ካልበረሩ እንዴት መያዝ ይቻ ላል? የእልህ ሳግ ተናነቀው።

ኃይሉ ዶሮ ወደ ጨዋታው እንዲመለስ አብዲን አረጋ ጋው። በልብስ ቁልፍ አሰይዘው ነው የሚጫወቱት። ትኩረቱን በሙሉ ይህች ሰላቢ ስላበላሸችበት ብዙ ቁልፍ ተበላ። ኃይሉ መበላቱን ተወት አርጎለት ሙሉ ትኩረቱን ጨዋታው ሲስበውና የቀጫጫዋ ድንገተኛ ብትር ሊወርድበት እንደ ሆነ። በዚህ ጊዜ አብዲ በጣም ተናዶ ማልቀስ ጀመረ። እኛን እንድናስታርቀው

ጠየቀን:: መኩዬ ተስማማች:: ምክንያቱም ተበቅላዋለች፣ በቅቷ ታል:: እኔን ግን እምቢ ስላለችኝ ቤቴን ምሽግ አደረኩ::

"ፋንጌ፣ ካምቦሎጆ ከእኛ ጋር አትሄድም?" አለኝ ኃይሉ ዶሮ ወደ ቤታችን ብቅ ብሎ::

"አልሄድም!" አልኩት:: "ቻው! ለነገ ሙቪና ለርግቦ ቻችን ቀለብ መግዣ ልሸቅል*ደይሜአለሁ!" አለኝ::

ወደ ካምቦሎጆ ሲሔዱ እየቋመጥኩ አያቸዋለሁ:: ዶሮ፣ መኩዬ ቀጫጫው፣ ሴምላል፣ ቀጠሳው፣... አበራ ወፍጮ ቤት አካባቢ ደርሰው ወደ ወርቁ ሻይ ቤት ታጠፉ:: በቂርቆስ ጓሮ አድርገው፣ በአራተኛ ከፍለ ጦር በኩል ሽቅብ ወጥተው፣ በመሺ ለኪያ ሄደው ካምቦሎጆ ይደርሳሉ:: ይኼኔ መኩዬ ተመልሳ መጥታ አበራ ወፍጮ ቤት መታጠፊያ ቆርቆሮው አጥር ላይ ተለ ጥፋ ይሆናል ብዬ ገመትኩና አፈጠጥኩኝ:: እንደገመትኩት ብቅ ብላ ታየችኝ:: ተመልሼ ወደ ቤት ገባሁ:: ዙተችብኝና ሄደች::

ባሪቾ ወደ ሰፈር ሲመለስ አየሁትና "ልጆቹስ?!" ስል ጠየኩት::

"ሄደዋል!"

እርግጠኛ ለመሆን መንገድ ላይ ወጣሁ:: መኩዬ ቀጫ ጫው ብቅ አላለችም:: በፍጥነት መንገድ ቀይሬ በጨነቀው ሰቅ አድርጌ ገበያውን አቋረጥኩና የባቡር ጣቢያውን ድልድይ ተሻግሬ ካምቦሎጆ ደረስኩ:: እዚህ አካባቢ ከተገናኘን መኩዬ እንደ ማለታት ታውቃለች:: ለማንኛውም ሰወር ያለና ማንም የሰፈር ልጅ የማይጠረጥረውን ቦታ መረጥኩ:: ዲናሬ አለኝ፣ ረፈድ ሲል እንዳይርበኝ የዱንቡሎ ሽምብር በጨው እበላለሁ:: ውሃ ሲጠማኝ የድንቡሎ ሽንኮራ ገዝቼ እመጥና ሽቀላዬን አከናውናለሁ::

በዚያ ዕድሜ አንድ ልጅ ብቻውን ያለሰፈሩ ከታየ በርከት ብለው የሚሄዱ ልጆች አስቁመው "ባብር!" ይሉታል:: የፊሯ ያለውን ሰጥቶ በካልቾም በጥፊም ከመመታት ይድናል:: የደፈረ ተጋትሮ ራሱን ይከላከላል::

ካምቦሎጆን የፍልውሃ ልጆች እንደግል ንብረታቸው ነው የሚያዩት:: ከቂርቆስ፣ ከሠንጋ ተራ፣ ከቄራ፣ ከለገሃር ሰፈሮች የምንመጣ ልጆችን በተናጠል ካገኙን አስፈራርተው ለማስገበር ይሞ ክራሉ:: አሁንም እኔ አጭሬ፣ ኮርማ፣ ሐሙራቢና እንጥል ብቻ ዬን ስላገኙኝ "ባብር!" አሉኝ::

"ወንድ ከሆናችሁ አንድ በአንድ ኑልኝ!" አልኳቸው፡ ደረ ቴን ነፍቼ::

"እንዴ! ወይኔ ብንሞት ይሻላል! እንዴት የቂርቆስ ልጅ የፍልውሃን ልጅ ይደፍራል!" ፎኸ አጭሬ:: ሽሮ የመሰለ ጥርሱን

*ደይሜአለሁ፡ ሔጃለሁ::



ነክሶ ለቡጢ ተዘጋጀ:: ሐሙራቢ አንድ ስንጥር አነሳና እቧራ ማው ሜዳ ላይ እያሰመረ "በሥነ ሥርዓቱ ተደባደቡ!" አለን:: እነ አጭሬ ቦቅቧቃ ስለሆኑ አንድ ላይ የማርያም ጠላት ሊያደርጉኝ ከበቡኝ::

ሐሙራቢ "*ቡካታሞች! ልከ አይደላችሁም! አንድ በአንድ ተደባደቡ::"

"ተዋቸው ይዋጣልን!" አልኩ::

የሌላ ልጅ ትከሻ ትከሻዬን ሲነካ ተሰማኝ:: ዞር ስል መኩዬ ቀጫጫዋ ነች:: ወደ ኮርማ ቦክስ ጨብጣ አፍጣ ታየ ዋለች:: እኔም አጭሬ ላይ አፈጠጥኩ::

በአየናቸው ብዙ ፊልሞች የአከተሩ ጓደኛ የፊለገውን ያህል ቢጣሉም ጓደኛው በጠላቶች ከተከበበ ያግዝለታል:: መኩዬም አሁን እንደዚያ ነው የደረሰችልኝ:: ቦክሱ ተጀመረ:: ባልታሰበ አጋጣሚ እነ ቦቾራና ዶጅ ገማጣው ስለመጡ የቂርቆስ ልጆች ተጨማሪ ኃይል ኖረን::

በዚህ ጊዜ የፍልውሃ ልጆች "ቆይ! ነገ የማናገኛችሁ አይም ሰላችሁ! እያንዳንድሽን አንድ በአንድ እናገኝሻለን!" እያሉ ሮጠው ሔዱ::

እኔና መኩዬም የዱምቡሎ ሽንብር በጨው፣ የዱምቡሎ ሽንኮራ ገዝሁና ከሁለቱም ግማሽ ግማሹን ተካፍለን በልተን ያለ ምንም ቃል ልውወጥ በመካከላችን ዕርቀ ሰላም እንዲወርድ አደረግን:: ብልጠት ካልታከለበት ጀግንነቱም በዚህ አጋጣሚ ተማርኩ::

*ቡካታሞች፡ ፈሪዎች::

## ካምቦሎጆ የማይገቡ ተመልካቾች

*"ብረር፣ ካልቾልክ ሩጥ፣*
*ከደከመህ ቀሰ እያልክ ተራመድ፣*
*ኩተሳህ ዳሆ"*
*ዶክተር ማርቲን ሉተር ኪንግ*

በቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታዲየም የዓለም እቀፍም ሆነ የአገር ውስጥ ጨዋታዎች ሲካሄዱ የሰፈራችን ልጆች ከዚህ አካ ባቢ አንጠፉም:: ብዙዎቻችን ሞልቶልን አንድ ብር ከፍለን መግ

ባት አንችልም። ካምቦሎጆ አካባቢ እየተዘዋወርን ጨዋታውን እንከታተላለን።

ብዙ ጊዜ ሬዲዮ ያላቸው ሰዎች ወደ ካምቦሎጆ ይመጣሉ። መስኩ ላይ ተቀምጠው ሲያዳምጡ እኛ ዙሪያቸውን ከብበን እንሰማለን።

"ተመልካቾቻችን፣ ከዚህ ከቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ስታዲያም ጊዜያዊ ስቱዲዮአችን ጨዋታውን ማስተላለፍ እንጀምራለን። የኢትዮጵያ ቡድን አሰላለፍ፣ አንድ ጌታቸው ዱላ..." እያለ ጋዜጠኛው ሰለሞን ተስማ ተጫዋቾቹን ማስተዋወቅ ይጀምራል። በደስታ ፍንድቅ እያልን እናደምጣለን።

"የኢጣሊያ ቡድን አሰላለፍ..." ብሎ ተጫዋቾቹን አስተዋውቆ ከጨረሰ በኋላ ሁላችንንም ቀስፎ የሚይዝ ዜና በተለይ ለልጆቹ አበሰረን።

"እንደምታውቁት በቅርቡ ፔሌ የሚጫወትበት የሳንቶስ ቡድን ወደ አገራችን እንዲመጣ ጥረቱ ተጀምሮ ለተጨዋቾቹ ማስተናገጃ 70ሺ ብር ተወይቀናል። በዚህ ጉዳይ ቢጋዜጣና በሬዲዮ ስፖርቱን በማይደግፉና የስፖርቱ አፍቃሪ ሕዝብ ከፍተኛ ሙግት ውስጥ ገብተናል። የሳንቶስ ቡድን ቢመጣና ከአገራችን ተጫዋቾች ጋር ቢጋጠም ጠቀሜታው ጉልዘ እንደሆነ የሚሞግቱ ወገኖች አሉ። ይሀንኑ ጉዳይ አስመልክተው አቶ ይድነቃቸው ተሰማ የሚሉትን መግለጫ ምሽት ላይ እናስተላልፋለን። የእናንተን ስሜት ለማርካት የእግር ኳስ አድነት ወሳኝ ነውና ድጋፋችሁ አይለየን።"

ሕዝቡ በታላቅ ደስታውና በጭብጨባ፣ በፉጨትና በመጮኽ ድጋፉን ገለጸ። እኛም በደስታ ሣሩ ላይ ተንከባለልን። ትንሽ ቆይቶ ግን ሃሳብ ገባን። የመግቢያ ዋጋው የዚያን ዕለት አስተኛው አምስት ብር ይሆን ይሆናል። ይህን ያህል ገንዘብ አይደለም በእውን በህልማችንም አይመጣም። ተረፈ ገልጆ ጠቀስኝ። ተጠጋሁት "ፉንጋይ አይዘህ፣ እኔ ካምቦሎጆ ውስጥ የምነባበት አንድ መንገድ አለኝ። ለማንም እንዳትናገር። ቀኑ ሲደርስ አሳይሃለሁ አብረንም እንገባለን።"

"በናትህ! ለማንም አልናገርም፣ ለምን አሁን አታሳየኝም?"

"አሁንማ አልነግርህም። ግን እመነኝ እንገባለን። እኔ በማስበው መንገድ ከገባን ፔሌ የሊጋችን ኳስ እየቀለብን መልስን የምናቀብለው እኛ እንሆናለን።"

ገልጆ በጣም ብልጥ ልጅ ስለሆነ አመንኩት፣ ከሽምብራዬ አካፈልኩት።

አብዛኛውን ጊዜ ሸንኮራ ነጋዴ፣ ወይም ሽምብር በጨው ሻጭ አካባቢ እንገኛለን። የሸንኮራ ነጋዴው ጫፉን ቆርጦ ራቅ አድርጎ ሲወረውር ለመቅለብ እንሻማለን። ከሽምብራ ነጋዴው እጅ አንዲት ፍሬ ጠብ ብትልም ሽሚያው ያው ነው።



ካምቦሎጆ ውስጥ የሚሰሙ ጨኽቶች የድል፣ የቁጭት፣ የአድናቆት መሆናቸውን ውጪ ሆነን እናውቃለን። ያልተለመደ አይነት ድምፅ ሲሆንብን "ምንድነው!" ብለን ካምቦሎጆ ውስጥ የመግባት ዕድል የገጠማቸውን ልጆች አንጋጠን እያየን እንጠይቃለን።

"ዋ! አዋድ መሐመድ ለመንጌ የለጋለትን፣ መንጌ አክሮ መትቷት የኢጣሊያ አምስት ቁጥር ተደርቦ መልሶ በአርግጫ መንጌን ሊመታው ነበር" ሲለን፣

"ወይኔ መንጌ!" ብለን ሣሩ ላይ እንንከባለላለን።

በአንድ ወቅት የጋና ቡድን ወደ አገራችን መጥቶ እንደነገ ለመጫወት ዛሬ ሲለማመዱ የካምቦሎጆ በር ክፍት ስለነበር ገብተን አየናቸው። አያንዳንዳቸው አንድ አንድ ኳስ ይዘው ነው የሚለማመዱት። ይህ ትርዒት ማርኮን በማቀጥለው ቀን ከአባቶቻችን አንድ አንድ እግር ካልሲ ሠርቀን የራሳችንን የጨርቅ ኳስ ሰፋን። የአንዳንዶቻችን አባቶች ከዚያች ሌላ ካልሲ ስለሌላቸው አልጋ ላይ ሊውሉ ሆነ። ባባቶቻችን ካልሲ ኳስ የሠራነው ልጆች ተሰብስበን ተገረፍንና ኳሶቻችንን አስቀድደውን ካልሲዎቻቸውን መለስን።

... ጨዋታው ሊጠናቀቅ 15 ደቂቃ ሲቀረው የካምቦሎጆ በሮች በሙሉ ይከፈታሉ። መግቢያ በር ላይ ከፍተኛ ግፊያ ይፈጠራል። የተናደደውና የተደሰተው ተመልካች፣ ለመውጣት ተጣድፎዋል። ውጪ ሰዓቱ ደርሶ በር ሲከፈት ያችን የቀረችውን የሩብ ሰዓት ጨዋታ ገብቶ ለማየት የሚጠብቀው ችስታ ተመልካች ግፊያውን አጨናንቆት ፖሊስ በቆመጥ እየቃኘ በሩን ለማስከፈት ይሞክራል። አንዱ ሕፃን ተረግጦ ሲያለቅስ ይሰማል። በብዙ መከራና ስቃይ ወደ ውስጥ እንገባለን። ከጀርባችን በጣም ስለምንገፋ ከፊታችን ያለውን ወንፊት የሸቦ አጥር አጣብቆን ጭንቁንም ግፊያውንም ረስተን ተጨዋቾቹን እያስተዋልን ማንነታቸውን እናጣራለን። (ኳሷ ገና አልተሊጋችም)

"ያ! ማነው?"

"አዋድ መሐመድ።"

"አምስቱ?"

"አዎን።"

"ስምንቱ መንግሥቱ ወርቁ ነው?"

"አውቀኸዋል።"

"አለማየሁ ፊኛ የታል?"

"ቆይ አሳይሃለሁ።"

"አሥራ አንዱ የኢምባይሰራው የማነ አይደል?"

"አዎ"

"ፓቼ የታል?"

"ያውልህ ዘጠኝ ቁጥሩ::"
"ስድስቱ ማነው?"
"ተስፋዬ ወዲ ቀጭኔ"
"ሰባቱስ?
"መሐመድ ዓብደላ"

ተጨዋቾቹን አይቷን ሳንጠግባቸው ጌታቸው ዱላ ሊጋ:: እሱ የሰጋትን መንግሥቱ ወርቁ በደረቱ ተቀብሎ ለጀሚል ሰጠው:: አሰር ቁጥሩ ጀሜል አክሮ መታ:: የጣልያኑ በረኛ ጎረ ሳት:: ጨዋታው ለጥቂት ደቂቃ ተካሔደ:: የመሃል ዳኛው ፊሽካ ሲነፋ ጨዋታው ሁለት ለሁለት ተፈጸመ::

ደግሞ ሌላ ቀን በሌላ ጨዋታ እነዚያው ቡድኖች፣ ወይም ሌሎች ይገናኛሉ:: እኛም በዚያን ዕለት እዚያው ካምቦሎጆ እንገኛለን::

እኔ፣ ዶሮ፣ መኩዬ ቀጫጫው ሲኒማ መግቢያ ግንዘብ ለማግኘት አዲስ ሥራ ፈጥረናል:: በዚህ ጊዜ በጥድፊያ የምንዋ ከብበት ሰዓት ነው:: ጨዋታው እየተጠናቀቀ ሲመጣ ሕዝቡ ቆሞ የማየት ልምድ አለው:: ተቀምጠውበት የነበረውን ጋዜጣ በፍ ጥነት ከአንድ ጥግ ወደ ሌላው እያለፍን እንሰበሰባለን:: በዚያ መካከል የለስላሳ ጠርሙስ ካገኘን አንምረውም:: በጥድፊያው ወቅት ከተመልካች ጋር መጋጨት ይኖራል:: ተመልካቾች ሙሉ በሙሉ ትኩረታቸው ጨዋታው ላይ ስለሚሆን ሲጎሸሙ ዞር ብለው በኩርኩም ለኩፍ ያደርጉናል:: አንዳንዴም ይይዙንና "ምን ድነው ይሄ ያረገዝከው?" ይላል፣ በጋዜጣ የታጨቀ ሹራባችንን እያየ::

እኛ ከመመለሳችን በፊት አንደኛው "ተዋቸው የፓስቴ መብያቸውን እየሸቃቀሉ ነው!::" ይለዋል....

አንዳንዴ ከጓደኞቼ ጋር ውጥረት የበዛበት ጨዋታ ሲካሄድ እንጠፋፋለን:: ትዝ እንደሚለኝ የለገሃር ልጆች በዚህ እዲስ ሥራችን ላይ ብዙውን ጊዜ ትልቅ ባላንጣዎቻችን ነበሩ:: አንድ ቀን ብቻዬን ሹራቤ በጋዜጣ ተወጥሮ ወደ ሰፈር የምመለስበት ሁኔታ ተፈጠረ:: ዝናብ መጥቷል:: የግድ ጋዜጣዬ እንዳይበሰብስ በጊዜ ጉዞ ጀመርኩኝ:: የለገሃርን ድልድይ ተሻገርኩ:: ሜዳውን ማቋረጥ ስጀምር ሦስት የማውቃቸው የለገሃር ልጆች ጨዋታቸውን ትተው ተለያዩ:: መሀላቸው አስገቡኝ:: ሊያንቁኝ ቀኝ ጓላ ዞረው ወደ እኔ በፍጥነት ተወረወሩ:: ኦ! ኦ! ኦ! ብዬ እየጮህኩ ከፊቴ የመ ጣውን ኃይሉ ቁሬን በጥፊ 'በቁ' አደረኩት:: በርግጎ ዞር አለ:: ከጓላ በኃይል እያሳደዱኝ ሮጡ በደዊ ሻይ ቤት ዘው አልኩኝ:: ያባርሩኝ የነበሩት ታርዬ፣ ኃይሉ ቁሬና ስዩሜ ተከትለውኝ ሻይ ቤቱ ገቡ::



በደዊ "ምንድነው?" ሲል ጮኸባቸው፣ ጫቱን በጉንጩ ወጥሯል::

"...ሊነጥቁኝ ነው!" አልኩኝ ጋዜጠኞን ከሆዴ ጋር ጥብቅ አድርጌ ይዣ::

"ውጡ ከዚህ!!" በደዊ አላቸው:: ምንጊዜም የሚያዝው ለደንበኛው ነው::

"ቆይ እናገኝሃለን!" እያሉ ወጡ::

እኔ በፍጥነት ጋዜጣዎቹን የተቀዳደውንና ያልተቀዳደ ደውን ለብቻ ለብቻ ባንኪው ላይ ደረደርኩለት:: ሁለት የለስላሳ መጠጥ ጠርሙስ ጨመርኩ::

"አህ! ዛሬ ብዙ ሸቅለሃል! ሻይ እዘዝ" አለኝ በደዊ::

አራት ፓስቴ ከሻይ ጋር ቀረበልኝ::

ጋዜጣው ሽልንግ፣ ጠርሙሶቹ ሽልንግ በጠቅላላው አንድ ብር ሸቀልኩ:: ስሙኒ የተመገብኩበት ሲቆረጥ ሦስት ስሙኒ ደረ ሰኝ:: በቀበቶዬ መታጠቂያ ላይ ሰንጥቄ ባዘጋጀሁት ምስጢር ኪሴ ውስጥ ደበቅኩና ታጠኩ::

እንዴት እንደምወጣና የስዝርን ልጆች እንዴት እንደ ምሸውዳቸው ፓስቴዎቹን ከሻይ ጋር እያጣጣምኩ ማሰብ ጀመርኩ:: ቁጭ ብዬ ስቆዝም ዝናብ መዝነብ ጀመረ:: በጣም ደስ አለኝ:: እየሳሰ ሲሄድ በዶፉ ውስጥ ለማምለጥ እንደሚመቸኝ እርግጠኛ ነኝ::

ወዲያው በሩ አካባቢ ኃይለኛ የጓጓታ ድምፅ ተሰማ:: ቀና ስል መኩዬ ቀጫጫው ወሯ የገባ እርጥዝ መስላ ከተፍ አለች:: ኃይሉ ዶሮ ከኋላዋ ሲገባ በዝናብ የራሰው ሱጫ ፀጉሩ አናቱ ላይ ተለጥፎ፣ ዘርዛራ ጥርሱን ብልጭ እያደረገ ገባ:: ደስ አለኝ:: ባንኮኒው ላይ ጋዜጣውን ማደራጀት ጀመሩ:: ዘና አልኩና ድጋሚ አንድ ሻይ አዘዝኩ::

ዝናቡ መውረድ ጀምሯል:: አንገቴን መዘዝ አድርጌ በበሩ ስመለከት ኃይሉ ቁሬ ታዛው ስር ተጠልሎ አየኝና በዛቻ ጣቱን ወዘወዘብኝ:: ሦስት ጣቴን ሸቅብ ቀስሬ አሳየሁት::

እነ ዶሮ ተገቢያይተው እንደጨረሱ ውጪ መከበባችንን ነገ ርኳቸው:: "እሪ! እናታቸውን! የለገሀር ልጅ ደግሞ የቂርቆስን ልጅ ይደፍራል?!" አለች መኩዬ ቀጫጫው ፓስቴዋን እየ ነጨች::

ዶሮም "ዓይናቸውን ነው እምናጠፋው! ቢፈልጉ አንድ በአንድ፣ አለበለዚያም አንድ ላይ ይምጡ፣ እናናፍጣቸዋለን" አለና ጮርናቁውን ነጨ::

እኔም 'ከአንድ ብርቱ ሁለት መድኃኒቱ' እንዲሉት፣ ከእንዱ ጋር ብተናነቅ እንደማሸንፍ እርግጠኛ ሆንኩኝ:: ዝናቡ እየባሰ ሄደ:: ሰማዩ በመብረቅ እየታረሰ ነው:: በፀጥታ ነገ እምናየውን ፊልም እያብሰለሰልን ከራሳችን ጋር ስናወራ፣ ከምንወዳቸው አክተሮች ጋር በሃላብ ስናወጋ ለረጅም ጊዜ ዘንቦ አባራ::

ከሻይ ቤቱ ስንወጣ ጨልሟል። አድብተን ስናስተውል ማንም የለም። የለገሀርና የቂርቆስ መለያ መንደር የሆነውን ዲተል በር በደፈጣ አቋርጠን ሰፈራችን በሰላም ደረስን።

በሕይወት ውስጥ ከቻልን መሮጥ፣ ካልሆነ መራመድ፣ ከመ ረረም መዳህን የተማርነው እንዲህ ነበር።

## ዘለዓለማዊነት

*"የከበረ ሰው ሣዕመ መዓዛ*
*እስከ ዓለም ዳርቻ ይደርሳል"*
*ገድለ ክርስቶስ ሰምራ*

የአሸናፊ ፔሌ አባት አባባ ሐኑስ ታመው ከዚህ ዓለም በሞት ተለዩ። የታላቁ ታላቅ የሆነችው እህቱ አበበች ከመምህራን ተቋም ተመርቃ ቤተሰቡን የማስተዳደር ኃላፊነት ተረከበች። የተመደበች በት ትምህርት ቤት ከሰፈራችን በጣም ስለሚርቅ ቤት መቀየራ ቸው የግድ ሆነ። በዚህ ምክንያት አብሮ አደግ ጓደኞችን ፔሌ ከቂርቆስ ወደ ፈረንሣይ ሊጋሲዮን መሄድ በሁላችንም ላይ ብርቱ ሐዘን አሳደረ።ቀጢሳው ቆዝሞ "በቃ ፔሌ ከሄደች ቡድናችን መፍረሱ ነው?"

ፔሌ ሰምታው "እኔ ሁሌ ቅዳሜ ቅዳሜ እየመጣሁ እጫወ ታለሁ። ለምን ይፈርሳል!?"

"እንቺ እኮ የሌላ ሰፈር ተጫዋች ልትሆኚ ነው" አለ ዶሮ እየተቆጨ።

"ለምንድነው የሌላ ሰፈር ተጫዋች የምሆነው? እስከምሞት የሠፈሬ የቂርቆስ ተጨዋች መሆን ነው የምፈልገው!" አለች ፔሌ ከምር።

እንዲህ ስንጨቃጨቅ የሰሙን እማማ አመለወርቅ "እስኪ መለያየት ምን ምን እንደምትል ቅመሺት! ለማንኛውም አሸናፊ ዒርብ ማታ እየመጣ እኔ ቤት አድሮ ከእናንተ ጋር ሲጫወት ውሎ እሁድ ማታ ይሄዳል። አሁን ይኼ ብልሃት ጭንቀታችሁን አያቃልልላችሁም?!"

ተደሰትን። እኛም እምንችለውን እየተሸከምን ዕቃቸው መኪና ላይ ተጫነ። የመጨረሻዋን ዕስት አብረን ስናወራ አም ሽተን ከነከበደ ጋር እማማ አመለወርቅ ቤት አደረች።



ፔሌ በሌለችበት ተሰብስበን አንዷን ኪስ ሰፈሯ ወስዳ እን ድትለማመድባት ሰጠናት። "ለኔ ለብቻዬ እምለማመድበት ነው የምትሰጠኝ?" አለች እየተደሰተችና በፍቅራችን እየረካች።

"እውን፣ አንቺ አምበላችን ስለሆንሽ በጣም አሪፍ መሆን ይኖርብሻል። አሁን እምትሄጂበት ሰፈር ለብቻሽ ኪስ ያስፈል ግሻል" አልኳት።

"እሺ" አለችና ኪሱን ተቀብላ እሩቅ እሩቅ ማየት ጀመ ረች። ዓይኖቿ እንባ አቀረሩ። ፀጥታ በመካከላችን ነገሠ። ሳትሰ ናበተን ወደ አዲሱ ሰፈሯ ማዝገም ጀመረች። እኛም እንሸኘሽ ሳንላት ተከተልናት። ሲሳይ ነቢጥ ተክዞ አንዲት ጠጠር እየለጋ ይራመዳል። ኃይሉ ዶሮ የሸቦ መኪናውን ተሸክሞ ያዘግማል።

እስጢፋኖስ አካባቢ ስንደርስ ፔሌ ቆመችና "በሉ ተመ ለሱ። ከዚህ በኋላ ሳይመሽብኝ ቶሎ አዲሱ ሠፈሬ ለመድረስ መሮጥ አለብኝ። ቅዳሜ ጠዋት ከተወርዋሪ ኮከብ ጋር አይደለም ያለን ግጥሚያ?"

"ከክተት ባየር ጋር ነው" አለ ውሮ።

"ነው እንዴ? ከክተት ባየር ጋር?! እኔ ደግሞ ከተወርዋሪ ኮከብ ጋር የምንጋጠም መሰሎኝ ነበር ለማንኛውም ዒርብ ማታ መጥቼ ሰፈራችን አድራለሁ። እናንተም በጠዋት ነቅታችሁ ማሊያውን አውጥታችሁ ተዘጋጁ።"

"ማሊያውን እኮ እንድናጥበው ወስደነዋል" አልኳት።

"እንዴ! ዶሮ፣ ሰብስብና አንተጋ ይቀመጥ አላልኩህም ነበር?" አለች ፔሌ ትንሽ ቆጣ ብላ፣ ሌላ ጊዜ ቢሆን አንዴ በካ ልቾ ዝቃው ነበር እምትጠይቀው።

"እኔ ምን ላርግ? ይኼ ቀጢሳው፣ ነቢጥ፣ ሻቃ እላጠላብንም ሲሉኝ ተውኩት።"

"ውሸቱን ነው" አለ ቀጢሳው።

"በቃ አሁን አዳምጡኝ። ያላጠባችሁ አሁኑኑ ቤታችሁ እንደገባችሁ እጠቡ። ነገ በጠቅላላው ተሰብስቦ እነ ኃይሉ ዶሮ ቤት እንዲገባ። የእኔንም አስር ቁጥር ማሊያ ሰጥቼዋለሁ። ልጆች! በእናታችሁ እንዳትረሱ" ይህች ስትቆጣ አራስ ነብር አምትሆን ኃይለኛ ፍጥረት ዛሬ እላይዋ ላይ ፍቅር ነግሶ በልም ምጥ ተናገረች።

"በሉ ደህና እደሩ!" አለችና ኪስዋን አቅፋ በሶምሶማ ሩጫ የኢዮቤልዩን ቤተመንግሥት ዳገት ተያያዘችው። እኛ ፊታችንን ወደ ሰፈራችን መለስን። በዚህ መሃል ውሮ ወደ ፔሌ ዞረና "አሹዬ!"

መሮጧን አቁማ "ወይ!" ኪሳን እንዳቀፈች ጆሮዋን ቀሰ ረች። እኛም ውሮ ለምን እንደጠራት ለማወቅ ዞርንና ቆምን።

"የፈረንሣይ ሊጋሲዮን ልጆች ከደፈሩሽ ንገረን። ሄደን እንረግጥልሻለን። እናናፍጣቸዋለን!" አለ በልቅሶ ዜማ።

"እሺ!" አለች ስልል ባለ ድምፅ።

ውሮ ድምፅ አውጥቶ ማልቀስ ጀመረ። እኛ ግን እምና ስቅሰው በልባችን ውስጥ ነበር። ማንም ማንንም ሳያፅናና ወደ ሰፈራችን በካምቦሎጆ በኩል በፀጥታ መመለስ ጀመርን።

ከገደል ግቡ ጠጅ ቤት የሰፈራችን ሰው ግርማ ቢጬ እየዘፈነ ይወጣል። ተንኮለኛው ይጥና "ቢጬ የዱጥለስ አባት!" ሲል ስከፈው። ሁላችንም ሳመሸሽ ነቃ አልን።

"ማነው? ቢጬ!" አለ በአካባቢው የሚማታብት ድንጋይ እያ ማተረ። ማዘር ኢንዲያ ፊልም ላይ ፒቹ የሚባል ገፀ-ባህሪ አለ። በዚያ ቅፅል ስም የሰፈራችንን ሰው መጥራት ጀመርን። ፒቹ ስትቆ ላመጥም ቢጬ ሆነች።

"እንተ ነሃ ቢጬው!" አለ ባሪቾ እየሸሸ።

ግርማ አሪፍ የአራዳ ልጅ ነው። ብዙ ዓይነት ቋንቋዎችን መናገር ይችላል። ሥራው ፈረንጆችን አገራችንን ማስጐብኘት ነው። ጎይለኛ የጠጅ ሱስ አለበት። ማታ ጠጁን ጥግብ ብሎ እያቅራራ የሕንድ፣ የእንግሊዘኛና የአማርኛ ዘፈኖችን ጮክ ብሎ እየዘፈነ ወደ ሰፈር ይመጣል። እቤቱ ሊደርስ የመቶ ሜትር ርቀት ያህል ሲቀረው እናቱን "ማ" እያለ በሕንድ ስልት ይጣራል። እናቱ እየረገሙት በር ይከፍቱለታል።

ግርማ ቢጬ አንድ ድንጋይ አንስቶ "You son of a bitch!" አለና ያሳድደን ጀመር። ቀደም ብሎ በመለየት ቆዝማ ትጨነቅ የነበረች ነፍሳችን ከሥጋችን ተዋህዳ ራሳችንን ለመከላከል እግሬ አውጪኝ አልን።

ያነሳውን ድንጋይ እንዳይወረውር አንዳችን ስንከለል፣ ሌላው የቆመ መኪና ጋሻ ያደርግበታል። ደክሞት የጠጁ አንቡላ ፈልቶ ቁጭ ካለ፣ ከመካከላችን አንዱ ጠጋ ብሎ "ግርማ ቢጬ!"

"እናንት ገፊዎች፣ አላችሁ እንዴ?!!" ብሎ በአዲስ ጉልበት ያባርረናል።

እያሳደደን እኛም እየሸሸን የመሺለኪያን ድልድይን አለፍን። አዚያው አካባቢ አንድ ሰካራም ሰሌን ኮፈያ አድርጎ እየተንገዳገደ ሽንቱን ይሸናል።

ግርማ ቢጬ እንዳየው "እ!? ማንን ስመሸወድ ነው ሰሌን ኮፍያ አድርገህ እምትንገዳገድ? You! son of a bitch! አገኘሁህ!" አለና ሰውዬው መልስ ሳይሰጠው አንዴ ማጅራቱን አሰው። ሰውዬው ሽንቱ ላይ ተዘረረ።

"በናካውት! አንድ ጥለናል እሺ? ለካፊዎች!" አለ ወደእኛ ዞሮ። "እ! እ! ገደለው! ገደለው!" እያላገጠበት ይጥና ጮኸ።

"ጮክ እንዴ?" አለና ግርማ ድንጋዩን ወረወረ። በየስር ቻው አድፍጠን ውርወራውን አሳለፍን። በሁለት እጆቹ ጉልበቱን ተመርኩዞ ቀና ብሎ ያየናል። ቁና ቁና እየተነፈሰ ነው።

"ምነው ግርምሽ?" አለ ይጥና ደፈርም ፈራም እያለ ተጠ ጋው።



"እረ እናንተ ውሪዎች ተውኝ። አሁን እናንተ እምሽክ ብትሉ ኢትዮጵያ ምን ታጣለች? የእናንተም ሥጋ ሥጋ ሆኖ ምድራቱን ኮሶ ይታያት ይሆናል እኮ?"

በሳቅ አውካካን።

ግርምሽ ይጥናን በእጅ ጥቅሻ ጠራው። ተጠጋው። ተደግ ፍት በኃይል እየሳለ ቆየ። ቆመን እናስተውለዋለን። በተረብም በአሽሙርም ልክ ልካችንን እየነገረን ወደ ሰፈራችን እንደምንሄድ ሁላችንም ገብቶናል።

"እውነት እውነት እላችኋለሁ ማንኛችንም ብንሞት ኢትዮጵያ ምንም አታጣም፣ ምን አልባት እኔ ያን ዲቃላዬን አባት አልባ አደርገው ይሆናል። ስመሆኑ እየኖርን ነው?" ጠየቀ። ይህን ሃሳብ ሁላችንም ልንመልስ ከምንችለው በላይ ነው። እንደፈለገ ቢያወራ፣ ገባንም አልገባንም ግርማን ማድመጥ እንወዳለን።

"እመኑኝ እየኖርን አይደለም። ሕይወታችን እንዲለወጥ ሁላችንም መጣር መጋር አለብን። አሁን ያላችሁት 'በሮንግ ቄይ' ላይ ነው" በረጅሙ ሳስ። አሰነጠሰውና "የኔ መድኃኒዓለም እውነቱን አናገረኝ!" አለ በእሮጊት ድምፅ።

በጣም ሳቅን።

"ተመልከቱ ወንድሞቼ" በራሱ ድምፅ ግርማ ሃሳቡን መሰንዘር ጀመረ "አምቡላና ሲጋራ እንዲህ ያደርጋል። ልብ ያለው ካነኘው ሁሉ ይማራል። እግዚአብሔር መሬት ወርዶ ለፍጥረታት አይሰ ብክም። ልባም ብቻ አውቀቱን 'አንደር ስታንድ' አድርጎ አካ ሄዱን ያስተካክላል።"

ግርማ ቢጬ ከምክሩ ይልቅ የብዙዎቻችንን ቀልብ የሚ ስበው ሰምተን የማናውቃቸው የእንግሊዘኛ ቃላት ነበሩ። ባና ውቃቸውም ስንሰማቸው ደስ ይለናል። ሲሳይ ጎቢጥ አንዲት ዱል ዱም አርሳስና የተጣጠፈች ወረቀት ከኪሱ አወጣና 'አንደርስ ታንድን' በአማርኛ ፊደል ጻፈ።

"ሮንግ ቄይ!" ነበር ከልጅነቴ ጀምሮ የሄድኩት። 'ጋድ!' የእጁን ሰጠኝ። እኔም ልክ እንደ እናንተው የሲኒማ ሱሰኛ ነበርኩ። ስሲኒማ ፍራንክ አልሞላልህ ሲለኝ ምን እንደማደርግ ታውቃላችሁ? መቼም እምላክ ይቅር ይበለኝ። በረባሶ ጫማዬ ላይ ሬንጅ እቀባለሁ። በእጄ ጫማዬን እይዝና ባዶ እግሬን አዘግማ ለሁ። አንድ በደንብ የሸቀለ ለማኝ አጠገብ ስደርስ በረባሶዬን አጠልቃለሁ። ጠጋ እልና ሚዳ ላይ የተሰጡትን ሣንቲሞች በእር ግጫ ስመታቸው ሬንጁ ውስጥ ጥልቅ ይላሉ። ለማኙ ባንኖ እስክ ሚፈጭኝ እኔ አንድ ሁለት ሶስቴ ሣንቲሞቹ በሬንጁ እንዲጣበቁ እረግጣቸዋለሁ። ከዚያ ፈትለክ እልና ከአካባቢው እሰወራለሁ። አትጠራጠሩ አንዴ ረግጬ ቼላ፣ ከርክ፣ ከዚያም በላይ እሸቅ ላለሁ። ከዚህ በኋላ ነው ለማኞች የሸቀሉት ፍራንክ ጠርቀም

ሲል መልቀም የጀመሩት። ይህ ድርጊቴን አሁን ሳስበው 'ሮንግ ዌይ' ነው።"

ሲሳይ ጎቢጥ 'ሮንግ ዌይ' ብሎ ጻፈ። ሰራሱ ያህል በአማርኛ የጻፈውን ቃል እንዳይረሳው 'ሮንግ ዌይ' ሲል ግርማ ሰማውና "የተሳሳተ መንገድ ማለት ነው።"

"አልገባንም" አለ ይቄና። ደግሮት፣ እኛም ከበነው፣ አብ ረን አያዘገምን ነው።

"ብዙው ሰው ኑሮ የሚገባው ከወደቀ በኋላ ነው። እኔን ተውኝ። አርፋችሁ ትምህርታችሁን ተማሩ። አረፍ ከሆናችሁ አሁን ነው መንገዳችሁን የማስተካከያ ጊዜው። ዕድሉ አላችሁ። እውነት እላችኋለሁ 'ዛት ኢዝ ኢን ዩር ሃንድ!' አለና ያደፈ መሐረቡን አውጥቶ አፉን አበሰና መልሶ ኪሱ እየከተተ "መመልከት ያለባችሁ ሌባውን ሻካርን አይደለም። ሼክስፒርን ነው። ቴክሱን ጆንዌይን ሳይሆን ልብ ካላችሁ አነሽታይንን ነው። ዓለም እዚህ የደረሰችው በጥቂት አስተዋዮች ነው። የአቡጀዲ ግርግር ምንም አርባና የለውም።"

ሃሳቡ ረቀቅና መጠቅ እያለ ሄደ። ከጠራቸው ሰዎች ሼክ ስፒርንና ስታሮቹን ብቻ አናውቃለን።

"ሼክስፒርን አወቅከው? የከበደ ሚካኤል ሮማዮና ጁሊትን የተረጎመው ነው" አለኝ ጎቢጥ እርግጠኛ ሆኖ። ግርማ ቢጨ ሰምቶታል። የጎቢጥን አናት እየዳበሰ "አረፍ ነህ አሪፍም እንደ ምትሆን ያስታውቃል።"

"ሮሚዮ ሮሚዮ የልቤ ወለላ
እባክህ ስምህን ለውጠው በሌላ" ጎቢጥ ከግርማ አፍ ቀበል አርጎ አሳረገለት።

ሻካር በጣም የምንወደው የሕንድ ፊልም ነው። በልጅነቱ ሰርቆ ሲሮጥ ፊልሙ ይጀምራል። እየሮጠ ዞር ሲል ፊልሙ ውስጥ ያድጋል። ሻካር በጎብረተሰቡ በጣም የተጠላ ነው። አንድ ቀን መንደሩ በእሳት ተያያዘ። ሰው ሁሉ ሲድን አንዲት ሕፃን እሳቱ ቋያ መካከል ቆማ እንዲደርሱላት ስትጮህ ሻካር እሳቱ ውስጥ ዘሎ ገብቶ ሕፃንዋን ያድናታል። እሱ ግን በእሳቱ ይቃ ጠላል። ሕዝቡ ይቅር ብሎት ሕይወቱን ለማትረፍ ተሰብስበው ሲፀልዩ ፊልሙ ያልቃል። ይህንን ፊልም ያየን ዕለት 'እጀ ወርቁ' አብሮ አደጌ ባረቾ ጠጋ አለኝና "እኔም ሳድግ ቂርቆስን እሳት ሲያቃጥለው አድነውና ሰዎች ሁሉ የሚወዱኝ ልጅ እሆ ናለሁ" ብሎኛል።

"ግርማ ቢጨ!" አለ አበራ ጥይቴ ከወደዲተል በር አካባቢ ብቅ ብሎ ለከፈው። በለከፋ በሰፈራችን የታወቀ ነው።

ሁላችንም ሮጠንበት።

ደነገጠ።



"የማነህ ቀሽም? የጓደኞችህን 'ማይንድ' በቤት ሥራ ወጥ ረነዋል። 'ሮንግ ዌይ' መታረም አለበት።"

ቂርቆስ ጓሮ ደርሰናል።

"ኒውክሌር ቦምብን የፈለሰፈው ሣይንቲስት አልበርት አን ሽታይን ይባላል። ኒውክሌር ቦምብ ያላቸው አገሮች ስንት እንደ ሆኑ ታውቃላችሁ?"

ጎቢጥ እጁን አወጣ።

ግርማ እንዲናገር ፈቀደለት።

"አሜሪካ።"

"እ?!"

"መሰኮብ።"

"እ?!"

ጎቢጥ ተክዞ አብሰለሰለ።

"አሪፍ ነሽ፣ በርቺ። የተቀሩት ፍሬንችና ግሬት ብሪቴን ናቸው።"

"እሺ" አለው ይጥና፣ ግርማ በደንብ እንዲደገፈው እጁን ሳብ አድርጎ ማጅራቱን ወደ ብብቱ እያስጠጋ።

"መጀመሪያ ኒውክሌር ቦምቡን የፈለሰፈው አንሽታይን ነው። ሲፈለስፈው ለዓለም መጥፊያ እንዲሆን አልነበረም። ዓለም ከፍተኛ የኤሌክትሪክ ኃይል እንድታገኝ ነበር። አንዳንድ ተንኮ ለኛ ወታደሮች ይህ ለጦር መሣሪያነት ቢውል ጥሩ ነው ብለው የአገራቸውን ፕሬዚዳንት አስፈቀዱ። እነሱ አገር ንጉሣቸው ፕሬ ዚዳንት ነው የሚባለው።"

"ፕሬዚዳንት" አለና ሲሳይ ጎቢጥ ጻፈ።

"ለወታደሮቹ ፕሬዚዳንቱ ፈቀዱላቸው። አሁን ይህ ኒውክሌር ቦምብ ቢፈነዳ ዓለም ትጠፋለች። በዚህ ታላቅ ስህተት የተሞላበት አስተሳሰብ አንሽታይን በጣም አዘነና ነጭ መሀረቡን አውጥቶ ስቅስቅ ብሎ አለቀሰ" አለና ግርማ በእቅፉ የተደገፈውን ይጥናን ለቅቆ ጎደቴ ጠጅ ቤት ውሃ ልክ ላይ ተቀመጠ። ሁላችንም እንደ ጫጩት ዙሪያውን ከበብነው።

"አንሽታይን አሁን በሕይወት አለ?" ሲሳይ ጎቢጥ ጠየቀ።

"በቅርቡ አረፈ። 'ኤም ስኩዌር ፕላስ ዋን' ብሎ ጻፈ። ማን አባቱ ይህቺን ምስጢር ይድረስባት?"

'ኤም ስኩዌር ፕላስ ዋን' ብሎ ሲሳይ ጎቢጥ ጻፈ። ለእኔ በሹክሹክታ "ታያለህ ይህቺን ሂሳብ ሠርቼ ቁጭ ባላደርጋት!"

"ኒውክሌር ቦምቡን ልትሠራ?"

"እንክት አብረን ከሠራነው በኋላ ለአባባ ጃንሆይ ነው መስደን የምንሰጣቸው።"

"የት እንሠራዋለን?"

"እነ ኃይሉ ጓሮ፣ ታውቃለህ ሂሳብ ጎበዝ ነኝ።"

"አዎ" አልኩ በለሆሳስ፣ የኔን የጊዜ ቤት ደካማነትና የአብሮ አደጌን ሊቀ ሊታውንትነት እያመንኩ፣"ግን ይቻላል?"

"ለምን አይቻልም? ይቻላል። እኛ እኮ ኢትዮጵያውያን ነን። ይሄ አገር እኮ የአባባ ጃንሆይና የአበበ ቢቂላ ነው። ስለዚህ የፈለግነውን መሥራት እንችላለን"

"እንደ አነሽታይን ዓለም ኮረንቲ እንደልቧ እንድታገኝ ነው ወይ የምትፈለስፈው?"

"በደንብ!"

አመንኩት። ሲሳይ ጉበኟ አያደርገውም አልልም። የራሱን የጨርቅ ኳስ ስፍቷል። በሽቦ ቆንጆ መኪና ሠርቷል፣ ኩሽኔታውንም የሠራው ራሱ ነው። በረባሶ ጫማ ጓኛ በሽልንግ ገዝተን ስናደርግ እሱ ግን ጉማ ቆርጦ የራሱን ጫማ ሠርቷል። ታዲያ በዚህ ሁሉ ተግባራዊ እንቅስቃሴ ላለፈ ታዳጊ ወጣት ኒውክሌር ቦምብ መሥራት ምን ታቅታለች?

ግርማ ቢፌ አዲስ ፈጠራ በህሊናችን ውስጥ ይፀንስ እንጂ፣ ሃሳቡ ለሁላችንም በጣም ርቆብናል። ጨለማው በፈጠረው ድባብ በመንፈሴ ፍርሃት ተፈጥሯል። "የኒውክሌር ቦምቡ ቁልፍ ማን'ጋ ነው የሚቀመጠው?" አልኩት ግርማን። ቀና ብሎ አየኝ። "በፕሬዚዳንታቸውና በጉሣቸው እጅ ያለ መሰለኝ። ይህ ጉዳይ ትልቅ ምስጢር ነው። ለእንደኔ አይነቱ ተራ ሰው ማን ይነግረዋል? ገምት ካልከኝ ግን ባለሥልጣኖቻቸው እጅ ነው የሚቀመጠው። በምንም ተአምር እነ ጆንሜይ፣ በርትራንድ ካስትር አይደርሱበትም። ሶፊያ ሎሬንም ሆነች ማርሊን ሞርሎ ሺ ጊዜ ቢያባብሏቸውም አያገኙትም። ከተሰረቁም እኔ ኬሬዳሽ! 'ዘጠኝ ሞት መጣ ቢሉት አንዱን ግባ በለው' ነው የምለው።"

"ኢትዮጵያ ቦምቡ የላትም?" ባሪቾ ጠየቀ።

"ጉበዝ አትቀልዱ እንጂ!' ዓይናችሁን ገልጣችሁ አልሙ" ሲጋራውን ለኮሰና በረጅሙ ስቦ ጢሱን ሽቅብ ተፋና የምር ወጉን ጀመረ።

"ቴክስ ፊልም አትመኑ። በተለይ የአሜሪካኖቹን! 'ባት ኢዝ ግሬት ክራይም' አሜሪካኖቹ ትልቅ ወንጀል እኮ ነው እየፈፀሙ ያሉት። ሬድ ኢንዲያኖቹን በጠመንጃ፣ በመድፍ ሲፈጁአቸው አይደል የምታጨበጭቡት! አሪፍ መስሏችሁ? ተሳስታችኋል። ሬድ ኢንዲያኖቹ እኮ አሜሪካ አገራቸው ነው። በገዛ አገራቸው በፈልም ጥበብ ስታሮቹ ለዓለም ወንጀለኝነታቸውን ያሳዩታል። አንድ ቀን ሬድ ኢንዲያኑ የባነኑ ዕለት ነጮቹ ይህ ድር ጊታቸው ያሳፍራቸዋል። ስለዚህ እናንተ ማደነቅ ያለባችሁ የተሻለ አስተሳሰብ ያለውን ፈላስፋ አነሽታይንን ነው። እነ ጆንሜይ፣ እነ በርትራንድ ካስትር፣ እነ ክሊንትኢስትውድ ወንጀለኞች ናቸው።"

"አይ ቴልዩ ዘትሩዝ' የሕዝብና የቋንቋ ትንሽ የለውም። አንድ

E=MC² ትክክለኛው የአነሽታይን ቀመር።



ታሪክ ልንገራችሁ። ይህንን ታሪክ ያገኘሁት ስለ ሁለተኛው የዓለም ጦርነት የሚተርክ መጽሐፍ አግኝቼ ሳነብ ነው። በዚያ ዘግናኝ ጦርነት ወቅት ዓለም ለሁለት ተከፍላ እየተፋጁ ነበር። ጃፓን፣ ጣሊያንና ጀርመን በአንድ ወገን ሆነው ቡድናቸውን 'አክሲስ' ብለው ሰየሙት። አሜሪካ፣ ግሬት ብሪቴን፣ ሶቭየት ኅብረትና ሌሎቹ አገሮች 'አላይድ ፎርስ' አሉ ቡድናቸውን። ፍጅቱ መጨፋጨፉ ቀጥሎ በከፍተኛ ሁኔታ የሰው ልጆች በመአቱ እንደ ቅጠል ረገፉ።

"በጦርነት ወቅት አንዱ የሌላው ምስጢር ላይ ለመድረስ ልዩ ልዩ ጥበባትን ተጠቀሙ። ይሁን እንጂ አንዱ በሌላው አገር ላይ በሚያ ካሂደው የስለላ ጥበብ ይደርስበታል። ይህን ምስጢርን መመንታተፍ አንዳንዶቹን አገሮች ለከፍተኛ አደጋ አጋለጣቸው። በተለይ አሜሪካና ጃፓን አንዱ ሌላውን መፈናፈኛ አሳጡት።

"አሜሪካኖቹ በፈለጉት መንገድ ምስጢራቸውን እሸገው ቢልኩ ጃፓኖች ይደርሱበታል። በመጨረሻ ግራ ቢገባቸው 'ችግር ብልሃትን ይፈጥራል' እንዲሉ አንድ ድንቅ ሃሳብ ለአሜሪካኖቹ ተከሰተላቸው። ይኸውም ሁለት ዜጐቻቸው የሆኑ ሬድኢንዲያን ወጣቶችን መርጠው መለመሉ። ሁለቱም ወጣቶች እንግሊዘኛም አቀላጥፈው ይናገራሉ። አን ደኛውን ወጣት ጦር ሜዳ ወስደው አስቀመጡት። ሁለተኛውን ወጣት ጠቅላይ መምሪያቸው መደቡት። ከዚህ በኋላ የሚፈለገውን ምስጢር ጠቅላይ መምሪያ ለሚገኘው ወጣት በእንግሊዘኛ ይነግሩታል። ወጣቱም ጦር ሜዳ ላለው ለአገሩ ልጅ ምስጢሩን በሬድኢንዲያን ቋንቋ ይነ ግረዋል። ያም ወጣት የሰማውን ጦር ሜዳ ላለው አዛዥ ተርጉሞ በእን ግሊዘኛ ይነግረዋል። ጀኔራሉም ከአለቆቹ የመጣለትን ምስጢር በተ ግባር ላይ ያውላል። በዚህም በሬድኢንዲያን ቋንቋ ድልድይነት ተግባ ራቸው ተሳክቶ አሜሪካኖቹ በጦርነቱ አሸነፉ።

«ጃፓኖች በሬዲዮ የሚስሙትን ቋንቋ ምንነት በዘመኑ አል ተረዱም። በጣም ተጨነቁ ምስጢሩን በቀላሉ ለደርሱበት ስላልቻሉ ሽንፈታቸውን ሳይወዱ በግድ ተቀብለው የዶግ አመድ ሆኑ። እናም ወንድሞቼ አስተዋላችሁልኝ?» አለ ግርማ የሁላችንንም ገጽታ በአመክሮ እያስተዋለ። እንደፊልም ወለል ብሎ በሚታየን ታሪክ ተመስጠን የቋ ንቋ ምስጢር ባሳረፈብን ምትህት በትኩረት እየተከታተልነው ነው።

«የዚህ ታላቅ ጦርነት ድል ባለውለታ የሆኑት ሬድኢንዲያን 'ወርቅ ሳበደረ ጠጠር፣ እህል ሳበደረ አፈር' እንዲሉት ሆኖ ከገዛ መሬ ታቸው ላይ መፈናቀል፣ እምቢ ብለው ራሳቸውን ለመከላከል ሲያምፁ እንዲገደሉ መደረጉ ተገቢ ነው ትላላችሁ?» ግርማ ጠየቀን።

ብዙ ጊዜ ፊልም ስናይ የምናገዘው ለቴክሱ ነው። ሬድ ኢንዲያኖቹን ቴክሶቹ አሳራቸውን ሲያሳዩአቸው እናጨብጭብላቸዋለን። ድርጊታችን ትክክል እንዳልሆነ ተገለጸልን። ይህ ውስብስብ ምስጢር ከሁላችንም ዕውቀት በላይ ስለሆነ አዘንን።

«ባለፈው ክረምት ቤት አይሠራም' ይላሉ የጥንት ወገኖቻችን። ያለፈው አልፏል። ከአሁን በኋላ ከቁም እንቅልፋችሁ ባንኑ። ትምህርት ከትምህርት ቤት ብቻ ሳይሆን ከወላጆቻችሁ እቤታችሁ ውስጥ መጀ መር ይኖርባችኋል። 'አይቴል ዩ ዘትሩዝ አይ አም ሲሬስ' ስንቶቻችሁ

ናችሁ የወላጆቻችሁን አፍ መፍቻ ቋንቋ የምታውቁት? በዚህ በኩል ፋንጋይ ጐበዝ ልጅ ነው። የጓሞኛ ቋንቋ ይችላል። አንድ ቀን ከአባቱ ጋር 'ሰሮ አይ መላ' ሲባባል ሰምቼው ደሰ አለኝ» ሲል ግርማ በአድና ቆት ሁላችንም ሳቅን። እኔ ግን ትንሽ እንደማፈር ብዬ ተሸኩረ መምኩ።

«የፋንጋይን መንገድ ተከተሉ እንዳልኳችሁ ትንሽ ቋንቋም ብትሆን አንድ ቀን አገርን ከጥፋት ታድናለች። አሁን ሳጫውታችሁ እንደ ሙቪ ወለል ብሎ አልታያችሁም?»

«ታይቶናል» መለሰን በአንድነት።

«ዓይንን ገልጦ ማለም ማለት አንዱ መንገድ ይህ ነው። ፋንጋይ በልጅነቷ ቀድማ ባናለች። አሁን አማርኛን፣ ጋሞኛን በደንብ ትናገራለች። ትንሽ ቆይታ ደግሞ እንግሊዘኛን ስትጨምርበትና መጻሕፍትን ስታነብ ዓለም ወለል ብላ ትታያታለች።» ሲል ግርማ፣ ጓደኞቹ በአድና ቆት ዓይን አዩኝ።

ደሰ አለኝ። ገና ከማለዳው የአባቴ ጥረትም ድንቅ መሆኑ ገባኝ። ጓደኞቹ ከተለያዩ ዘሮች የተፈጠሩ ቢሆንም አንዳቸውም ከአማርኛ ውጪ የዘሮቻቸውን ቋንቋ አይናገሩም። የትጉ ወላጆች ጥረት ቢኖርም ልጆቻቸው መስማቱን እንጂ መናገሩን ስለማይችሉ የሚመልሱት በአማርኛ መሆኑን አስታወስኩ።

ግርማ ሌላ ሲጋራ ለኮሰ። በረጅሙ ሳበውና ሌላ አስደናቂ ታሪክ ያጫውተን ጀመር «እንደምታውቁት እኔ ውሌዬ ከቱሪስቶች ጋር አይ ደለም? በሥራ አጋጣሚዬ ከበርካታ አገር ተጉዘው ከመጡ ቱሪስቶች ጋር እውላለሁ። በዚያ አጋጣሚም የየአገሩን ቋንቋ እማራለሁ። አንድ ቀን ግን ከአሰደናቂ ገጠመኝ ጋር አምላክ አዋሰኝ። አንድ አሜሪካዊ ፕሮፌሰር በሥራ ተገናኝተን አረፈበት ግዮን ሆቴል ሔድኩኝ በማለዳው አንግዳ መቀበያው አካባቢ እጠብቀዋለሁ። ሙጥቶ ለእግዜሃር ሰላምታ እጹን እየዘረጋልኝ «ሰላም ለከ» አለኝ በግዕዝ ቋንቋችን «ሰላም ለከ» መለስኩለት እየተገረምኩ። ጨዋታችንን በግዕዝ ቋንቋ ሲቀጥል እኔ የማውቀው ቃል አለቀበኝ።» በሳቅ አውካካንና «ፈረንጅ በግዕዝ ቋንቋ?» እያልን ተገረምን።

«በደንብ አቀሳጥፎ ነው የሚናገረው። ይሔንን ሁሉ እንዴት እንዳወቀ ተገርሜ ጠየቅኩት። ቢያጫውተኝ እኩ አገር በመላው ዓለም ይታወቀ ሃርቫርድ የሚባል በጣም ታላቅ ዩኒቨርሲቲ አለ። በዚህ ዩኒቨርሲቲ ውስጥ ከሚሰጡት ብዙ የትምህርት አይነቶች መካከል አንዱ የግዕዝ ቋንቋ ነው። ፕሮፌሰር ጆን የኛን የግዕዝ ቋንቋ ተምሮ በመካኩ፣ በአሁኑ ጊዜ ግዕዝ ለሚያጠኑ ተማሪዎች ያስተምራቸዋል። ከተማሪዎቹ መካከል ጥቂቱ ኢትዮጵያውያን ናቸው። ታዲያ ይህ ፈረንጅ በግዕዝ አንብቦ በአንግሊዘኛ በመተርጉም ለተማሪዎቹ ሲያስረዳቸው የጥንት ወግኖቻችንን ጠሊቅ ዕውቀት በማወቅ ይገረማሉ። ይቆጫሉ።»

እኛ ግዕዝ የምናውቀው የነ አባ ዘለቀ ቋንቋ ብቻ እንደሆነ አበር። ለካ በጊዜው ያልተገነዘብነው ብዙ ዕውቀት የተከማቸበት ታላቅ ምስጢር ውስጡ እንዳለ ግርማ ገለጠልን።



«ታላቁ መጽሐፍ ምን ይላል መሰላችሁ? 'እሱ ታገኛላችሁ። አንኳኩ ይከፈትላችኋል' በለዚህ ይሆን የማንኳኪያና የመሻት ጊዜ በከንቱ አታባክኗት። ጃፓኖች ያ መከራ ከደረሰባቸው በኋላ 'መከራን በመከራነቱ ሳይሆን በመካሪነቱ ተቀብለው' ከማንም አገር ለመማር ፍይናቸውንም ገለጡ። ጆሮአቸውንም ከፈቱ በአሁኑ ጊዜ በጃፓን ዩኒቨርሲቲዎች የሬድኢንዲያን ቋንቋ መማሪያ በርካታ 'ዲፓርትመንት' አሏቸው። 'ለብልህ ይነግሯል እንጂ አይመክሩም' ይላሉ አበው። ትም ህርትን ዛሬ ከአካባቢያችን ጀምረናል ነገ ደግሞ ሁላችንም ከየቤታችን እንቀጥላለን» አለና ፊሊተሯ ብቻ የቀራት ሲጋራውን ልምጥጥ አድርጉ ስቦ መሬት ጣለና በጫማው አወደማት። «እና ጉበዝ እናቶቻችሁ አረብ ቤት ልከዋችሁ ሰኳር ገዝታችሁ ስትመለሱ፣ ስኳሩ የተጠቀለለበትንም ወረቀት አትጣሉት እንብቡት። ከምርቃት ከረሜላው ይልቅ የሚ ጣፍጥ ከረሜላ የምታገኙት እዚያች ወረቀት ውስጥ ነው። አንድ በጣም 'ኢምፖርታንት' ነገር እዚህጋ ሳስታውሳችሁ። መድኃኒትን ሐኪም መጥኖ እንደሚሰጠን ሁሉ፣ ሲኒማንም መጥነንና መርጠን ማየት መቻል አለብን። መድኃኒቱ ሲበዛ ለሞት እንደሚዳርገን ሁሉ ሲኒማ ውም ከምርጥ ምርጡ ላይ አተኩረን ካላየነው የሕይወት ጉዳናችንን ያስተናል። 'ግርም ሲበዛ ይመራል' ይላሉ አበው። አሁን ቅድም አሜሪካኖቹ በሬድኢንዲያኖች ላይ የሠሩትን ፀያፍ ተግባር ትክክል አይደለም አልኩ እንጂ፣ 'አሜሪካንስ በፍሪደም ሩይቲንግ' አገራቸውን ለማቅናት የከፈሉትን መስዋዕትነትና ሌላውን በተመለከተ ድንቅና አሪፍ አሪፍ ፊልሞች አሏቸው። እኩን ግየት ይኖርባችኋል። እንደውም አንድ ቀን እኔ አሪፍ ፊልም መውጣቱን ካየሁ አንድ ባውንድ እመድብና ተሰለፍ!! የቂርቆስ ልጆች ብል?!...» ከአፉ ነጥቀን «እንሰለፋለን!!» አልን በአንድነት።

«አይ ስቄር ' እጋብዛችኋለሁ!» አለንና ሁላችንንም ተራ በተራ ጨበጠን።

ግርማ የምናንኳስሰው እና የምንዘረጥጠው ሳይሆን የምናደ ምጠው ሰው እንደሆነ ብዙዎቻችን እየገባን መጣ። የሚያወራልን ልክ እንደ እኩያ ጓደኞቹ በመሆኑ ሃሳቡ እንደሚጠጥብን ልብ አይልም። እኛ የምናውቀው ታላቅ አገር እንዳለን ነው። ኢትዮጵያ ኒውክሌር ዘምብ የላትም ቢለን ማመን ቸገረን።

ልጁ ዱጥአለ መጣ። አባቱ እግር ላይ ተጠምጥሞ "አንተ ግርማ፣ እኔ አንተን እየጠበቅኩህ እዚህ ታወራለህ?"

"አ! ብርሃኔ እየመጣሁ ነው፣ አልረሳሁህም ልጄ" ልጁን መለ ማመጥ ሲጀምር፣ እኛን እዚያው በዚያው ረሳን። "ይኸው ያል ከኝን እንዱሽዱሽ አምጥቼልሃለሁ" አለና ለዱጥአለ አሹቅ ከኪሱ አውጥቶ ሰጠው።

ብርሃኔ በሕፃንነቱ ፈሱ አመለጠውና "አባ! ዱጥ አለ!" አለ። ይህም ቅፅል ስሙ ሆነ።

ተነሳና ቆመ። ውሃ ልኩ ላይ ተቀምጠ ሱሬው የነካውን አሟራ አራገፈ። አንድ ሲጋራ አወጣና ለኩሶ "ወንድሞቼ ደህና እደሩ ልላችሁ ነው" አለን።

በዚያ የገርነት ዕድሜ እንዲህ አንዳንድ ተራ ሰዎች በሕይወታችን ውስጥ እየተከሰቱ የማናውቀውን ዓለም ምስጢር ይፈነጥቁልንና የስማቸው መዓዛ ሙላውን ዓለም ያወደ ሃሳበ ሰፈ ዘለዓለማዊ ሰዎችን ያስተዋውቁን ነበር።

## ቤንዚል በአገራችን አገኘን

*«... ገንዘብ ልክ እንደክራር ጨዋታ ነች።*
*አጨዋወቷን ያላወቀበት ዝብርቅርቅ ጩኸቷን ይሰማል»*
*ካህሊል ጅብራል*

የግንቦት ልደታ ዕለት ሰድስት ጓደኞማቾች በአውሮፕላን ተደብቀን ከአገራችን ለመጥፋት ወሰንን። ይህንን ሐሳብ የፈጠረብን በዚያን ሰሞን የተመለከትነው ፊልም ነበር። አኩዮቻችን የሆኑ አራት ሕፃናት ማንም ሳያያቸው አንድ አውሮፕላን ውስጥ ይገባሉ። የአውሮፕላኑ ነጂ ወደማያውቁት አገር ይሏአቸው በረረ። እውስጡ ሻንጣ ሙሉ የአገራቸውን ብር አግኝተው፣ ባረፉበት አገር ያሰኛቸውን ቆንጆ፣ ቆንጆ ልብስም ሆነ ጫማ ገዝተው እየዘነጡ ይምነሸነሻሉ።

እኛም በአውሮፕላን ብንጠፋ፣ ሻንጣ ሙሉ ብሩን እውሮፕላን ውስጥ ስናገኝ ታየን። ለወላጆቻችን ሺ ሺ ብር እንልክላቸዋለን። በበነ ጋታው ለመጥፋት ቆረጥን። ማለዳ ተገናኝተን ወደ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አየር ማረፊያ ጉዞ ጀመርን።

ለሰንቅ ብለን ሁላችንም የየራሳችንን ቆሎም ሆነ የጤፍ ቂጣ ወይ አሹቅ በኪሳችን ይዘናል። በእግረ መንገዳችን ባጋጠሙን የአትክልት መሸጫ ግሮሰሪዎች አዘናግተን ጎራ እያልን ብርቱካን፣ ሙዝ፣ ቲማቲም መንትፈናል።

መስቀል እደባባይን አለፍ እንዳልን ቤቶቹ ዘርዘር እያሉ ይሄዳሉ። በአቋራጭ መንገድ በመሔዳችን አውሮፕላን ማረፊያው ደረሰን። እንደገመትነው ሳይሆን አጥር አብረው። መግቢያ ፍለጋ ጥግ ጥጉን መዞር ጀመርን። በአካባቢው ሰው ዝር ሲል አይታይም።

መሹለኪያ ቀዳዳ ለማበጀት ባገኘነው እንጨትም ሆነ ሹል ድንጋይ መቆፈር ጀመርን። ጥቂት ከግሰን በኋላ እየደከመን ይመጣ ጀመር። በዚህ ጊዜ አንዳንዶቹ ልጆች ለሰንቅ ብለው የያዙትን ቆሎም



ሆነ ቂጣ ይቆነጣጥሩለት ጀመር። በዚህ ድርጊታቸው ከማንበላው ልጆች ጋር ንትርክ ተጀመረ።

ሻቃ ተቆጥቶ «ሁልሽም የራስሽን ሰንቅ ጨርሰሽ በኋላ ሌላ አገር ለንደርስ ሰጪኝ ብትይ አምስት ሣንቲም አላቀምስሽም። ፍርፋሪም ቢሆን!» አለ።

«አታይም እንዴ? መቆፈሩ አደከመን እኮ። በልተን ካልጠነከርን ጉልበት ከየት እናመጣለን?» አለ ቀጢሳው፣ አሹቁን ከማገበሩ ፈቃድ ውጪ እየቃመለት።

እኛም በረጃጅሙ ሣር ላይ ተዘርረን የያዝነውን ሰንቅ መብላት ጀመርን። «እነዚያ በአውሮፕላን ሲጠፉ ያየናቸው ልጆች እኮ አውሮፕላኑ ውስጥ ዳቦም፣ ፓስታም ውሃም አግኝተዋል። እኛ ደግሞ ስንጠፋ ዕድለኛ ከሆንን የምንሄድባት አውሮፕላን አባባ ጃንሆይ ፈረንጅ አገር የሚሄዱባት ልትሆን ትችላለች። የምንበላውን አንደ ልብ ልናገኝ እን ችላለን። ሳህንና ማንኪያውም የወርቅ ዕቃ ሲሆን ይችላል» አልኩኝ።

ይህ ሃሳብ ከአንድ ለዓት በላይ የፈጀ ክርክር አስነሳ።

«ጃንሆይ የሚበሉት በወርቅ ማንኪያ አይደለም። በብር ማንኪያ ነው። አባቴ ሲያወራ ሰምቻለሁ። ኃይለሥላሴ ይሙት!! በብር ነው!» አለ ሲሳይ ጎቢጥ።

ስለማለ ሁላችንም ጎቢጥን አመነው።

«እኔ 'ፉድ' ላግኝ አንጂ ማንኪያ አልፈልግም» አለ ኃይሉ ዶሮ። በብዙዎቻችን ቤተሰብ ጤፍ ተሸምቶ ወር ሳይገባ ካለቀ፣ እንደ መዳረሻ ፓስታ ሹታ የአንድ የሁለት ቀናት የቤተሰቦቻችን ምግብ ይሆ ናል። በዚህ ጊዜ በየጠረጴዛው ሥር የተረሳና የዛገ ማንኪያም ሆነ ሹካ ይፈላለግና ወላጆቻችን በእሱ ሲመገቡ እኛ በእጃችን ነበር የምን ወጥቀው።

ወጋችን ደራ። መሹለኪያውን መቆፈሩን ለጊዜው ቸል አልነው። «እዎን» አለ መኩዬ ቀጫጫው «ልብሳችንም ኬፓችንም አንድ አይነት ይሆናል። ሽጉጥም እንታጠቃለን፣ አይደል?»

«የሁላችንም ልብስ ልዩ ልዩ ሆኖ ቆንጆ ከሆነ ደስ ይላል» አለ ኃይሉ ዶሮ «ከፈለግን አየተለዋወጥን መልበስ እንችላለን።»

ተጨቃጨቅን በመጨረሻ ሁላችንም የእሰጎንን ለመልበስ፣ መዋ ዋሱን ግን ለሙተው ተስማማን።

«አንተ ሻቃ፣ ኮትህ ተቀዷል» አለች መኩዬ ቀጫጫው።

«ተይው! በምንጠፋበት አገር ስንደርስ መርፌ ገዝቼ እሰፋ ዋለሁ። አዚያ ሳሙና ሲገዛ መርፌ ላይመረቅ ይችላል» አላትና ቁፋ ሮውን ለመጀመር ተነሳ።

«ቆዩ ልጆች» አልኩ «መቆፈር ከመጀመራችን በፊት አንዴ የቀረንን የአጥር ጎን ተዘዋውረን እንመልከት። ምን እልባት የተሰበረ ያጋጥመን ይሆናል።»

ተስማማን። ሰንዘር መሬቱ እየረጠበ መጣ። ከርቀት እጥሩ በሰፊው ተቀዶ ታየን። መሮጥ ሰንጀምር «ቆይ!» አለ አብነት ባሪያው።

ሁላችንም ቀጥ አልን። አንድ ሞራሮ አነሳና በቀስታ እየተራመደ ወደ ረግረጋማው መሬት ተጠጋ። ጥልቀቱን ለመለካት ሞራሮውን ወደ ረግረጉ ሰደደው። ሞራሮው ሰጠመ። ዞረና አፈጠጠብን።

«ቀዥቃዣዮች! እያንዳንድሽ ቅድም ዝም ብልሽ ይሄኔ ሰጥመሽ ነበር። ወደ እዚያ ሄደን ሴላ መጫለኪያ እንፈልግ»

«እሺ» ብለን ሰንጋዝ በቢንዚን የረጠበ ቦታ ደረስን። ሣር አልበቀለበትም።

«ምንድነው ይሄ?» አለ ሲሳይ ጎቢጥ «እዚህ መሬት ውስጥ ቤንዚን አለ ማለት ነው?»

«ልጆች!» አለ ሴምላል ንፍጡን በእጅጌው እየጠረገ «እውነት ቤንዚን ካለ ትንሽ ብንቆፍረው ሲፈልቅ ማየት እንችላለን።»

በያለንበት መሬቱን መጫር ጀመርን። በማስነው መጠን የበለጠ እየረጠበ ሄደና ነዳጅ አቆረ። በደስታ ሰከርን። ተጫጨቤሽን እየተቃቀፍን ተሳሳምን።

አባባ ጃንሆይ እልፍ ብር ሳያወጡ ቤንዚኑን እዚሁ አውሮፕላን ማረፊያው ሥር አግኝንላቸው። አቤት ይኼንን የምሥራች ስንነግራቸው የሚደስቱት ደስታ! እየሳቁ «አናንተ ጮካዎች እንዴት አገኛችሁት?» ብለው ሲጠይቁን ወለል ብሉ ታየን።ከዚህ ጋር ግን አንዳንድ ስጋቶችም ተፈጠሩብን።

«ለአባባ ጃንሆይ ለራሳቸው ካልሆነ ለማንም አንናገርም። እሳቸውን አግኝተን ከነገርናቸው ግን እኛ እንድንማር፣ ቆንጆ ቆንጆ ልብስና ጫማ እንደልባችን እንድንለብስ ያደርጉናል። ለእያንዳንዳችን ወላጆች ሺ- ሺ ብር እንዲሰጡን እንጠይቃቸዋለን» አለ አብነት ባሪያው።

«ለምን ሺ- ሺ ብር ብቻ? አሥር- አሥር ሺ ብር ለእናትና አባቶቻችን እንዲሰጡአቸው እንጠይቃለን» አልኩ።

«አይሆንም ልጆች፣ እኔ በሬዲዮ የሰማሁት ነገር አለ» አለን ጎቢጥ አባቱ ሬዲዮ ስለገዙ ጎቢጥ ድንቅ ዜና ተከታታይ ሆኗል፣ «አልሰማችሁም? አንድ ሰውዬ ሽማግሌ ናቸው። ሎተሪ ቆርጠው በሚወጣበት ቀን ለሎተሪ ነጋዴው ትኬታቸውን አሳዩት። አሥር ሺ ብር ሎተሪ ወጥቶሎታል ብሎ ሲነግራቸው እ... እእእ! ብለው ዘፍ አሉ። እና ሞቱ። እኔ እናትና አባቴ አንዲሞቱብኝ አልፈልግም። አንድ- አንድ ሺ ብር ከተሰጣቸው ይበቃል።»

በጎቢጥ ሃሳብ ተስማማን። በደስታ እንደሰከርን ነው።

«አሁን ወደ ቤተ መንግሥት ከመሄዳችን በፊት በዚህች በኩል አቋርጠን ፏፏቴ ሄደን አካላችንን እንታጠብ» አለ ሲሳይ ጎቢጥ።

«አይይይይ!» ጮኸ ሴምላል።

ለምን እንደተቃወመ ገብቶናል። ዋና ሄደን ስንመለስ በጣም ይርበናል። ስለዚህ ከተቻለ እዚያው አካባቢ ከሚገኙ ማሳዎች ውስጥ ካሮት እንሰርቅና እንበላለን። ገበሬዎቹ ቀድመውን ነትተው አቀበቱ ላይ ተቀምጠው ይጠብቁናል። አንድ ልጅ ደፍሮ እየተሽለከለከ ማሳው



ውስጥ ሲገባ ከተያዘ ፈሱን እስከሚጨርስ እንደሚወገር ስለምናውቅ ልንጋፈጥ አልፈለግንም።

ከዱላው ረሃቡን መርጠን በመንገዳችን የተሰጣ ከክም ሆነ ሴላ የሚበላ ምግብ ለመመንተፍ እያስተዋልን ወደ ስፈራችን ጉዞ ጀመርን። ከአንድ ግቢ በር አንድ ትንሽ ልጅ እንዳች የሚያክል የድሮ ዳቦ ጉማጅ ይዞ ብቅ አለ። ረሃባችን ተባባሰ። ቀጢሳው እየከመከ ልጁን ተጠጋው። ልጁም ድሮ እንደሚያውቀው ሁሉ እየሳቀ ቀረበው። ቀጢሳው ዳቦውን ሊቀበለው እጁን ሲሰድ ልጁ ጮኸ። ቀጢሳው ቀልጥፎ እጁን ሰበሰበ።

«ምን ታቁለጨልጫናለህ? አትለማመጠው» አለና ተረፈ ገልጆ መንትፎት እግሬ አውጪኝ አለ።

ልጁ እሪታውን አቀለጠው። በሩጫ መስወር ጀመርን። ከኋላችን የልጁን ጩኸት የሰሙት ቤተሰቦቹ ወጥተው ሲረግሙን ይሰማናል። ገልጆ ዳቦውን ሲጨረግደው ከፊት ይታየናል። እኛ ስንደርስበት እሱ ዳቦውን ጨረጋግዶ ሲያጠናቅቅ አንድ ሆነ።

የደብረዘይትን መንገድ እንደተሻገርን መሮጡን እቆምን። በመን ደር ውስጥ ለውስጥ መንገድ ስንሔድ ከፊት ለፊታችን አንድ አነስተኛ ዳቦ ቤት አየን። ውስጡ በዕድሜ ትንሽ የሚበልጠን ልጅ ቆሟል።

ዶጅ ገማጣው ስሙኒ ከኪሱ አውጣና «ለሁሉም የዱንዙሉ፣ ሩርኖ ሁለት ሁለት ስጥልኝ» አለው።

ሩርኖው እጃችን እንደገባ መጨርገድ ጀመርን። ዶጅ በመ ጨረሻ የራሱን ሁለት ሩርኖ ተቀብሎ፣ እንደሚከፍል ስሙኒውን እየሰ ነዘረ «ተበላህ!» አለና ጮኸ። ስሙኒዋን ሳይከፍል መሮጥ ጀመርን።

መጀመሪያውኑ አካኋናችን ያላማረው ዳቦ ነጋዴ ልጅ «ኢዮ! ኢዮ! ኢዮ!» ብሎ እየጮኸና ባንኩኒውን ዘሎ ወጥቶ ተከተለን። ሴም ላል በአራርጠ ደከም ስላለ ደርሶ ተመጥሞበት አብረው ወደቁ። ሴምላል ቢያዝም ዳቦውን በልቶ ጨርሷል። የሁላችንን ዕዳ በወገራ እን ዲያወራርድ ተደርጎ እያነከሰ፣ በግማሽ ሳቅና በግማሽ ልቅሶ ስሜት እየታየበት፣ ከምንጠብቀው ቦታ ደረሰብን። ዛሬ ይህ ትውስታ ስለመጣበት ነብር ዋና መዚዳችንን የተቃወመው።

እዚያው ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ አየር ማረፊያ መስክ ላይ እንደ ተቀመጥን በሃሳብ ጅው ብዬ ሄጀ ጃንሆይ ግቢ ገብተን ሲቀበሉን፣ ተራ በተራ ጨብጠውን...

ቀጢሳው ጎሸመኝ። ከሃሳቤ ባነንኩኝ። «ዛሬ እኮ የግንቦት ልደታ ነው። ለምን ወደ ስፈራችን ሄደን የአድባር ንፍሮአችንን እየቃ ምን የጠግ ቆለጥ ጠበሰን አንበላም?"

«እንዴ! በአውሮፕላን መደየማችንስ?" ጠየቀ ሻቃ ተቆጥቶ።

«እኔ አልሔድም" መለሰ ቀጢሳው።

«ለምን ቡካታም!» ተናደደ ሻቃ።

«አምን 'ዐክፎለሁ'። በፊልም ያየነው ነገር ሁሉ የእውነት መስላ ችሁ እንዴ?» ተመናቅሮ ቀጢሳው ተነሳ።

«ለምን አይሆንም? ባይሆንማ ፈረንጆቹ ስታሮቹን አንዲት ቀጷቸው። እኛ ነን ጥፋተኛ አንተን ድሮም ና ማለት አልነበረብንም" አለ ዶሮ።

«ኧረ አናንተ 'ደይሙ' አውሮፕላን መንዳት ትችላላችሁ አይ ደል?» ቀጢሳው አሳገጠ።

«ምን መንዳት ያበፈልጋል ንጂው አበከሚመጣ አድፍጠን እንጠ ብቃለን» አለ ሴምላል ንፍጡን በእጅጌው አየጠረገ።

«እኔ መጀመሪያውንም አልቃወምም ብዬ አንጂ ከአገራችን አውሮፕላን ይዘን መጥፋት 'ዛት ኢዝ ሮንግ ቄይ' እንደሆነ ገብቶኛል» አለ ጎቢጥ።

ሁላችንም በሳቅ አውካካን።

በአናታችን ላይ አንዳች የሚያክል አውሮፕላን አኩብኩቦ ማረፊያው መበክ ላይ አረፈ። ከግዘፈቱ የተነሳ ጥላው ሀሐይን ከለለን። ደምፁም አሸበረን።

«ይኼኔ ካፒቴኑ ሾፍን ለዘበኞቹ በበልክ ነግሮአቸው ይሆናል» አለ ጉቢጥ።

«አንተ እውነት ሊሆን ይችላል!» አለ ቀጢሳው

«ከፈለጋችሁ ወይም አሁኑኑ ሂደን ወይም ነገ ለአባባ ጃንሆይ ቤንዚን ማግኘታችንን አንንገራቸው። በአውሮፕላን መጥፋቱን ግን አኔም...» ከማዶ አህል ውሃ የማያለኝ ቆመጥ የያዙ ሁለት ዘበኞች ወደ እኛ አቅጣጫ ሲሮጡ አየሁና ወሬዬን አቆምኩ። አኔ ያፈጠጥኩበት አቅጣጫ ቀጢሳው አየና «ጉሽ ዘበኞች መጡልን። ኑ! ኑ! አውሮፕላን ይዘን ልንጠፋ ነበር የመጣነው። ያዙና አራችንን አብሉን!" አያለ ሮጠ። አኛም ተከተልነው። የቦሌ መበክ ሰንበሌጥ ጥላ ከለላ ሆነን። ዘበኞቹ ንም አጥሩ ገታቸው። ባሉበት የሚያወርዱብን የበድአደግ በድባቸው በርቀት ይሰማን ነበር።

*መደየም፣ መሔድ።
* ሾፈን፣ አየን።



## አድባር

*አሰይ ሰሉቴ ሰመረ፣ አሰይ ሰሉቴ ሰመረ*
*አምና ይሺን ገዜ ተሰዬው ነበረ*
*አሰይ ሰሉቴ ሰመረ፣ አሰይ ሰሉቴ ሰመረ*

አናቶቻችን ለግንቦት ልደታ ከማለዳው ለቂጣ መጋገሪያ የሚሆን ዱቄት ያዋጣሉ። ለንፍሮ መቀቀያ በንዴውንም ባቄላ ውንም ከየቤቱ ይሰበስባሉ። ለቡናና ለዕጣን መግዣ ስሙኒም ሆነ ሽልንግ በነፍስ ወከፍ አዋጥተው ይሸምታሉ። እንጨቱም ጉልቻውም እንዳሁ ከያለበት፣ ከየአቅራቢያው ቤት ይሰበሰባል።

አባቶቻችን አንድም ሁለትም ብር አዋጥተው በግ ይገዛሉ። እኔም ሆንኩኝ አብሮ አደጎቼ የምንራኮተው የበጉን ቆለጥ ለማግ ኘት ነው። ከበግ ሥጋ የቆለጥን ያህል የሚጣፍጥ ያለ አይመ ስለኝም።

ማምሻውን እኛ ከጠፋንበት ስንመለስ የበጉም ሽመታ ሰምሮ፣ ከየቤቱ በርጩቄማውም አግዳሚ ወንበሩም ወጥቶ ጨዋ ታው ደርቶ ነው የደረስነው።

"ቱ! ቱ! አበስኩ ገበርኩ! አንድ በግ ሰባት ብር ከሃምሳ?! እግዚአ ደጉን ጊዜ አምጣ!" አለ አባቴ።

"አንተ ሰባት ብር ከሃምሳ መሆኑ ይገርምሃል እንዲ?! ግና አንድ ባውንድ ይገባል! ቱ! ኃይሌ ምን አለ በለኝ!"

"ጉድ እኮ ነው። ኃይሌ ታስታውሳለህ። ድሮ እኛ ልጆች እያለን ጭቃ ረጋጭነት ስንሠራ አንድ በግ ቆዳ መልስ አምስት ብር እንገዛ ነበር።"

"አምስት ብር? እኔ ቆዳ መልስ ሁለት ብርም ገዝቻለሁ። አንተ የትናንቱን ነው የምትሰው" አሉ አባባ አጋፋሪ ያለፈውን ዘመን እያስታወሱ። "በጉን ድፍኑን አምስት ብር ትገዛና፣ አስገ ፍፈህ ቆዳውን መልሰህ ስድስት ሽልንግ ትሸጠዋለህ። በሁለት ብር ድፍን በግ በሳህ ማለት ነው።"

ታዳሚዎቹ ተገረሙ።

አባቴን ጎሸም አደረኩት።

"ምንድነው?"

"የበጉን ቆለጥ..."

"እንጃልህ! ደግሞ የት ውለህ ነው የመጣኸው? ቤት ስንገባ እንጠያየቃለን" አለና ትኩረቱን ወደ ጨዋታው መለሰ።

የሰፈር ልጆች በየመንደራችን ነው አድባር የምናከብረው። እኔ፣ ቀጢሳው፣ ቦቾራ፣ ሳህሉ መቃ፣ አንድ አካባቢ ነን። እነ ዶሮ፣ ሻቃ፣ መኩዬ ቀጫጭው... ሰፈርም አድባር ያከብራሉ። ጨዋታው ደመቅ ባለበት ሂደን የመጫወት፣ አድባር አውጋሩ

ያፈራውን የመቋደስ መብታችን በአዋቂዎቹ ዘንድ ሙሉ በሙሉ የተከበረ ነው።

ጨለማው ለዓይን ያዝ እያደረገ ነው። የክርስትና እናቴ እማማ ቦጋለች ብዙ ስኒ በረከቦት ደርድረው፣ ከስሩ ቁጨማ ጎዝጉዘው እየጎቸው። በማንደጃ ፊይ ቡና ይቆላሉ። እና ታቸውን የሸፈኑብትን የአንገት ልብስ አሁንም- አሁንም እያስ ተካከሉ ይከናነባሉ። ከስታራ ናቸው። ፈቃቸው አይፈታም።

እማዬ የበጉ ሥጋ የሚጠበስበትን ጉልቻ አዘገጃጀታ ምጣድ ጥዳ እሳት ስታቀጣጥል፣ እማማ በለጡ የበጉን ሥጋ በትሪ ይዘው ሲመጡ አየሁ። ሮጬ ሄጀ በዓይኔ ቆለጡን ፈለግሁኝ። ሥጋው መካከል ቆለጡ የለም። ወደ አባቴ ስመለስ፣ ከማዶ መኩዬ ቀጫጫው ስትመጣ አየኋት። አንድ እጇን በኩታ ውስጥ ደብቃለች። ስጠጋት ኮቷን ገለጥ አደረገችና ሁለት ቆለጥ አሳ የችኝ። ደንግጬ ልጮህ ስል "ይሄ እኮ የእናንተ በግ ቆለጥ አይ ደለም። የእኛ ሰፈር ነው። አባባ ዓለሙ ናቸው ስለምናቸው የሰጡኝ። ከፈለክ የእናንተንም እምጣና አንድ ላይ ጠብሰን እንበ ላለን» አለችኝ።

ወደ አባቴ ተመልሼ "ቆለጡስ?" አልኩና ጮዘኩበት።

"ጨዋታ እያቋረጥክ አስቸገርከኝ አይደል? ቆይ በኋላ እንነ ናኛለን። ሂድ እዚያ ጓዳ ትንሽዋ ጠረጴዛ ሥር በንድጓዳ ሳህን ውስጥ አስቀምጨልሃለሁ።"

ይዤ ስወጣ በሩ ላይ መኩዬን አገኘኋት። ወደ ቤቱ ውስጥ እየመለሰችኝ "ቆይ አሁን እማማ አመለወርቅ ኩሽና እንሄዳለን። ብረት ምጣድ ፈልግ፣ ትንሽ ዘይትም ስረቅና በጣም የሚጣፍጥ የቆለጥ ጥብስ እንጠብሳለን።"

እማማ አመለወርቅ እዘህ አድባሩ አካባቢ እየተሳተፉ ነው። ኩሽናቸው ከጓሮ በመሆኑ ከለል ያለ ነው። ዘይቱን ብትንሽ ብልቃጥ ስርቄ መጣሁ። ወደ ኩሽናው ተከተልኳት።

"አየኋቸው!"

"እነማንን?"

"ደምስንና ዓለምነዘን።"

"አዲስ ቤት ሠርተው ከእኛ ሠፈር ሌላ አካባቢ ሄደው የለም እንዴ?"

"ቢሄዱስ? እዚያ የሚሄዱበት ስፈር ማንም አያውቃቸ ውም። ድሮ ሰፈራቸው ቢመጡ ማንም አይከለክላቸውም። ዛሬ ግን ሠራንላቸው። ቆለጡን ይዘን ሽል አልን።"

ዞር ብዬ ሳይ ከሰፈርተኛው ጋር ሰላምታ እየተለዋወጡ ነበር። በእማማ በለጡ ብልጧ ቤት በኩል እጥፍ ብለን፣ በጠባ ብዋ መንገድ አልፈን፣ ኩሽናው አጠገብ ስንደርስ ድምፅ ሰማን።



መኩዬ ፀጥ አንድል ጎሸመችኝና ግርግዳውን ተደገፍን። ሳህሉ መቃ የእናቱን ትልቅ ጋቢ ተከናንቦ እየወጣ ነው። የቤታ ቸውን ጓዳ በር መለስ አድርጎ ሲሄድ አሳለፍነው። በጠባብዋ መንገድ መተላለፊያው ላይ ከአጋጠሙት ልጆች ጋር ወሬ ጀመረ።

"ፉንጋይና መኩዬ ቀጫጫውን አይተሃቸዋል?"

"አላየኋቸውም" መለሰ መቃ።

ጠያቂዎቹ ደምስና ዓለምነህ ናቸው። በጣም ብልጥ ስለሆኑ የበጉን ቆለጥ መውሰዳችንን የጠረጠሩት ከልጆቹ መካከል ስለጠ ፋንባቸው ነው። ሊነጥቁን ነው አመጣጣቸው። ግን አካባቢውን ሲያዩት ጨልሟል። መቃን አምነውት ተመለሱ።

"እኔ ገብቼ እሳት አነዳለሁ። አንተ እዚህጋ ቁምና ሰው ጠብቅ፣ እንካ የእኔን የበግ ቆለጥም ያዝልኝ" አለችና መኩዬ ስጠ ችኝ። ከእኔ የበግ ቆለጥ ጋር አማምሬ ያዝኩት።

መኩዬ እማማ አመለወርቅ ያዳፈኑትን እሳት ቆስቁሳ፣ ማገዶ ጨምራ ስታቀጣጥል ይሰማኛል። "ጎሽ! እዚሁ ብረት ምጣድ አለ። ፉንጋይ፣ አምጣ ዘይቱን?"

ተቀበለቺኝ። በመጋል ላይ በሚገኘው ብረት ምጣድ ላይ ዘይቱን ስትጨምር ተሸሽ ሲል ይሰማኛል።

"አምጣቸው ቆለጣቹን" በሹክሹክታ አዘዘችኝ።

ሰጠኋት።

"ና! ግባ።"

ገባሁና በሩን ዘጋሁ።

የእግር ዳና ተሰማን። ትንፋሻችንን ውጠን የኩሽናውን በር መለስ አደረግነው።

"ማነው እዚህ እሳት የሚያነዳው?"

መቃ ነው።

በሩን ከፍተን ስበን አስገባነው። የምናደርገውን ሲያይ "ምን ሰርቁ ላምጣላችሁ?" አለ።

"ትንሽ ጨው!"

ቆለጦቹ በስለው ፍርክስ አሉ። ጨውን ነሰነስንና ተከፋ ፍለን በላናቸው። እሳቱን መልሰን አዳፈንን። ምንም የተዝረከረከ ነገር ኩሽናው ውስጥ ሳንተው ወጣንና ከአድባር ከአውጋሩ ተቀ ላቀልን።

"እናንተ፣ የት ጠፍታችሁ ነበር? ምንድነው የበላችሁት? ታዲያ አፋችሁ ለምን ዘይት የተቀባ ይመስላል?" ቀጪላው በጥ ያቄ አጣደፈን።

ዝም አልነው።

ማልቀስ ቃጣው።

ቆለጡን ጠብሰን እንደበላን ደርሶብናል። ለአባቱ አቤቱታ ውን እንዳያሰማ ይፈራቸዋል። በብሽቀት እርር ድብን አለ።

ዕጣኑ ይጨሳል። ቡና ለሚጠጡ ታድሏል። ንፍሮው እዚ ያም፣ እዚህም በሳህን እድምተኛው ፊት ተቀምጧል። ካቲካ ላውም፣ ጠጁም ለሚጠጡ ሁሉ ቀርቧል።

"ና ፉንጋይ" ጠሩኝ እማማ ቦጋለች።

ቱር ብዬ አጠገባቸው ደረስኩ

"ሹራብህን ዘርጋ።"

ሹራቤን አጎድጉጄ ቀረብኳቸው። ከንፍሮው በደንብ ዘግነው ሰጡኝ። እማዬ አነባበሮ ጨመረችልኝ። ቤታችን በር ደፍ ላይ ቁጭ ብዬ እየበላሁ አላፊ አግዳሚውን ማየት ጀመርኩ። መኩዬ መጥታ አጠገቤ ተቀመጠች። እሷም ንፍሮና አነባበሮ በሁለት እጇ ይዛለች። "ለምን የኔታ ዘለቀ ሲመጡ አጠገባቸው ቁጭ ብለን ተረት እንዲያወሩልን አንጠይቃቸውም?"

"ጥሩ ነው፣ እሳቸው እኮ ለምን እንደሆን ባላውቀውም እን ዲህ አይነት አድባር ላይ አይመጡም። ግን አሁን እኮ አስር አለቃ ገመቹ ቶሎሳ ይመጣል። እሱ ስለ ጦር ሜዳ ወሬ ለትልልቅ ሰዎች ሲያወራ ብንሰማ አይሻልም?"

ገመቹ ቶሎሳ የሰፈራችን ልጅ ነው። ስምንተኛ ክፍል እን ደደረሰ ትምህርቱን አቋርጦ ውትድርና ተቀጠረ። ሠልጥኖ ወደ አጋዴን ዘመተ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ፤ በዘመተበት ወታደ ራዊ ጀብዱ ሠርቶ፣ የአስር አለቃ ማዕረግ ተሰጥቶት፣ አባባ ጃን ሆይ ሜዳሊያ ሸልመውት ወደ ሰፈራችን ሰሞኑን መጥቷል። ከአባቴ ጋር በዚያን ሰሞን ሲያወሩ፤ የነበረው ጨዋታቸው ትውስ አለኝ።

"ገመቹ፣ አንተ ላቂታ ነህ። እንደው ከጠላት ጋር ስትዋ ጋም ስትማረክም እየላቅህ ነው?" አባቴ እየላቀ ጠየቀ።

"ታዲያስ፣ ጋሼ ዜራሞ?" እየላቀ መለሰ።

አረንጓዴ ሸሚዝና ቦላሌ ሱሪ ለብሶ፣ ቀይ ቡቲ የቆዳ ጫማው እንደ መስታወት ታብረቀርቃለች። መለዮውን በአንድ ጎን ጋደል አድርጓል። ሮመር ሰዓት አስሯል።

"ሜዳሊያህስ?"

"እሱ እኮ በአዘቦት ቀን አይደረግም። በበዓላት ቀን፣ ለም ሣሌ የዘውድ በዓል ሲከበር፤ አልያም በጃንሆይ ልደት፤ ወይም በድል ቀን ነው።"

"ሰዓትህ ስንት ሆኗል ትላለች?"

"አራት ከሩብ።"

"ወይ ጉድ! ቀይ እኔም እገዛና ታስተምረኛለህ?"

"ደስ ይለኛል። ቀላል እኮ ነው።"

"በልሁ በቀደም ሚስት ሲያገባ ያሠረው የአንተን ተውሶ ነው?"

"ጋሼ ካለ ምን አለበት? አብሮ አደጌ ነው።"



"መዋሱን አይደለም። መቁጠሩን ይችላል ወይ? ትንሽም ቢሆን ትምህርት ይጠይቃል እኮ። አሁንም አሁንም ሠርጉ ላይ ተቀምጦ ሰዓቷን ሲያያት ማሠሩን ካልሆነ መቁጠሩን አይችልም ብዬ ነበር።"

ሁለቱም ሳቁ።

የዕልልታ ድምፅ ተሰማ። እማማ ጫልቱ ናቸው። ሊትሮ የፈረንጅ አረቄ ይዘዋል። ልጃቸው አስር አለቃ ገመቹ ወታደራዊ ልብሱን ለብሶ ከኋላቸው ተከትሏቸዋል። አባባ ቶሎሳ ከእሱ ኋላ ናቸው።

መንደርተኛው ሁሉ ብድግ አለ።

እማማ ጫልቱ አምላክን፣ ከዋክብቱን፣ ሣር ቅጠሉን ሁሉ በአማርኛም በኦሮምኛም እየጠሩ ያመሰግናሉ። መንደረተኛውም ለዚህ ላበቃቸው አምላክ አብሮ ምሥጋናውን ያቀርባል።

የሰፈራችን ትልልቅ ሰዎች ገለል ብለው፣ የአስር አለቃ ገመቹን ምቹ ቦታ ላይ እንዲቀመጥ ጋበዙት። እሱ ተግደረደረ።

"ተቀመጥ... ተቀመጥ..." እዚያም-እዚህም የአክብሮት ሃሳብ ተሰነዘረ።

"እንዴ?"

"ተቀመጥ ተብለሃል። አሁን እኮ አንተ ትንሽ ልጅ አይደ ለህም።"

ተቀመጠ። አረቄ ቀረበለት። ሥጋው በትሪ፣ በሳህን እየ ሆነ በያለንበት ታደለን። ዘፈን ተጀመረ።

"ማ! ማ!" ግርማ ቢጨቤ ሲጣራ ከርቀት ሰማነው።

"እ ግርሚቲን ይዘን እንምጣና እያላቀ ያጫውተን" አለች መኩዬ ቀጫጫው።

"ትክክል!" አልኩና ዘልዬ ተነሳሁ።

መንገድ እንደጀመርን ሲሳይ ዝቺጥ ከማዶ ወደእኛ ሲመጣ እየነው። ሄድ እንዳልን ግርማንም ከወፍጮ ቤቱ አካባቢ ሲመጣ አገኘነው። ግርማ ቢጨን መልከፍ ትተናል። ልክ እንዳገኘነው በጨዋታና በቀልድ ያዝናናናል። ብዙ ጊዜ ቀልዱ በራሱ ገጠመኝ ላይ ያነጣጠረ ነው። ልክ አጠገቡ እንደደረስን ጨዋታውን ጀመረ።

"ዛሬ ልደታ አይደለችም? የልደታ ማርያም እንላታለን። በጠዋት ይህቺን ቆቤን አድርጌ ጋቢዬን ተከናንቤ ቂርቆስ አካባቢ ደረስኩ። ከቤተክርስቲያኑ ወዲህ ወይዘሮ እልፍነሽ የምሩ ጠጅ ቤት አጠገብ ያለው ቧንቧ ፈንድቷል። አማተብኩና ከቧንቧው ውሃ በእጄ አፈስ አረኩና ጠጥቼ ፊቴን ቾፍ አደረኩኝ። አንዲ ጠጋ አለችና 'አባ እኔንም ይርጨኝ!' አለችኝ።

"እንደፍቃድሽ ይሁን!" አልኩና ቾፍ! አደረኳት። ወዲያው

ቤተ ክርስቲያን ሲሳለም የመጣው ምዕመን ሁሉ ግልብጥ ብሎ መጥቶ እባ ይርጩኝ! አባ ይርጩኝ! ይል ጀመረ:: እኔ የቀልቤሳ ልጅ ለዚህች መች አንሼ! ውሃውን እያነሳሁ ፊት ፊታቸው ላይ ቾፍ! ቾፍ! አደረኩባቸው::"

በጣም ሳቅን:: የአባቱ ስም እንደ ጨዋታው አይነት ይቀ ያየራል:: በቀደም ሲያወራልን የደጃች ድፋባቸው ልጅ ነበር::

"የገረመኝ አንዷን ልጅ ሸግራና በቀኝ ጉንዋ ደግፊው ወደ እኔ አመጣት:: 'አባ እግሬን ይርጩኝ!?' አለች:: ሳያት አሳ ዘነችኝ:: "ውይ! እሱ አንድዬ መድኃኒት ያድርግልሽ! ብዬ እግሯ ላይ ቾፍ! ቾፍ! አደረኩባት:: ተነስታ ድክ ድክ እያለች ሔደች::

"ገርሞኝ አፍጥጬ ቀረሁ:: እምነቷ አዳናት!" አለና እየ ሳቀ፣" እናቴ ፈንጠር ብላ ይኼንን ተአምር ታይ ነበርና 'በል እኔንም እርጪኝ እምላክ በአንተስ አድሮ እንደሆን ማን ያው ቃል? ብላ አጉነበሰች:: እሷንም ቾፍ! አደረኩባትና ምዕመኑን ለነገ ቀጥሬያለሁ:: ሷንሏውን ውሃ ክፍል ካልጠገነው ነገም እሸቅ ልበታለሁ:: ሲል በኃይል በሳቅ አውካካን::

"ጠበል ስረጭ ልብሴ በስብሶ ነበር:: ምዕመኑ ቸር አይ ደል? ስሙኒም ሽልንግም አሰባስበው ቸሩኝ:: ቶሎ እንዲደርቅ ልኝ ካቲካላ ቤት ገባሁ::" ሲለን ተገርመን ተጠቃቀስን::

"ፋራ አትሁኑ እንጂ ሁለቱን መለኪያ ስለጋው አካሌ ጋለ:: ጠላታችሁ ክው ይበል! ልብሴም ክው አለ!" ሳቃችን በመንደራችን አስተጋባ::

ወደ አድባር ዝግጅት እንዲሳተፍ ስንጠይቀው ግርማ ቢጪ እምቢ አለ:: "አዳምጡኝ ከእነዚህ 'የኢኮኖሚ ግሬት ማጂክ' ከማ ይገባቸው መሐይሞች ጋር ተቀምጬ በግ አስር ብር ገባ እያልኩ የማማርር ይመስላችኋል? እኔ ጠጂንም ትሪፓዬንም ጥግብ ብዬ ነው የመጣሁት:: ወደ ቤት ብገባ ይሻለኛል::

"ግን በግ አልተወደደም ማለት ነው? ከድሮውና ከአሁን::" አለችና መኩዬ ቀጫጫ ጠየቀች::

"ፋራ አትሁኑ! ሁሳችሁም ልጆች ስለሆናችሁ በደንብ ልን ገራችሁ:: በአሁኑ ጊዜ የአዲስ አበባ ከተማ ሕዝብ ቁጥር አንድ ሚሊዮን ደርሷል:: እነዚህ ፋራዎች ግን የአዲስ አበባ ከተማ ሕዝብ መቶ ሺ በነበረ ጊዜ የገዙትን የአምስት ሽልንግ በግ ዘለ ዓለም ያወጋሉ:: ለመሆኑ የኢትዮጵያ ሕዝብ ቁጥር ስንት እን ደሆን ታውቃላችሁ?" ግርማ ቢጪ ጠየቀን::

እኔና ነቢጥ ልክ ክፍል ውስጥ እንዳለን ሁሉ እጃችንን አወጣን::

ግርማ እኔ እንድመልስ ጠቀሰኝ::

"25 ሚሊዮን ደርሰናል" አልኩ::



"ብራቮ! አሪፍ 'ማይንድ' አለሽ! ከሃያና ከሃያ አምስት ዓመታት በኋላስ?" ሲለን ግርማ ቢጪ ማንኛችንም መመለስ አል ቻልንም:: "ልጆች ጋዜጣም፣ መጽሔትም ስታገኙ አንብቡ እንጂ:: 'ቲንክ!' ማድረግ ትማሩበታላችሁ:: አንድ ጥይት ጋዜ ጠኛ አለ:: ስሙ ብርሃኑ ዘሪሁን ይባላል በቅርቡ በጻፈው ድንቅ ጽሑፉ ሲተነብይ ሕዝባችን በሚቀጥሉት ጥቂት ዓመታት ከ50 እስከ 70 ሚሊዮን እንደምንደርስ ይገመታል::"

ተገርመን ተያየን::ግር መሰኘታችንን ያስተዋለው ግርማ ቢጪ "ገበዝ እመኑ ትድናላችሁ" ሲለን በሳቅ አውካካን::

"በሉ እኔ አድባራችሁጋ እልቀላቀልም:: ቻው!" ሲለን ግርማ ሲሳይ ነቢጥ እጁን ይዞት "እንዴ ጀግና ትውዳለህ አይ ደለም እንዴ? አስር አለቃ ገመቹ መቷል እኮ ሰላም አት ለውም!" አለ እየጐተተው::

"እ! ማይ አኒባል! ማይ ግሬት ሂሮ!' እሱንማ እጅ ልነሳው የግድ ነው! እሱ ካለ አድባር አውጋሩን እቀላቀላለሁ" አለና ወደ አድባሩ ታዳሚ እብሮን ማዝገም ጀመረ:: "እሱና ጓዶቹ እዚያ በረሃ ላይ ዘብ ባይቆሙ እኔም ሽቀላዬን እናንተም የበግ ቆለ ጣችሁን አጥተን ዳሩ መሐል በሆነ ነበር:: የታለ አኒባል! የአስር አለቃ ገመቹ የት ነህ?!" ብሎ ግርማ ቢጪ ጮክ ብሎ ተጣራ::

ገመቹ እየሳቀ ከተቀመጠበት ተነሳ:: ግርማ ቀጥ ብሎ ቆሞ ወታደራዊ ሰላምታ ሰጠው:: ሰው እውካካ:: ዘሉ ተጠመጠመበት:: ታዳሚው በደስታ በድጋሚ ተሳሳቀ:: "እንዴት ነው:: ብዙ የምና ወራው እለ 'ማይ አኒባል' ስለ አጋዴን ጦር ውስጥ:: ስለ አጋዴን ቤንዚን ቁፋሮ! ሌላም ሌላም" አለ ግርማ አጠገቡ እየተቀመጠ::

የአጋዴን ቤንዚን ፍለጋ ሲል ልጆቹ ተጠቃቀስን:: አን ዳችም ቃል ትንፍሽ አላልን:: ብንናገር የሚመጣብንን መዘዝ እሳምረን እናውቀዋለን:: ስለዚህ ፀጥ ብለን ወሬውን ለመከታመከም ጆሮዎቻችንን ከፈትን::

"ቆይ!" አባባ ቶሎሳ ጮኹ::

ፀጥ ተባለ::

"ይኸው የዚህ የልጅ ጉዳይ እንቅልፍ ነስቶኝ፤ ሌት ተቀን ለአምላክ ስለምን ነበር:: አድባሩም አውጋሩም ረድቶኝ በዓይነ ሥጋ ለመተያየት አበቃን:: ስለዚህ፣ የተሳልኩት እንድ ሊትር ነጭ አረቄ ይኸው!" አሉና ከማማ ጫልቱ እጅ ተቀብለው ለዕ ድምተኛው አቀረቡ:: እልልታው ቀለጠ:: ሁሉም የተሳለውን አቅ ርቦ ዘፈኑ ተጀመረ::

*እሰይ! ሰለቱ ሰመረ፣ እሰይ! ሰለቱ ሰመረ...*
*ዓለምነሽ ማውረድ ጀመረች::*
*ተቀብልናት "እሰይ ሰለቱ ሰመረ፣ እሰይ! ሰለቱ ሰመረ"*
*አምና ይኼን ጊዜ ተሰዶው ነበረ*
*እሰይ! ሰለቱ ሰመረ፣ እሰይ! ሰለቱ ሰመረ*